NATIONAL LIBRARY
CANADA
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE
MAY 11 1968
P/20/4+

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921—7121, 465—7902
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647. U.S.A.

SATURDAY, MAY 4, 1968

LATVIJA
AMERIKĀ

36. N-RS. SESTDIENA, 1968. GADA 4. MAIJS 18. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 8 Ont., Canada; tālr. 465—7902.
Birojs: 491 College St., Toronto 4, Ont., Canada tālr. 921—7121
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vaditāja Z. KĒLERE, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647. U.S.A., tālrunis 486—8975

Labestības baltais zieds

ASV VANADŽU 13. SALIDOJUMS MILVOKOS

Reizē ar ASV DV apvienību delegātiem 27. un 28. aprīlī Milvokos savā 13. salidojumā pulcējās arī ASV vanadžu kopu pārstāves, no visas Ziemeļamerikas, pat tālās Dienvidkalifornijas sarodoties kopskaitā 57 dalībniecēm. Kanadas vanadzes pārstāvēja viņu priekšniece Monika Jonāne un šī raksta autore.

Kaut vanadžu čaklumam, darba un tuvāko mīlestībai, tāpat upurēšanās gatavībai lietoti daudzi un dažādi daiļskanīgi epiteti, patiesība paliek viena un tā pati — nedomāt un nebēdāt tik daudz pašam par sevi, bet vairāk par savu brāli un māsu. Šo domu skaisti izteica mājasmāte, Milvoku vanadžu kopas pr-ce Regīna Burģele, atklājot vanadžu salidojumu: Daudz daudz vieglāk ir dot materiālās vērtības nekā daļu no sevis. Tas prasa daudz stiprāku raksturu, lielāku upurēšanos, dedzīgāku sirdi un pašdisciplīnu, lai nepārtraukti dotu otram visdārgāko, visretāko un visvērtīgāko — daļu no sevis." Šos vārdus dzirdot, neviļus bija jāraugās klātesošajā labestības baltā zieda — „Baltās puķes" un latviešu sieviešu palīdzības darba sācējas un organizētājas Elzas Klaustiņas baltajā galvā, atminās aizejot 50 gadu atpakaļ līdz Latvijas pirmajiem neatkarības gadiem.

Raugoties šai labestības apdvestajā latvietē, radās bezgala laba sajūta, ka arī vanadzes cenšas un mēģina svešumā, kaut daļēji sekot viņas kādreiz sniegtajam paraugam, ka arī vanadzes grib strādāt un dot daļu no sevis, lai kaut plaukstas platumā turētos tā milzīgā palīdzības darba apmēros, kuru veikusi Elza Klaustiņa.

Atzinīgus vārdus vanadžu darbam un veikumiem teica DV Kanadas valdes pr-dis Elmars Krūka, pieskaņoties tieši palīdzības darbam: „Palīdzība un labdarība ir viens no mūsu organizācijas stūrakmeņiem, taču palīdzēt savam tuvākajam nenozīmē atmest kādu dāvanu, bet ilgstoši darboties un strādāt šai virzienā. Novēlu jums atrast ceļus un veidus, kā šo lielo palīdzības darbu veikt ar sajūsmu, ziedošanās prieku un īstām cilvēcīgām jūtām."

Arī Elza Klaustiņa uzrunāja vanadzes: „Katrai mūsu tautas paaudzei bijuši brīži, kad sievietes sasaukušās pāri visiem zemes novadiem un kopīgiem spēkiem veikušas lielus darbus. Bet katram laikam ir citādi darbi un citādi darba ceļi ejami, un sievietes jūtīgā sirds arvien ir pareizi uztvērusi un īstos ejamos ceļus atradusi. Atskatoties uz laiku pirms gandrīz 50 gadiem, kad kārām brīvās Latvijas šūpuli, jāpiemin tās organizācijas, kurās izpaudās sieviešu darba drosme: Sieviešu palīdzības korpuss, Zelta fonds, novārgušo bērnu ēdināšana; tāpat aprūpe un audzinātāju darbs skolās, ko veica daudzas organizācijas, kurās pārsvarā bija sievietes. Pieminams tuberkulozes apkarošanas darbs, Baltās puķes diena, aizsardzes, Sieviešu nacionālā līga, Tautas palīdzība un daudz, daudz citu. Tā tas viss ir bijis pagātnē, viena mūža tecējumā, un to nevar aizmirst. Un tā tas ir arī šodien, visur, kur vien mīt latvieši: neparastu pienākumu un darba bezgala. Daugavas vanadzes, kas šobrīd, laikam, esat lielākā latviešu sieviešu vienība brīvajā pasaulē, sasauksimies, lai tagadnes darbos celtu tiltu no pagātnes uz nākotni, jo nākotne bez pagātnes pamatiem nav iedomājama!"

Ka katram laikam ir citādi darbi un darba ceļi ejami, savā darbības pārskatā apliecināja ASV vanadžu pr-ce Verēna Freija: „Varu ziņot, ka ar katru gadu vanadžu kopu darbība ir patiešām augusi un kļuvusi vērtīgāka, ja vanadžu valdes un kopu priekšnieces cenšas piemēroties laika garam, mēģina iedzīvināties organizācijas atbalstītāju prasībās un sarīkojumu apmeklētāju gaumē. Tādēj arī vanadžu darbība gūst cieņu un panākumus."

Kanadas vanadžu pr-ce Monika Jonāne vanadžu kopu darbu salīdzināja ar baltu sagšu, kuŗā katras dalībnieces darbs ir it kā ieausts dārgakmens.

Arī vanadžu labestības darba baltais zieds ver savas ziedlapas arvien plašāk, laižot saknes arvien dziļāk brīvo latviešu sabiedrībā, pulcinot ne tikai vecākās vai vidējās, bet arī jaunākās paaudzes pārstāves, kuŗām ASV vanadžu priekšniece V. Freija novēlēja: „Jaunās sirdī degsmi paturēt un ar jaunības sajūsmu atrast ceļu uz tām vērtībām, kuŗas saņemam vienotā darbā — latvietības uzturēšanu, draudzību un valodu."

Rakstveida apsveikumu bija sūtījusi globālā vanadžu priekšniece Marija Ķeņģe no Anglijas, uzsverot, ka vanadžu darbs būtu vēl vairāk vēršams uz ārieni.

Ziņas par atsevišķo kopu darbību ASV vanadžu pr-ce V. Freija bija sakopojusi un pavairojusi 8 lapās, kuŗas izdalīja visām delegātēm. Par DV mēnešraksta vanadžu nodaļu informēja tās redaktrise (šī raksta autore), aicinot sazināties ar vecākās paaudzes tautietēm, lūdzot dalities ar lasītājiem savu atmiņu pūrā, jo DVM saturs šogad veltīts Latvijas dibināšanas 50 gadu atcerei. Kopīgi ar DVM redaktoru R. Čaku vanadzes debatēja par iespēju paplašināt savu nodaļu. Redaktors to nenoraidīja, norādot, ka viss atkarīgs no iesūtīto rakstu vērtības.

Vanadžu salidojuma norisi vadīja bijušā Milvoku kopas pr-ce Zenta Vilciņa. „Ciema kukulim" no Kanadas bija atvestas filmas par Kanadas vanadžu rosmes dienām, sarīkojumu Zelta dukāts Latvijai un karavīru dziesmu skaņu plates ieskaņošanu. Salidojuma dalībnieces izrādīja ļoti dzīvu interesi par vanadžu darbību Kanadā.

Arī abas Kanadas pārstāves atstāja ASV vanadžu salidojumu ar bagātīgu ieguvumu pūru. Rosme, idejas, ticība vanadžu darbam, draudzība un palīdzēšanas griba allaž vienojusi labestības darba veicējas visā pasaulē.

Gribas pabeigt ar Elzas Klaustiņas vārdiem: „Darba bezgala daudz, un tas ir tik vispusīgs un neparasts, kāds tas nekad nav bijis. Bet vai no tā jābaidās un jāvairās? Kas mūs līdz šim tik brīnišķīgi vadījis un sargājis, tas arī zinās palīdzēt, lai mēs mērķi sasniegtu. Vanadzes, pāri jūrām, laikam, telpai un svešumam — sasauksimies arvien skaļāk un darbos pierādīsim savu tautas mīlestību un uzticību mūsu tēvu tēvu zemei!"

Tonija Krūka

☆ Hamburgas radioraidītājs 25. martā pārraidīja Ziemeļvācijas latviešu apvienotā koŗa iedziedātu dziesmu no šīs vasaras dziesmu svētku programmas. Komponists Longīns Apkalns arī pastāstīja par latviešu folkloras īpatībām. Raidījumu Eiropas latviešu 2. dziesmu svētku zīmē bija izkārtojis LCK informācijas daļas vadītājs V. Lēmanis.

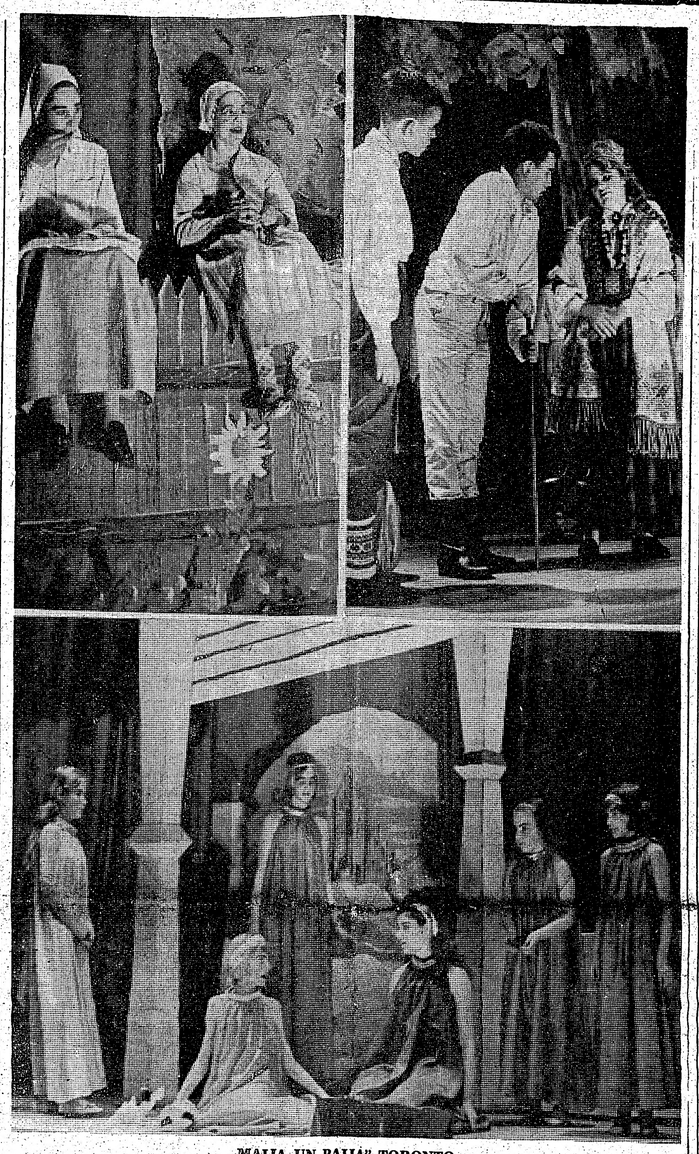

„MAIJA UN PAIJA" TORONTO

TLB sestdienas skolas abu 6. klašu audzēkņi divās izrādēs sniedza A. Brigaderes pasaku lugu „Maija un Paija". Augšējā uzņēmumā pa kreisi: Kōpš Maijas aizlešanas mājā valda slinkums; uz sētas atsēdušās bezdarbīgi riekstus grauž saimes meitas Astra Vītola (pa kreisi) un Māra Rāviņa. — Pa labi: Atgriezusies mājās, Maija (Ilze Morgenšterna) no klausās sava tēva Sviļa (Rolands Joma) bēdu stāstu; pa labi Varis (Arnis Budrēvics). — Apakšā: Skats Laimas pilī: no kreisās varaviksnītes Baiba Grāvīte, Daina Zilāne, Aina Celmiņa, Nora Gubiņa, Daina Brumele un Sandra Eikina.

Foto: J. Liģers

Trudo un Stenfilda divkaujas priekšvakarā

SPECIĀLRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO OTAVAS

Savā ceturtajā valdīšanas dienā jaunais Kanadas ministru prezidents Pjērs Trudo runāja parlamentā, bet nenāca klajā ar konkrētu deklarāciju, kas īsti slēpjas aiz viņa sludinātās „taisnības valsts" likumdošanas. Parlaments arī nekā nedzirdēja par to, ko Pīrsona pēctecis domājis darīt, lai atrisinātu svarīgās Kanadas konstitucionālās un saimnieciskās dzīves problēmas. No visas Kanadas Otavā saaicinātie tautas vēlētie pārstāvji 10 minūšu ilgajā sesijā noklausījās vienīgi Trudo parakstītajā „nāves spriedumā" Kanadas 27. parlamentam. Reizē jaunais ministru prezidents pieteica, ka jaunā, 28. parlamenta, vēlēšanas notiks 25. jūnijā. Šīs būs jau 6. federālās parlamenta vēlēšanas aizvadīto 11 gadu laikā. Kanadas nodokļu maksātājiem būs jāsedz vēlēšanu tehniskie izdevumi, kuŗi pārsniegs 14 milj. dolaru. Vismaz tikpat daudz līdzekļu vēlēšanu kampaņās izšķiedīs arī konkurējošās politiskās partijas.

Jaunā parlamenta vēlēšanās Trudo vēlas saņemt visas Kanadas uzticības apliecinājumu savai pieteiktajai, bet gaužām maz konkrēti izgaismotajai politikai. Preses konferencē Trudo atgādināja, ka jaunas vadlīnijas nepieciešamas daudzos valsts dzīves novados, kas pašreiz atrodoties evolūcijas stāvoklī. Viņš piemināja arī reformu nepieciešamību pašā parlamentā un iespējamus pārkārtojumus federālās un provinču valdību attiecksmēs, tālāku pilsoņu tiesību paplašināšanu, nepieciešamību vienādot provinču nevienādo saimniecisko labklājības līmeni un jaunu pieeju Kanadas ārpolitikā.

Diemžēl, izejot vēlēšanu cīņā, Trudo vēl nav deklarējis, kādā veidā cer šīs problēmas izkārtot. Ir liela starpība starp skaistu runāšanu un praktisku lietu kārtošanu. Kanadieši Trudo pagaidām vēl pazīst tikai kā inteliģentu un veiklu runātāju, jo savas deklarācijas viņš vēl nav nevienā gadījumā īstenojis. Ļoti iespējams, ka viņa veiklajām runām var sekot ārī mērķtiecīga rīcība. Vai Kanadas pilsoņi tam ticēs, ir cits jautājums. Nenoliedzami, daudzus var iespaidot Trudo dinamiskā personība. Te vēl jāievēro, ka viņa pretinieks vēlēšanās, konservatīvo partijas līderis Roberts Stenfīlds, ir gluži pretējas dabas politiķis. Viņa lēnīgais raksturs, piesardzīgā nemētāšanās ar solījumiem un atturēšanās no gaisa pilju celšanas var iedvest uzticību, bet viņš nav politiķis, kas ar savām runām, vismaz līdz šim, spējis aizraut masas. Stenfīldam pakaļ neskrien arī pusaudžu skuķes, televīzijas priekšā viņu neskūpsta mazi bērniņi. Trudo karstākie atbalstītāji atrodami tieši jaunatnē, kas savam elkam seko un gavilē, kur vien tas parādās. Tā nākošās vēlēšanas, atstājot abu pretinieku politiskās platformas otrā plānā, var izvērsties par divu pretēju personību divkauju.

Nav šaubu, ka Trudo uzvaru vēlēšanās cer nodrošināt ar liberāļu kongresa laikā izraisītā vēl nepiedzīvotā personības popularitātes viļņa iespaidu. Vai Trudo popularitātes paisums ilgi pastāvēs, ir cits jautājums. Tāpat zem lielas jautājuma zīmes atrodas Trudo popularitātes īstums visas Kanadas mērogā. Viņa popularitātes uzplūdus izskaidro ar lieliski noorganizētu, bet dārgu reklāmas aģentūru darba rezultātu. Otavā pat mēļo, ka pusaudžu skuķes, kuŗas katrā izdevīgā brīdī mēģina publiski bučot jauno

(Nobeigums 8. lpp.)

Baiba Šmita—Kalēja

Sapnis un ziedi

IEVADRAKSTA VIETA — VELTĪJUMS MĀTES DIENAI

Kad Rita pamodās, saule jau bija uzlēkusi. No gultas viņa caur vaļējo logu vispirms paraudzījās zilajās debesīs un retajos baltajos mākoņos, tad piecēlās un piegāja pie loga. Viņu pārņēma divainas skumjas, it kā grībētos raudāt. Bet daba ārpusē bija tik skaista! Baltie ābeļu ziedi smaržoja pavasara siltajā vējā. Kokiem lapas jau bija izplaukušas, arī pirmie ziedi dārzos jau parādījušies. Bez dabas skaistuma ārā tomēr bija arī savāds klusums. Un pēkšņi Rita atcerējās naktī sapnoto savdabīgo, bet skaisto sapni.

— — —

Viņa pastaigājās pa tēva tīrumiem un ganībām. Diena bija skaista, tāda paša kā šodien. Viss bija mierīgs un kluss, tikai koku lapotie zari rēnajā vējā mazliet līgojās. Viņa gāja un gāja — it kā daudzas stundas, vai pat dienas... Viņa bija izsalkusi, izslāpusi un nogurusi. Te pēkšņi debesis aptumsa. Lieli un melni mākoņi pārklājās pār pelēkajām debesīm. Saule pazuda. Vējš pūta arvien spēcīgāk un kļuva aukstāks. Bet Rita nebija paņēmusi līdz pat jaciņas, lai tagad pasargātos no bargā laika, jo, kad viņa izgāja no mājas, visapkārt mirdzēja saule, un neviens nevarēja paredzēt, ka uznāks tik spējīs un spēcīgs negaiss.

Rita juta pirmās lietus lāses. Viņa mazliecīņ pa[illegible]ņas un steidzās pārī tirumam, kamēr pieskrējā pie upes. Spēcīgā vēja liektie vītolu zari jau mērcās ūdenī. Mazos jaunstādītos kociņus vējš jau bija pielicis *pavisam pie zemes. Lietus* kļuva arvien stiprāks, beidzot gāzās kā ūdens masa lejup. Ritas svētdienas drēbes izmirka. Viņa skrēja pa upes krastu, pret straumi... Upes ūdens sabangotos viļņos sitās pret akmeņiem, sašķida, uzšļācās gaisā un pazuda lietū. Rita jutās it kā pazudusi. Viņa skrēja arvien ātrāk un ātrāk. Viņa krita, nobrāza ceļus, piecēlās un skrēja tālāk... Pusstundu, stundu, dienu, nedēļu... Laika jēdziens bija izgaisis. Viņa tikai skrēja, klupa, pakrita uz akmeņainā krasta... Viņas kājas mirka ūdenī...

Kad Rita atvēra acis, spīdēja atkal saule. Viņas drēbes jau bija apžuvušas, tikai upes viļņi vēl skalojās gar kājām. Viņa piecēlās. Uzvilktās tīrās un skaistās drēbes nu bija netīras un saplēstas. Ceļi nodrāzti, rokas klātas dubļiem. Rita jutās pavisam apmulsusi, tad atcerējās: viņa bija skrējusi gar upi, lietus lija aumaļām, trakoja negaiss, viņa pakrita un viss ap viņu satumsa...

Rita lēnām pagriezās pret uzkalniņu un devās aukšup saulē. Tā tagad bija spoža un silta. Viņa gāja pāri laukiem. Ausīs skanēja kāda pazīstama, bet ilgi nedzirdēta dziesma. Viņa gāja un gāja, bet no visām pusēm atbalsojās šī dziesma. Tad tā pēkšņi apklusa.

„Rita!" sauca dziedātājas balss.

Viņa pagriezās un ieraudzija pazīstamu seju. Dziedātājas acis mirdzēja saules spožumā, lūpas smaidīja. Viņa bija baltā tērpā, bet drānas nebija skaidri saskatāmas. Viņa stāvēja it kā mākonī.

„Rita..." dziedātāja maigā balsī atkārtoja un izstiepa pretim rokas. „Mana meitiņa! Tik ilgi esmu tevi gaidījusi, nu tu beidzot atnāci mani apciemot."

Rita apmulsumā it kā sastinga, nespēdama ticēt savām acīm.

„Māmiņ, ak māmiņ!" viņa beidzot iesaucās un skrēja pretim mātes izstieptajām rokām.

Māte viņu apkampa un piespieda pie sevis. Maiga roka glāstīja viņas galvu, kā māte to agrāk bija darījusi, agrā bērnībā. Un māte atkal dziedāja to pašu dziesmiņu, bet Rita nu to skaidri atcerējās. Tā bija viņas šūpļa dziesma! Rita noslaucīja spējās asaras mātes baltajā priekšautā, pacēla galvu un paraudzījās mātes acīs. Arī tajās mirdzēja prieka asaras.

Māte paņēma Ritu pie rokas, un abas devās pāri laukiem uz māju pusi. Māte visu laiku dziedāja to pašu senu dziesmiņu. Kad Rita paraudzījās mātē, tās acis vienmēr lūkojās viņā. Abas gāja lēnām. Vējš plivināja mātes baltās drānas. Kopā viņas iegāja dārzā, kur māte apsēdās zaļajā zālē. Rita saplūca pilnu klēpi ziediem, jo zināja, ka māte puķes ļoti mīl. Tad viņas gāja tālāk. Cejā māte pa vienam izkaitēja visus ziedus līdz pat mājas durvīm.

Rita atvēra durvis. Māte iegāja istabā un lēnām apstaigāja visu telpu, ar roku noglāstīdama katru priekšmetu, visu it kā *skūpstīdama. Smaids viņas lē*pās pamazām izgaisa, acīs atkal iemirdzējās asaras. Viņa apsēdās krēslā, kuŗā, cik Rita varēja atcerēties, māte vienmēr bija sēdējusi.

„Jūs māju esat turējuši kārtīgu manā prombūtnē..." māte skumjā balsī ierunājās. „Bet kādēļ istabā nav ziedu? Vai atceries, bērns: pirms aizgāju no jums, es lūdzu, lai jūs dzīvotu tāpat vien, kā dzīvojāt kopā ar mani. Un man vienmēr ziedi pušķoja istabu."

„Bet māmiņ, mēs esam tik noskumuši. Nemaz negribas domāt par prieku..." Rita piegāja pie mātes un pieglaudās tai. „Tu taču mums biji tik mīļa!"

Māte vēlreiz noglāstīja Ritas galvu.

„Tu esi tā izaugusi... Kad aizgāju, tu biji vēl pavisam maziņa. Vai klausi tētim?"

Rita pamāja galvu.

„Kur ir tētis?" māte jautāja.

Istaba satumsa. Bija pienācis vakars. Saules stari pazuda. Jautājums palika neatbildēts. Māte paņēma Ritu pie rokas un veda gulēt. Ritai apguļoties, māte apsēdās uz gultas malas kā senāk. Viņa glāstīja Ritas vaigus un smaidīdama dziedāja, nenolaižot acis no meitas. Mēness stari dejoja pa istabu, ap māti. Rita aizmiga...

— — —

Stāvēdama savā istabā pie loga un raudzīdamās apkārtējās dabas skaistumā, Rita pārdomāja šo sapni. Patiešām, savāds sapnis! Vējš iepūta ābeles ziedlapiņu pa logu. Rita to pacēla un aplūkoja. Ziedlapiņā vēl it kā atspoguļojās mātes seja — tāda, kāda bija parādījusies sapnī, kādu viņa atcerējās no bērnības dienām.

Rita izgāja dārzā un saplūca pavasara ziedus, vēl domādama par māti. Slepeni viņa tos ienesa savā istabā, jo bargā pamāte ienīda ziedus — tādēļ, ka Ritas māte tos tik ļoti bija mīlējusi.

APMEKLĒSIM ASV 4. VISPĀRĒJO DZIESMU SVĒTKU JAUNDARBU KONCERTU!

Programmā pirmatskaņojumi — godalgotie un ieteiktie jaundarbi, kas ir latviešu komponistu deva Latvijas valsts proklamēšanas 50 gadu atcerei.

Ieejas karšu pasūtinājumus pieņem: Latvian Song Festival Committee, P. O. Box 5486, Cleveland, Ohio 4401.

Mēģinājums noskaidrot neizdzēšamo kauna traipu

FREIVALDA GRĀMATA ZVIEDRU VALODĀ PAR IZDOTAJIEM BALTIEŠU KARAVIRIEM IZPELNIJUSIES ATZINIBU. — KĀDS BAIGS LIECINĀJUMS

Par spīti G. Irbes ne visai labvēlīgajai kritikai laikrakstā „Göteborgs Tidningen", Zviedrijas Daugavas Vanagu izdotā Osvalda Freivalda grāmata zviedru valodā par internēto baltiešu karavīru traģēdiju 1945./46. gadā Zviedrijā tomēr uzskatāma par ievērojamu panākumu, pat par „lielo lomu", kuru izvilkuši Zviedrijas DV, jo darbs izpelnījies negaidīti lielu ievērību.

Neatkarīgi no deputāta B. Rūbiņa interpellācijas, par kuru šai laikrakstā jau ziņots, tūlīt pēc grāmatas iznākšanas vairāki zviedru deputāti ar konservatīvo partijas piederīgo M. Verneru kā pirmo parakstītāju iesnieguši riksdagam (parlamentam) rakstveida ierosinājumu — ar riksdaga lēmumu bez kavēšanās atcelt slepenības klauzulu internēto baltiešu izdošanas lietā. Priekšlikums nodots attiecīgās riksdaga komisijas atsauksmei. Šis konkrētais priekšlikums, ne tikai interpellācija, riksdaga plēnārsēdes apspriešanā un nobalsošanā, domājams, nāks tikai rudens sesijā, kad sanāks jaunievēlētais riksdags. Tas būs pirmais gadījums, kad riksdags balsos kādā lietā, kas attiecas tieši uz baltiešiem.

Arī atbalss zviedru presē par O. Freivalda grāmatu ir ievērojama, bet galvenais — pozitīva.

Grāmatu līdz šim jau recenzējuši vairāk nekā 40 zviedru laikraksti, kā konservatīvie, tā arī liberālie un sociāldemokrātiskie. Zviedrijas iespaidīgākais politiskais laikraksts, Stokholmas „Svenska Dagbladet", un vairāki citi grāmatai veltījuši pat ievadrakstus, ko mēdz darīt tikai ļoti nozīmīgu politiska vai sabiedriska satura grāmatu iznākšanas gadījumos. Zviedru preses gandrīz vienprātīgs atzinums ir, ka grāmata ir „ļoti plašs, vispusīgs, pārskatāms, objektīvs un atzīstami lietpratīgi uz dokumentu pamata veikts darbs kā par pašu traģēdiju, tā par tās priekšspēli un sekām" un ka grāmatai „neapšaubāmi piekritīs liela loma nākotnē kā pārskatāmi sakārtotam milzīgam materiālu krājumam tālākiem pētījumiem par pazemojošāko epizodu Zviedrijas jauno laiku vēsturē". Tik plašu un atzinīgu publicitāti līdz šim Zviedrijā nav guvusi neviena baltiešu izdota grāmata.

Kā grāmatas autors, tā Zviedrijas DV valde saņēmusi arī daudz pateicības apliecinājumu no zviedru politiskām un sabiedriskām personībām, sirmo karali Gustavu Adolfu ieskaitot. Tā, piemēram, kāds zviedru ģenerālis raksta: „Ir pateicības vērts, ka šis uz dokumentiem pamatotais darbs izdots un kļuvis pieejams plašām sabiedrības aprindām." Kāds pulkvedis savukārt raksta: „Paldies par mēģinājumu noskaidrot neizdzēšamo kauna traipu." Kāds biskaps: „Paldies par ļoti vērtīgo grāmatu." Kāds prāvests: „Paldies par acīm redzami vērtīgo grāmatu. To šai laikā sevišķi nepieciešams izplatīt zināmās aprindās." Kāds Upsalas universitātes profesors: „Paldies par balto grāmatu. Priecājos, ka tā iznākusi." Kāds Stokholmas universitātes profesors: „Paldies par lielisko grāmatu!" Kāds riksdaga loceklis: „Paldies par vērtīgo grāmatu, kas lieliski veic savu uzdevumu."

Saņemtas arī vēstules somu, norvēģu un vācu valodā. Vienā no somu valodā rakstītajām vēstulēm ir baigs liecinājums. Kāds bijušais somu karavīrs, kas nokļuvis padomju gūstā un vairākus gadus pavadījis Vorkutā, O. li Gustavu Adolfu ieskaitot. Tā, piemēram, kāds zviedru ģenerālis raksta: „Ir pateicības vērts, ka šis uz dokumentiem pamatotais darbs izdots un kļuvis pieejams plašām sabiedrības aprindām." Kāds pulkvedis savukārt raksta: „Paldies par mēģinājumu noskaidrot neizdzēšamo kauna traipu." Kāds biskaps: „Paldies par ļoti vērtīgo grāmatu." Kāds prāvests: „Paldies par acīm redzami vērtīgo grāmatu. To šai laikā sevišķi nepieciešams izplatīt zināmās aprindās." Kāds Upsalas universitātes profesors: „Paldies par balto grāmatu. Priecājos, ka tā iznākusi." Kāds Stokholmas universitātes profesors: „Paldies par lielisko grāmatu!" Kāds riksdaga loceklis: „Paldies par vērtīgo grāmatu, kas lieliski veic savu uzdevumu."

Saņemtas arī vēstules somu, norvēģu un vācu valodā. Vienā no somu valodā rakstītajām vēstulēm ir baigs liecinājums. Kāds bijušais somu karavīrs, kas nokļuvis padomju gūstā un vairākus gadus pavadījis Vorkutā, Freivaldam adresētā vēstulē lūdzis viņam nosūtīt grāmatu par baltiešu karavīru traģēdiju Zviedrijā un pastāstījis kādu baigu epizodu no zviedru izdoto baltiešu tālākā likteņa.

No Ļubjankas cietuma Maskavā 1946./1947. gada ziemā uz Vorkutu pārsūtīts lielāks skaits Kurzemē gūstā saņemto baltiešu karavīru. To vidū bijuši arī tādi, kuŗus 1946. gada janvārī Zviedrija izdeva Pad. savienībai. Kāds no Zviedrijas izdotajiem latviešu jaunekļiem bijis tik ļoti satriekts par viņam piespriestajiem 20 gadiem spaidu darbos, ka ceļā no Maskavas uz Vorkutu izdarījis pašnāvību — kādu nakti izģērbies kails un sevi nosaldējis.

Pārējie viņa likteņa biedri — lai iešāstījuši, ka šis apmēram 20 gadu vecais jaunekļis bijis kāda turiga Rigas pārtikas tirgotāja dēls. Viņa vecākus komūnisti apcietinājuši 1940. gadā, un tie pazuduši bez vēsts. Lai atriebtos savu vecāku slepkavām, jaunekļis esot brīvprātīgi iestājies vācu armijā un kapitulācijas laikā viņam laimējies pārkļūt no Kurzemes uz Zviedriju, bet zviedri viņu kopā ar citiem baltiešu un vācu karavīriem izdevuši Pad. savienībai.

Vispār, Vorkutā latviešu, igauņu un lietuviešu bijis ļoti daudz, un viņu stāsti par pārdzīvoto bijuši tik traģiski, ka pat visietekā rakstura rūditie vīri tikko spējuši aizturēt asaras, — pabeidzis savu liecību soms, lūdzot viņa vārdu un dzīvesvietu neizpaust. Vēl arvien viņš nav spējis atbrīvoties no baiļēm!

—s

IZKLAIDĒŠANĀS MĀCIBU STARPBRĪDĪ

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolā atlikušajās mācību dienās, kad saule spīd logos un aicina laukā, skolēni starpbrīžus palaikam pavada skolas pagalmā, katram atrodot piemērotu izklaidēšanās nodarbību. Uzņēmumā pa kreisi: 5. klases audzēknis Andris Aldermanis parāda, ka nieka lieta uzrāpties pa gludo futbola vārtu stabu līdz augšai. Pa labi: savu māku atsperīgos lēcienos pāri virves virpuļiem rāda (no kreisās) Ligita Tauriņa, Rita Lāma un Valda Mackara.

Foto: J. Liģers

SĪKĀS ZIŅAS

⊕ Memfisā beidzies ilgais atkritumu novācēju streiks pēc algas paaugstināšanas par 10 centiem stundā, sākot ar 1. maiju, bet vēl par 5 centiem ar 1. septembri. No 1300 sanitārstrādniekiem 98% ir nēģeri, pie kuŗiem ierodoties, 4. aprīlī nogalināja Dr. Martinu Luteru Kingu.

⊕ Ziemeļvietnama pērmet ASV apzinātu vilcināšanos ar vietas izraudzīšanu miera sarunām. Hanojas komūnistu partijas laikraksts ziņo, ka Ziemeļvietnamas valdība vēl vienmēr par sarunu vietu uztur Kambodžu vai Poliju. Pret šīm abām valstīm ASV ceļ iebildumus, jo tām ar Kambodžu nav diplomātisko sakaru, bet Varšava ir komūnistiskas valsts galvaspilsēta, kuŗu nevar uzskatīt par neitrālu. Tikmēr visas Dienvidvietnamas armijas vienības Saigonā un 11 provincēs atrodas trauksmes stāvoklī, jo pēc slepenām ziņām komūnisti gatavo galvaspilsētai jaunu lieluzbrukumu.

LATVIJA

36. N-RS. SESTDIENA, 1968. GADA 4. MAIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd. Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis 1765 Victoria Park Ave., Apt. 307, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str.19

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs teikats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $16.00 Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 2.10, bet tekstā $ 4.20 — $ 6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PUBLIKĀCIJAS UN KO AR TĀM DARĪT?

Šai gadā, kad Baltijas valstis atzīmē neatkarības pasludināšanas 50 gadu atceri, gan latviešiem, gan arī igauņiem un lietuviešiem iznāk un iznāks dažādas publikācijas. Tās ir un būs paredzētas vienam nolūkam: sveštautiešiem stāstīt par Baltijas tautām un valstīm un to pašreizējo nožēlojamo politisko situāciju.

Tūlīt jāvaicā: kā šīs publikācijas izplatīt? Ir ļoti skaidrs, ka nekā nepanāksim, ja tās sūtīsim cits citam, latvieši latviešiem vai pat igauņi lietuviešiem un otrādi. Galu galā fakti, ar kuŗiem operējam, ir vispārzināmi, tādēļ mūsu pašu informēšanai lietojami pavisam citi paņēmieni.

Ir zināmas priekšrocības ar šādu propagandu iepazīstināt dažādu valstu vadību, gan valdības, gan likumdošanas aprindās. Jāatceras gan to, ka nav un nevar būt vēlams šos cilvēkus gada laikā burtiski applūdināt ar literatūru, kas no dažādiem viedokļiem un ar dažādas kvalitātes apstrādājumu apskata to pašu faktu kopojumu.

Ar plašākajiem pētījumiem un izdevumiem der iepazīstināt vismaz lielāko laikrakstu un žurnālu politiskās nodaļas, jo tie izmantojami par uzskates materiāliem vajadzības gadījumā. Tāpat var būt vēlams to pašu darīt ar radio un televīzijas stacijām. Bet šie paņēmieni ir samērā bezpersoniski, un tiem būs plaši panākumi tikai tad, ja pie attiecīgā nodaļas vadītāja vai radio komentātora kāds aizies, uzdāvinās publikāciju, to inteligenti komentēs un pārliecinās saņēmēju faktus ziņot lasītājiem vai klausītājiem. To sauc par personisko pieeju, un tā šķiet atslēga visu šādu materiālu izplatīšanai tai veidā, kas ir visiespaidīgākais; jo, teiksim, mēs varētu no firmām nopirkt Amerikas mājturību adreses un mūsu materiālus sūtīt visiem pa lēto „bulk mail" cenu, bet arī šī cena, pareizināta ar vairākiem miljoniem, mums izrādīsies par dārgu.

Toties cilvēks, kuŗu kaut cik pazīst, šādus materiālus labprāt pieņems, tā sakot, no rokas. Tas nemaksā sūtīšanu. Un ir lielāka cerība, ka tāds saņēmējs, iepretim visiem iepriekš pieminētajiem, saņemto literatūru arī izlasīs.

Ar organizācijas Americans for congressional Action to Free the Baltic States Čikagas nodaļas nesen izdoto zilo lapiņu ar gaŗo nosaukumu, kas sākas „The Fifty - Year Anniversary..." man bija apmēram tāda pieeja. Iebāzis kabatā savas trīsdesmit, dalīju tās kollēgām darbā, pieblīstot, ka tā ir zināma politiska propaganda, un lūdzu lapiņas izlasīt. Nevajaga nekādas sevišķas prasmes, lai to izdarītu, un mēs gandrīz visi kaut kur strādājam. Atkal nevaru garantēt, ka lapiņas visi izlasīja, un jāpieņem, ka viena otra nonāca tieši papīrkurvī. Bet divi no saņēmējiem otrā dienā lūdza vēl dažas, un jāpieņem, ka taču ne tāpēc, lai vairāk būtu satura papīrkurvim. Zināma daļa tautiešu pieder pie amerikāņu draudzēm, darbojas dažādās amerikāņu organizācijās, komerckamerās u. t. t. Katrā šādā vietā var dalīt faktus par savu zemi; ne jau par katru cenu visiem, pietiek ar labāk pazīstamiem. Vēlāk var pieiet un pavaicāt, kā literatūra patikusi, pārrunāt tajā apskatītos jautājumus un tos nostādīt uz attiecīgās dienas fona: neviena diena taču nepaiet, kad politikā nenotiktu kaut kas tāds, kam klāt var piekārt Baltijas valstu nelaimi.

Manis pieminētā zilā lapiņa ir tikai pirmais izdevums šai gadā un pašreiz, laikam, vienīgais zināmais, kuŗu var par brīvu saņemt un dalīt. Vēlāk jāceŗ saņaidīt citus un jādomā, ka ar šādu un līdzīgu pieeju viena daļa amerikāņu šo mūsu jubilejas gadu beigs mazliet mazāka neskaidrībā par to, kas mēs īsti esam un ko gribam!

Str.

Redakcijas piezīme: Vēstulē minētās „zilās lapiņas ar gaŗo nosaukumu" saņemamas, rakstot vēstulē tāpat minētajai organizācijai: 2932 W. Eastwood Ave, Chicago, Ill. 60653, U. S. A. Ieteicams pievienot ziedojumu, bet noteikti pasta izdevumu samaksu.

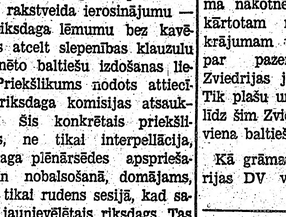

ATMODINĀTĀS ATBALSIS

HUGO VĪTOLS

LATVJU MĀKSLA PASAULES FORUMĀ

(13. turpinājums)

1864. gada 27. maijā rakstītajā vēstulē Hūns ziņo: „Apmeklēju galerijas, baznīcas, pilis, mūzejus, kopēju (...) no labāko meistaru gleznām un gleznoju pēc dabas".*

1865. gada 10. decembrī rakstītajā vēstulē viņš teica, ka pievēršot īpašu uzmanību labāko meistaru krāsu un viedokļu studijām, strādājot Luvrā un citās galerijās un publiskā bibliotēkā, materiālus vācot. „Tanī pašā laikā gleznoju portretus, etīdes un iesāku dažas glezniņas, no kuŗām viena bija Parīzes izstādē, bet tagad nosūtīta uz Pēterpili."**

No teiktā izriet, ka mūsu gleznotājs Parīzē drudžaini strādājis, drudžaini mācījies, pētījis, vērojis un jau gadu un 5 mēnešus pēc ierašanās Parīzē uzdrikstējies pieteikties Parīzes Salonā, kur iepriekšējā gadā Manē izstādījis savu slaveno Olimpiju un Monē divi Onflēra ainavas. ....

Bet jaunā censoņa ieceres gāja tālāk. Viņš gatavojās piedalīties arī gaidītā Parīzes pasaules izstādē. Gatavojās, bet tad konstatēja, ka viņam trūkst līdzekļu modeļiem. Viņš gribētu gleznot katru dienu, bet naudas tādai izšķērdībai par maz. Akadēmijas piešķirtā stipendija pat viņa pieticīgām personiskām vajadzībām bija par mazu. Tā sedza labi ja pusi no dzīves iztikas līdz bohēmiskam līmenim noreducētā minimā.

Bet kā ir ar otro pusi? Tā nu māksliniekam pašam jāpiepelna. Bet kur un kā? Tāpat kā Pēterpilī, savas jaunā mākslinieka gaitas sākot. Viņš pieteicās darbā ar mākslu saistītā komerciālā pasākumā, šoreiz pieņemot darbu par fotouzņēmumu retušētāju un kolorētāju. Tas bija laikā, kad fotogrāfija (no grieķu fos — gaisma, un grafein — rakstīt) centās pārkāpt zinātnes robežas un izcīnīt sev vietu arī mākslā. Tā kā tais laikos vēl krāsu fotogrāfijas nepazina, fotografi izmantoja mākslinieku, īpaši akvarelistus, melni baltās mākslas pārveršanai krāsainā mākslā. Tā nu pazīstamais Parīzes fotografs Ležēns bija laimīgs, ka varēja savā darbā saistīt Hūnu, kuŗš savukārt priecājās, ka ar piepelnījumu varēja savilkt galus. Māksliniekš ar ūdens krāsām veikli un mākslinieciski krāsoja fotogrāfijas, īpaši portretus. Hūna veiksme šai darbā bijusi tik liela, ka slava par viņu aizskanējusi līdz pašam ķeizara galmam, kur par viņu ieinteresējās pati ķeizariene.

Tā mēs nokļūstam pie Latvju enciklopēdijas lakoniskās atzīmes: „Parīzē H. mācīja akvareļa gleznieciību Napoleona III. sievai Eiženijai."***)

No Madlienas līdz Tileriju pilij, no ķestera ģimenes šūpļa Vidzemē līdz ķeizara galmam Parīzē. Vai tas neizklausās pēc pasakas lieliem bērniem?

*) Vēstule publicēta minētajā monografijā par Hūnu, 32. lpp., no oriģināla, kas atrodas Valsts centrālā vēsturiskā archīvā Ļeņingradā un monografijas autoru tulkota.

**) Ib..

***) Latvju enciklopēdija, Apgāds Trīs Zvaigznes, Stokholmā 1950—1951, I, 763. lpp.

Varbūt. Bet vai pati Francijas otrā ķeizarvalsts nebija kā pasaka?

Un tomēr...

Iedomāsimies, kā kādai viešņai tais laikos pēc protokola bija jāpārvar attālums no pils sliekšņa līdz ķeizarienes audiences telpai.

Grezno kāpņu telpu apakšējā platformā tai bija jānodod sava audiences karte uniformā tērptajam svinīgajam pils sulainim. Tas tad pašķīra ceļu pa kāpnēm uz otro stāvu, kur īpašās uzgaidāmās telpās apmeklētāju saņēma pats kambarkungs kastaņbrūnā sidraba apšuvēm greznotā svārkā, melnās zīda zeķēs. Viņš viešņu galanti aizvadīja līdz Zaļajam dāmu salonam; tur viņu saņēma dažūrējošās galma dāmas, kuŗas vēl šodien var skatīt Vinterhaltera pazīstamajā gleznā Ķeizariene Eiženija savu galma dāmu pulkā, kur, cita par citu skaistāka, viņas savos kuplos krāsainos krinolīnos izskatās kā noliektas milzu tulpes. No Zaļā salona ceļš veda uz Sārto salonu, kur viešņai bija jāpakavējas, līdz to aicināja uz ķeizarienes Zilo salonu. Kad drudžainu sārtumu virmotājs brīdis bija klāt, durvis pavērās un atnācēju ieveda pie pašas ķeizarienes. Šai svētnīcā ienākot, vecākā galma dāma — la grande maitresse de la maison — nosauca viešņas vārdu. Tai nu pie sliekšņa bija jāiztaisa pirmais galma reveranss, salona vidū — otrs, un ķeizarienes priekšā vēl trešais. Šai pozē, kuŗā varēja rādīt vairāk grācijas nekā padevības, lai mūsu piesarkušo viešņu atstājam un atgriežamies pie Kārļa Hūna un pašas ķeizarienes.

Daba stalto, skaisto valdnieci bija apveltījusi ar neparastu vērienu un talantu vizuālās mākslās, kas sniedzās no akvareļu gleznieciības līdz... architektūrai*. Šai ziņā lepnā spāniete bija līdzīga Hūnam. Tikai ar to starpību, ka viņa savu talantu nekad nebija ne izkopusi, ne sevišķi izskolojusi, kaut gleznošanu ar pārtraukumiem bija mācījusies no bērnības. Viņas interese par gleznieciību bija tik liela, ka tā savas regentūras laikā franču gleznotājai Rozai Bonērai (Bonheur) — kā pirmai sievietei vēsturē — piešķīra Goda leģiona krustu.

Laikraksts L'Opinion nationale šai sakarā komentēja: „Mēs aplaudējam abām rokām. Beidzot mūsu civilizācija sāk atzīt, ka sievietei ir dvēsele. Un rikojums par paaugstinājumu pierāda, ka sievietēm ir arī intelligence, pat tad, kad viņas ir troni."

Tā nu ķeizarieni atkal bija pārvarējusi kāre gleznot, bet kā ar studiju, ar piemērotu apgaismojumu? Atrisinājums nebija tālu meklējams. Tepat Tileriju pilī, zem čokuriem, bēniņos, tātad zem romantiskajiem Parīzes jumtiem, viņa pavēlēja iekārtot sev darbnīcu.

Romantika? Protams, arī romantika. Bohēma bija modē. Nabadzīga Parīzes drēbnieka dēls Anrī Miržē (Murger) bija sarakstījis autobiografisku romānu — „Skats no bohēmas dzīves", ko vēlāk pārstrādāja lugā: La vie de Bohème. Šo savukārt divi komponisti, Leonkavallo un Pučīni, pārvērta operās La Bohème, kuŗā Mimi mīl dzejnieku Rūdolfu, Mizeta — gleznotāju Marselu, kuŗā cieš badu un dzied, mīl un mirst, un klausītāju mulsina neaizmirstamas ārijas...

Bohēmas gars bija uzsitis augstu vilni, līdz pašai ķeizara pilij. Tā Tilerijās izbūvēja, iekārtoja, grezniem audumiem izklāja un dārgām gleznām izdekorē ja ķeizarienes Eiženijas studiju.

Neticamais kļuva istenība. Ležēna lielo akvarelistu Hūnu padarija par Eiženijas akvareļu mākslas profesoru.

Bet pasakas, pat „1001 nakts", ir īsas. Ķeizara veselība un enerģija sāka limt, jaunajai ķeizarienei bija jāpārņem daļa valdības grožu. Nepagāja necik ilgs laiks, kad ķeizarienei vairs nebija laika iegriezties savā studijā.

Šai rakstā vairākreiz pieminētajā monografijā par Hūnu atrodam arī kādu attēlu Mākslas mīļotāja, kas otrās impērijas tērpā sēž pie molberta, ar muguru pret skatītāju, un grezno logatu rotātu gleznu izdekorētajā studijas stūrī glezno. Vai tikai šis stūris nav Tileriju pils studija un Mākslas mīļotāja pati Eiženija? Šīs hipotezes ticamību pastiprina vēl tas, ka gleznas fonā redzams kāds kungs ar cilindru galvā, kuŗā pēc ūsu galiem un stājas var pazīt Napoleonu III.

(Turpinājums sekos)

*) Ķeizariene bija pat piedalījusies Parīzes operas nama metu sacensībā.

Imants Sakss

„Nogrimusi pilsē

VIRU ANSAMBĻA KALVIS K

Pašreizējā koŗu koncertu drudzī Kalvja priekšnesumu izdevās noklausīties DV Sv. Katrīnu nodaļas vanadžu kopas sarīkojumā 21. aprīlī. Programmas 16 dziesmās reprezentēti 7 autori (J. Vītols, A. Kalniņš, H. Pavasars, P. Barisons, J. Norvilis, A. Okolo—Kulaks un I. Sakss). Blakus vecākām un pazīstamākām dziesmām pamanījām arī retāk vai pavisam reti dzirdētas dziesmas. Tā, piemēram, J. Vītola „Nogrimusi pilsēta" (Die versunkene Stadt — R. Baumbachs) dzirdēta vienīgi Latvijā. Šī ir viena no pašām pirmajām Vītola dziesmām (1886. g.) ar vācu valodas tekstu, kuŗu vēlāk latviski pārtulkojis J. Graubiņš. Dziesma uzstāda augstas prasības zemajiem basiem un augstajiem tenoriem, un brīžiem galējo balsu atstatums robežojas ar turpat 3 oktāvām. Pēterpils konservatoriju absolvējot, toreiz jaunais komponists uzrādīja jau itin veiklu koŗu tehnikas izpratni, veikli izkārtojot unisonu un harmoniju maiņas, tenoru falsetu puškojumus dziesmas — balādes formā. Daudzām tā laika dziesmām pieder arī Rimski—Korsakova augstais akcepts. „Nogrimusi pilsēta" arī šodien nemaz neskan archaiski un, liekas, vairāk dzīva nekā 17 gadus vēlāk rakstītā un 5. dziesmu svētkos godalgotā „Krīvu krīvs" (Fr. Brīvzemnieks).

Koncerta ievadā dzirdējām „Kad mēs jauni bijām" (V. Plūdons), kuŗa ir Vītola kā aktīvā komponista pēdējā perioda dziesma (1930. g.). Šo dziesmu samērā daudz iemīļojuši latviešu vīru koŗi, ko nevar sacīt par 1917. gadā rakstīto „Trīs nāves" (Fr. Bārda). Parasti pašu komponistu mīļākās dziesmas neielūst ne koŗu, ne klausītāju atsaucību, un arī „Trīs nāves" pie-

dzīvoja līdzīgu l
tas dēmas, ka
niski diezgan vi
ir ļoti grūta dz
choloģiskā dziļu
cilvēks savā
pārdzīvo vairāk
šo dziesmu | ve
sēru marša soli
un akcentos, tā
si neaizmirstam
spaidu.

Programmas
4 H. Pavasara d
mēr patīkami k
ra gaumīgo un
mu viņa oriģi
sevi ieslēdz ind
les pārdzīvojum
tēli. „Miglā" (
„Notturno (K.
viešu vīru koŗa
koši sniegumi,
kā būtībā izpr
latviešu dzejas
pamfletiskāka v
ņu laiva" (K. S
plēša sveiciens'
ir dzīvs, vesels,
mūzikāli spēcīg
vēstījums. J. N
šķirtas dīvas d
galvā" (K. Sk
laiks" (J. Kalni
labāka šķita „L
vienmēr palicis
ņu laiku" visi
ātrskrējiena te
dziesmas jau ie
dītāju un klaus
rību.

Nedomāju, ka
ķeris miroņu sa
atradīs koŋeniē
kojumu latviešu
Te var būt dau
ācīju, tāpat dau
nu un pārpratu
ja kāds diriģen
vadītājs reiz, j
nodzēstu visu n
feles un izdom

ALDA HENIŠA

C
a
DIANAS JABLOŅ
MĀKSLINIECIS
TORONTO P
OTRDIEN
TREŠDIEN
8.15 va
MacMilla
Queens Park,
Bloor
Programmā četr
Ieeja $ 2.50
Biļetes izrādes di

(7. turpinājums)

Vincents klusēdams paņēma sulas glāzi un
ļoti un ar tās palīdzību sāka zvejot sulā pa
sēklas.

—Piedodiet,—Viņš teica.—Es gan jau mē
bet viņas ļoti blēdīgas — slīd, bēg un slēp
zes dziļumos. Tā. Nu, liekas, visas ārā.

Ilga izdzēra pasniegto glāzi, bet pie be
malka saviebās un ar pirkstu galiem no m
ņēma vēl vienu suleņa sēkliņu.

Tomēr nav visas. Še!

Viņa ielika sēklu vīra delnā un ķērās p
un bēkona.

Ēšana ar kreiso roku neveicās. Kaut a
cents bija galu sagriezis gabaliņos, tos bij
savaldīt un dabūt uz dakšiņas.

— Kāpēc tu pats neēd? — Ilga pārtrauca
ties un nolika dakšiņu. — Kāda jēga, kā
sēdi, blenz un kavē laiku? Labāk ej virtuv
un sakārtojies. Mums šodien vēl daudz d
Tāda diena!

— Es domāju, ka tev vajadzēs manu pa
— Grieze paskaidroja.

— Gan es pati tikšu galā. Mani nervoz
mani skatās.

Imants Saksa

„Nogrimusi pilsēta" atskan trimdā

VIRU ANSAMBĻA KALVIS KONCERTS SV. KATRĪNAS

Pašreizējā koru koncertu drudzī Kalvja priekšnesumu izdevās noklausīties DV Sv. Katrīnu nodaļas vanadžu kopas sarīkojumā 21. aprīlī. Programmas 16 dziesmās reprezentēti 7 autori (J. Vītols, A. Kalniņš, H. Pavasars, P. Barisons, J. Norvilis, A. Okolo—Kulaks un I. Sakss). Blakus vecākām un pazīstamākām dziesmām pamanījām arī retāk vai pavisam reti dzirdētas dziesmas. Tā, piemēram, J. Vītola „Nogrimusi pilsēta" (Die versunkene Stadt. — R. Baumbachs) dzirdēta vienīgi Latvijā. Šī ir viena no pašām pirmajām Vītola dziesmām (1886. g.) ar vācu valodas tekstu, kuru vēlāk latviski pārtulkojis J. Graubiņš. Dziesma uzstāda augstas prasības zemajiem basiem un augstajiem tenoriem, un brīžiem galējo balsu atstatums robežojās ar turpat 3 oktāvām. Pēterpils konservātoriju absolvējot, toreiz jaunais komponists uzrādīja jau itin veiklu koru technikas izpratni, veikli izkārtojot unisonu un harmoniju maiņas, tenoru falsetu pušķojumus dziesmas — balādes formā. Daudzām tā laika dziesmām pieder arī Rimski—Korsakova augstais akcepts. „Nogrimusi pilsēta" arī šodien nemaz neskan archaiski un, liekas, vairāk dzīva nekā 17 gadus vēlāk rakstītā un 5. dziesmu svētkos godalgotā „Krīvu krīvs" (Fr. Brīvzemnieks).

Koncerta ievadā dzirdējām „Kad mēs jauni bijāmi" (V. Plūdons), kuŗa ir Vītola kā aktīvā komponista pēdējā perioda dziesma (1930. g.). Šo dziesmu samērā daudz iemīļojuši latviešu vīru koŗi, ko nevar sacīt par 1917. gadā rakstīto „Trīs nāves" (Fr. Bārda). Parasti pašu komponistu mīļākās dziesmas neiegūst ne koŗu, ne klausītāju atsaucību, un arī „Trīs nāves" piedzīvoja līdzīgu likteni. Ir dzirdētas domas, ka šī dziesma techniski diezgan viegla. Patiesībā tā ir ļoti grūta dziesma sava psiholoģiskā dziļuma dēļ, jo katrs cilvēks savā mūžā simboliski pārdzīvo vairākas nāves. Kalvis šo dziesmu veidoja markantā sēru marša solī, izturētā ritmā un akcentos, tā sasniedzot patiesi neaizmirstamu mūzikālu iespaidu.

Programmas otrā posmā bija 4 H. Pavasara dziesmas. Ir vienmēr patikami klausīties Pavasara gaumīgo un rēno romantismu viņa oriģināldziesmās, kas sevī ieslēdz individuālus dvēseles pārdzīvojumus un dabas izteli. „Miglā" (E. Ķezbere) un „Notturno (K. Skalbe) ir latviešu vīru koŗa dziesmas paliekoši sniegumi, kuŗos vispilnīgākā būtībā izprastas attiecīgās latviešu dzejas vērtības. Mazliet pamfletiskāka varētu šķist „Jāņu laiva" (K. Skalbe), bet „Lāčplēša sveiciens" (V. Strēlerte) ir dzīvs, vesels, kā vienas elpas mūzikāli spēcīgs un patriotisks vēstījums. J. Norvilim bija piešķirtas divas dziesmas — „Latgalei" (K. Skalbe) un „Jāņu laiks" (I. Kalnāre). Izpildījumā labāka šķita „Latgalei", jo man vienmēr palicis iespaids, ka „Jāņu laiku" visi cenšas izpildīt ātrskrējiena technikā. Abas šīs dziesmas jau ieguvušas koŗu vadītāju un klausītāju dzīvu ievērību.

Nedomāju, ka A. Kalniņa „Bitēkeris miroņu salā" (J. Poruks) atradīs koŋeniālu mūzikālu tulkojumu latviešu koŗu pasaulē. Te var būt daudz ceļu un variāciju, tāpat daudz klizmu, šablonu un pārpratumu. Būtu labi, ja kāds diriģents vai ansambļa vadītājs reiz, līdzīgi skolēnam, nodzēstu visu no aprakstītās tāfeles un izdomātu pavisam ko citu, saprotams, balstoties komponista priekšraksta robežās. Šedevrs tomēr kļuva „Jūras dziesma" ar Zilā Romena tekstu no poēmas „Baltais cilvēks", kuŗu atdzejojis J. Sudrabkalns. Jau Latvijā kādreiz pabrīnījāmies, kā gan no askētiskā un noteiktās dzīves normās ierobežotā Alfreda Kalniņa var sagaidīt visliešlāko kaislību, negantību un pat revolūcijas domu deklarāciju viņa mūzikā. Spilgts piemērs te „Jūras dziesma". Tiešām jāslavē Kalvis un tā mūzikālais vadītājs Juris Dzeguze par šīs dziesmas restaurēšanu svešumā. Atskaņojums perfekts, mūzika vienreizēja! Pietiks, jo labu vārdu nevajaga daudz.

Ievērojamā latviešu dzejnieka Linarda Tauna dzejoļi „Smilšainos ceļos" skaņās pārvērtis A. Okolo—Kulaks, un visumā tas viņam labi izdevies. It sevišķi dziesmas sākuma un beigu posmā. Vidusdaļai fugato raksturs, kas ienes zināmu konvencionālismu, kas izmisušam dzejniekam visai svešs. Atskaņojums svaigs un interesants.

Daudzi raksta tagad tikai par sevi, un nupat kādā kritikā lasīju, ka programma „gaumīgi izvēlēta", jo tajā ietilpstot arī — recenzenta darbi. Tā arī jāpasaka pāris vārdi pašam „par savu māju". Vēl nekad neesmu kaut ko rakstījis „no laba prāta". Visi mani paretie un niecīgie darbi citu pasūtināti un piespiesti. Arī „Dzimtā puse" (T. Tompsons)! Atskatoties uz to pēc 20 un vairāk gadiem, varētu nopūsties ar Rimski—Korsakova vārdiem: „Redz, kāda tā novecojusies!" Grūtāk runāt par „Kalnos"(J. Medenis), kuŗu klausītāji un kritiķi nav atzinuši. Bez atlikuma ieaugot J. Medeņa dzejas pasaulē, esmu sastapies ar tik smagu atbildības momentu, ka bez zināmām pretrunām neiztikt. Dziesmas pēdējais akords bija domāts kā turpinājums eksekūcijām Rīgas Centrālcietumā 1946. gadā (te Medenis rakstīja „Kalnos" un citus dzejoļus), ko neesmu uzrakstījis, jo tādas lietas šodien neviens vairs negribēs atcerēties. Visumā Kalvja mūzikālā interpretācija pienāca bīstami tuvu mana paša iedomātajai. Paldies!

Koncertu pabeidza ar Barisona draisko tautas dziesmu „Sniga sniegi putināja", kuŗu vajadzēja atkārtot.

Kalvis (ir viņu vīru) dziedāja diezgan neapskaužamos apstākļos: vāja akustika, ievērojami blakus trokšņi. Taču vīru ansamblis sava enerģiskā un dzīvu mūzikālu interpretāciju meklētāja J. Dzeguzes vadībā turējās droši un patstāvīgi. Šur un tur bija arī pa negludumam, bet tos sīkāk un konkrētāk neļāva saklausīt minētā akustika.

Viduvējais apmeklētāju skaits neskopojās ar ziediem un aplausiem. Nobeiguma piedevas neizdevās noklausīties laika trūkuma dēļ.

Sniedze Grante

TAI ZEMĒ

Tu vari runāties ar visiem vējiem.
Ar tālēm sasauksties.
Un dzelmēs nirt,
vai gaisos zilos.
Un jūdzēm mērot gaŗus, gaŗus ceļus,
jo — esi brīvs.
Un brīvu garu vari nest,
ja vien to spēj . . .

Tai zemē, kuŗu mīļu turam
un par savu saucam,
tai zemē
brālis tavs
un māsa mana
vien vergu soļus liek.
Un brīvības tik vien,
kā izsalkušam sapni maizi ēst . . .

Dati par okupētās Latvijas presi

Iznācis pirmais šāgada Latvijas sūtniecības Vašingtonā izdotais informācijas biļetens angļu valodā, kuŗā publicētas dažas interesantas ziņas par okupētās Latvijas presi. Šie dati pārņemti no Bruno Kalniņa raksta, kas publicēts Stokholmā iznākošā sociāldemokratu izdevuma „Brīvība" janvāra numurā. Pēc šīm ziņām, 1965. gadā Latvijā iznāca 78 laikraksti ar 785.000 eksemplāru kopmetienu latviešu valodā un 267.00 krievu valodā. Latvijas iedzīvotāju skaits šai laikā lēsts ap 2,3 miljoni. Rīgā iznāk republikas laikraksti, kuŗus izplata visā Latvijā, bet lielākajos centros vietējas avīzes. Bez tam iznāk rūpniecības izdotas un citas speciālavīzes, kā arī lokālo pārvalžu vai organizāciju biļetteni.

„Cīņa" iznāk 178.877 eksemplāru lielā metienā, „Padomju Jaunatne" — 112.224, „Sovecka ja Latvija" 97.102, „Pionieris" 45.420, „Sports" — 33.634, „Literātūra un māksla" — 13.631, „Skolotāja avīze" — 11.309. Tikai „Cīņa" un „Sovecka ja Latvija" iznāk 6 reizes nedēļā, pārējās un lokālās avīzes parasti 3 reizes.

No pilsētu lokālajiem laikrakstiem lielākais ir „Rīgas Balss" ar 62.380 eks. lielu metienu latviešu un 6000 krievu valodā. Arī šis laikraksts iznāk 6 reizes nedēļā un ir visvairāk iecienīts, jo publicē sūdzības par valdības un rūpniecības kļūdām, kā arī satiru par aktuāliem notikumiem.

Visi redaktori un viņu palīgi ir partijas biedri. Žurnālistu algas ir 200—700 rub. mēnesī.Laikraksti ir samērā plāni, parasti tikai 4 lappuses. Pirmajā lapā sniegti ievadraksti, nākošajās divās — raksti par ārzemju politiku, tāpat telegrammas vai ideoloģiski apcerējumi. Latvijai nav korespondentu ārzemēs, tādēj ziņas pārņem no krievu laikrakstiem.

Kādā citā sūtniecības izdotā biļetena rakstā ziņots, ka — pēc Rīgas radio ziņām — 40% no iedzīvotājiem ir jaunāki par 27 gadiem; pilsētās dzīvo 63% no visiem iedzīvotājiem. Rūpniecības sasniegumi ir par 32%, bet lauksaimniecības par 20% augstāki nekā pašā Pad. savienībā. Latvijā ražo 60% no visiem Pad. savienības telefonu aparātiem, 47% motociklu, 24% radioaparātu, 16 proc. ielu dzelzceļu vagonu, 12 proc. mazgājamo mašīnu un 12 proc. elektrisko spuldžu.

Biļetena sākumā lasāms raksts par Baltijas valstu dibināšanas 50 gadu atceri, bet nākošajās lapās ASV senātoru un kongresa locekļu runas Vašingtonā sakarā ar Lietuvas un Igaunijas valstssvētkiem. Nobeigumā apskats par angļu valodā iznākošo grāmatu „Latvia — country and People". Iespiedumkļūdu velniņam labpaticies, ka šīs grāmatas redaktors atzīmēts kā Jānis Rutiks, kaut patiesībā ir Rutkis. Visumā biļetens sniedz labu informāciju par Latviju angļu valodā.

—be

STIPENDIJA VIJOLNIEKAM RAMIŅAM

Jaunais vijolnieks Imants Raminš, kas pirms diviem gadiem beidza Toronto universitāti ar Bachelor of Music gradu un starplaikā papildinājies Zalcburgā, Austrijā, ieguvis Britu Kolumbijas universitātes Vankuverā 2000 dol. stipendiju. Jaunais mūziķis šai universitātē turpinās studijas māstera grada iegūšanai.

Latviešu dzeja vairākās valodās

Hamiltonas latviešu biedrība 20. aprīlī bija rīkojusi tradicionālo Dr. P. Vasariņa pavasara referātu, šoreiz par tik ļoti aktuālo tematu „Latviešu dzeja divās un trīs valodās". Referents, asistējot deklamētājām Skaidrītei Darkēvicai un Intai Vasariņai, salīdzināja mūsu dzejas tulkojumus angļu un vācu valodā, palīgā ņemot dažādas antoloģijas un „Zinšu" numurus, un konstatēja grūtības, kuŗas pastāv: tulkotājiem bieži pietrūkst vai nu latviešu, vai arī angļu un vācu valodas idiomu nozīmes; tās aizstājot, bieži rodas kroplīgi tulkojumi, piemēram, „cekulaina zīle" kļūst par „crested titmouse".

Iesākdams ar Metjūsa (Matthews) tautas dziesmu un dzejoļu tulkojumiem angliski, kuŗi raksturīgi ar 19. gadsimta Viktorijas laikmeta latinismiem, referents atzīmēja jaunāko laiku Stumbra, Krāslavieša, Zemdegas, Aigara, Saliņa un Tauna dzeju, norādot uz labākiem tulkojumu paraugiem, it sevišķi izceļot baltvācietes Skalbergas veikumu un piezīmi, ka „Saliņš un Tauns ir tulkojami". Visumā no referenta minētajiem piemēriem šķita, ka tulkojumi vācu valodā (Saliņš, Tauns, Andrejs Eglītis) ir tuvāki oriģinālajam tekstam un labāk parāda emocionālās nianses, turpretim angļu valodas neskanība un jēdzienu trūkums ir šķēršlis: līdz šim vēl neviens nav spējis pārtulkot Raiņa „Kalnā kāpšju" tā, lai lasot nerastos smīns.

Klausītāji amizējās par „Āvu, āvu baltas kājas, lecu dārziņā" tulkojumu, un te atkal spilgti parādījās vārdu tiešā un pārnestā nozīme: tiešs tulkojums angliski likās kā nedzejisks savārstījums. Angļu valodā labāk skanēja dažs labs itin lakonisks pants, tāds, kas nebazējas uz aliterāciju vai asonanšu iedirbi un kas necieš no pantmēra trūkuma.

Labi apmeklētā sarīkojuma dalībnieki referentam un abām asistentēm sekoja ar interesi.

T. Ķ.

Teodora Grīnberga izstāde Čikagā

Čikagas latviešu biedrības atbalstā un izkārtojumā aprīļa vidū Latviešu namā notika torontieša Teodora Grīnberga gleznu izstāde.

Grīnberga mākslu tematikas ziņā ir plaša: „klusā daba, puķes, ainavas, portreti, figūras un žanrs. Šie temati ir visu gleznotāju programmās, un no tiem tad katrs mākslinieks atrod savu un cenšas to attīstīt līdz iespējamai pilnībai. Grīnbergs, enerģijas pārsātināts, cenšas satvert un grib paturēt visu iespējamo. Tas ir augsts mērķis — visu varēt vienādi labi un sekmīgi. Vai tomēr nebūtu pareizāk atrast sev vistuvāko tematiku un tālāk to attīstīt līdz iespējamai pilnībai?

Nenoliedzami, labākās izstādē bija klusās dabas ar pārliecinošu konstrukciju un iekštelpai atbilstošu gleznojumu, izmantojot spēcīgus silto un auksto toņu kontrastus. Daļēji tas attiecināms arī uz puķu gleznojumiem. Liekas, ka ainavas visumā ir prāta produkts, darinātas iekštelpā ar istabas gaismu un gaisu, kas tām atņem ēra gaisa mirgojumu. Šai nozarē vēl derētu nopietnas studijas tieši dabā sem klajas debess.

No izstādītajām figūrālajām kompozicijām lielākā gatavība bija saskatāma „Muguras skicē". Pārējos darbos, diemžēl, klibo anatomija vai manāma atnavas iekštelpas atmosfaira, piemēram darbā „Vējā pie jūras".

No portretiem labākais bija „Pašportrets", gleznots delikāti ar skatuviskās siltās un aukstās mākslīgās gaismas kontrastiem.

Varētu vēlēt māksliniekam pēc iespējas ātrāk atrast savu „es", tad mākslinieciskio varēšanu un enerģiju izmantot visā pilnībā.

Arnolds Šimanis

TREJU VĀRTU

7. numurā, starp citiem interesantiem darbiem, atradīsit arī izvilkumus no bij. diplomāta Kārļa Ozola grāmatas

SŪTŅA MEMUĀRI

Žurnāla abonementa maksa vienam gadam (6 numuriem) $ 7.— piesūtāma ar adresi: Treji Vārti, P.O. Box 27—A, Detroit, Mich. 48232.

Kamēr krājumi atļauj, varam vēl izsūtīt arī 1967. g. komplektu, vai tā atsevišķus numurus. Pēc vēlēšanās piesūtām žurnāla paraugeksemplāru pilnīgi bez maksas.

Canadian Junior Ballet

DIANAS JABLOKOVAS-VORPS MĀKSLINIECISKĀ VADĪBĀ

TORONTO PIRMIZRĀDES

OTRDIEN — 7. MAIJĀ

TREŠDIEN — 8. MAIJĀ

8.15 vakarā

MacMillan teātrī

Queens Park, dienvidos no Bloor St.

Programmā četri oriģinālbaleti

Ieeja $ 2.50 skolēniem $ 1.50

ALDA HENIŠA

Biļetes izrādes dienā pie kases

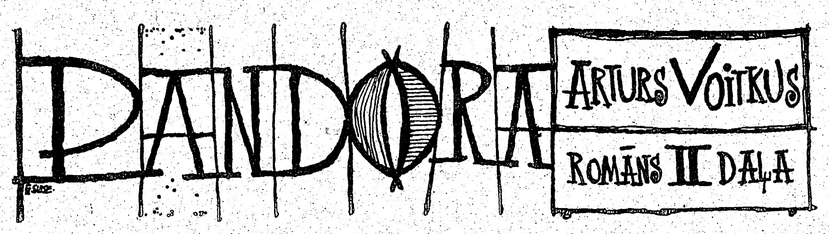

(7. turpinājums)

Vincents klusēdams paņēma sulas glāzi un tējkaroti un ar tās palīdzību sāka zvejot sulā palikušās sēklas.

—Piedodiet,—Viņš teica.—Es gan jau mēģināju, bet viņas ļoti blēdīgas — slīd, bēg un slēpjas glāzes dziļumos. Tā. Nu, liekas, visas ārā.

Ilga izdzēra pasniegto glāzi, bet pie beidzamā malka saviebās un ar pirkstu gaļiem no mutes izņēma vēl vienu suleņa sēkliņu.

Tomēr nav visas. Še!

Viņa ielika sēklu vīra delnā un ķērās pie olas un bēkona.

Ēšana ar kreiso roku neveicās. Kaut arī Vincents bija gaļu sagriezis gabaliņos, tos bija grūti savaldīt un dabūt uz dakšiņas.

— Kāpēc tu pats neēd? — Ilga pārtrauca darboties un nolika dakšiņu. — Kāda jēga, ka tu te sēdi, blenz un kavē laiku? Labāk ej virtuvē, paēd un sakārtojies. Mums šodien vēl daudz darāmā. Tāda diena!

— Es domāju, ka tev vajadzēs manu palīdzību, — Grieze paskaidroja.

— Gan es pati tikšu galā. Mani nervozē, ja uz mani skatās.

Griezes kungs ir atpūtas telpā pagrabā. Tur vēl šis tas piekārtojams. Tu viņam varētu palīdzēt.

— Atpūtas telpa? Rest room? Ko tur otram var palīdzēt? Tur jau pat ķeizars pats kājām vien staigājot!

— Ne jau rest room; recreation room! Viņš dekorē sienas.

— Okē, — Kārlis pārtrauca smieties. — Parādi tik, kur nolikt mantas. Man vēl visa pekele ratos.

— Tu te nepārmaksnosi. Es tev sarunāju pie Birņiem.

— Kāpēc? Tev te vēl citi būs?

— Bet Šarl! Te tik maz telpas! Un šovakar, droši vien, būsim ilgāk nomodā. Visiem būs ērtāk, un Birņi tevi labprāt pieņem. Bez tam — viņiem aug skaista meita.

— Rudīte? — Kārlis parāva uzacis uz augšu. — Tā nav priekš manis. Saki, vai Kalnupes arī aicināti?

— Kāpēc? Ak tā! — Ilga saprata. — Un mēs domājām, ka tu brauc mūs apciemot.

— Kas saka, ka nebraucu? Braucu arī pie jums! Nu, tantiņ? Ir Kalnupes aicināti?

— Ir. Bet par to tev tagad jāiet Griezes kungam palīgā telpu pušķot. Tu redzi — mana roka....Puscilvēks vien vairs esmu....

Kārlis caur pieri paskatījās Ilgas labajā rokā, mazliet saviebās un gāja izslēgt motoru. Ja viņam iespēja Liju satikt bija jānopelna, tad labāk sākt to darīt tūlīt.

Pirmie viesi ieradās ap sešiem. Saule vēl bija gabalā, pievakare silta, un viesi, reiz cauri mājai izstaigājuši un visu pienācīgi apbrīnojuši, saņēma katrs pa dzēriena glāzei un devās aizmājas pagalmā, lai tur malkotu pasniegto atspirdzinājumu un pārspriestu dažādo auto modeļu priekšrocības, satiksmes nedrošību, māju pirkšanas vai celšanas pārākumu, salīdzinot ar dzīvokļu īrēšanu, un neskaitāmus citus jautājumus, kas pašreiz nodarbināja zemes jaunos iedzīvotājus. Ledus skapju iztirzāšanas laikmets bija pagājis.

Ilga bija lūgusi Moniku, lai viņa palīdzētu Griezem viesu pacienāšanā.

— Mana roka....— viņa, sevi attaisnodama, paceļāja labo roku. — Pilnīgi nelietojama. Un Vincentam vienam par grūtu. Es pārņemšu viesu izvadāšanu pa telpām.

Monika pasauca Rudīti palīgā un devās pagraba telpās kārtot ēdmaņu.

— Kopš kuŗa laika Ilgai roka beigta? — Monika jautāja Griezem un nesapratnē skatījās uz šķīvju, nažu un dakšiņu kaudzi galda vienā galā un uz nekārtīgās rindās saliktajiem ēdienu traukiem otrā. — Te taču vēl nekas nav padarīts!

— Jā, nu....Ko es, vīrietis, viens pats daudz varu? — Grieze taisnojās, ap pudelēm darbodamies. — Ilga jau ļoti jūs gaidīja. Viņa teica: kad Monika atnāks, viss būs kārtībā. Monikai uz tādām lietām ķēriens kā nevienam.

Neatbildējusi Monika sāka strādāt. Virs galvām dzīvojamā istabā dzirdēja kāju švīkoņu, balsis un smieklus. Visdzirdāk tie skanēja Ilgai.

Uldis bija nostājies vienā istabas kaktā un, Griezes pasniegto glāzi palaikam malkodams, domīgi skatījās paprāvajā, moderni iekārtotajā telpā. Te viss bija jauns un spodrs un smaržoja pēc svaigas krāsas. Viņš domās salīdzināja šo māju un tās iekārtu ar savējo. Tad viņš durvīs ieraudzīja Bruņa plecus, galvu un smīnošās acis. Viņu skatieni sastapās, un tad viņš jau dažiem soļiem bija telpai pāri un spieda drauga roku.

(Turpinājums sekos)

Organizē plašāko baltiešu sanāksmi

BALTIJAS TAUTU FEDERĀCIJAS KANADĀ RĪKOTĀ BALTIEŠU NEDĒĻA TORONTO NOTIKS NO 8. — 16. JŪNIJAM

Baltijas valstu neatkarības pasludināšanas 50 gadu atzīmēšanas sarīkojumu ietvaros BTFK rīko nacionālu un politisku sarīkojumu virkni festivāla veidā, tajā ietilpinot arī gadskārtējo deportēto piemiņas aktu. Tas būs viens no galvenajiem baltiešu nedēļas sarīkojumiem un notiks 14. jūnijā plkst. 8 vakarā Raiersona techniskā institūta jaunajā zālē. Sēru aktu paredzēts ievadīt ar archibīskapa A. Lūša svētbrīdi un BTFK prezidija pr-ža T. Kronberga uzrunu, bet citas runas ierobežos līdz minimam. Toties sēru aktā ietilps koncerts ar visu trīs tautību koŗu, labāko vokālistu un instrumentālistu piedalīšanos. Izņēmuma kārtā šogad parasto ziedojumu vietā paredzēta noteikta ieejas maksa 2,50 dol apmērā; ieejas kartes varēs pasūtināt jau iepriekš.

Baltiešu nedēļu ievadīs 8. jūnijā ar visu Baltijas tautību jaunatnes sanāksmi-simpoziju, kuŗu organizē A. Rolavs, par galvenajiem runātājiem aicinot sociologus un politisko zinātņu pārstāvjus. Sanāksme notiks Toronto universitātes Hart House telpās, sāksies plkst. 10 rītā un turpināsies ar pusdienu pārtraukumu līdz plkst. 4.30 pēcpusdienā. Jaunatnes iepazīšanās vakars un draudzības balle notiks jau 7. jūnijā plkst. 8 vakarā Lietuviešu namā.

8. jūnijā atklās lietiskās mākslas un daiļamatniecības izstādi, kuŗa būs atvērta tikai divas dienas, kā arī tēlotājmākslas izstādi, kas turpināsies līdz 16. jūnijam. Abas izstādes iekārtos Latviešu namā.

BTFK prezidijs ievadījis sarunas ar Toronto pilsētas valdi par oficiālu Baltiešu nedēļas izsludināšanu. Paredzams, ka saņems labvēlīgu atbildi. Tādā gadījumā laikā no 10.—15. jūnijam pilsētas valdes ēkas laukumā katru vakaru organizēs baltiešu etnografiskus un mūzikālus priekšnesumus.

Baltiešu nedēļas ietvaros 15. jūnijā plkst. 10 rītā Igauņu namā BTFK prezidijs sasauks plašāku konferenci, kuŗā aicinās piedalīties baltiešu pārstāvjus no visām pilsētām, kuŗās jau pastāv kaut kāda veida sadarbība, arī no tām, kur līdz šim dažādu iemeslu dēļ baltiešu sadarbība vēl nav izveidota. Konferences mērķis ir pārorganizēt BTFK uz visplašākās bazes ar atsevišķām nodaļām baltiešu centros un piemērot plašākai darbībai arī statūtus. Plkst. 2 dienā turpat Igauņu namā notiks līdz šim plašākā baltiešu organizāciju vadītāju un arī diplomātisko pārstāvju sanāksme Ziemeļamerikā, politiska semināra veidā, apspriežot pašreiz aktuālākos un nozīmīgākos jautājumus. Par galvenajiem runātājiem aicināti centrālo organizāciju vadītāji no ASV: prof. P. Lejiņš referēs par pārkrievināšanu Baltijas valstīs, igaunis H. Lēsments par komūnistu pašreizējo taktiku brīvajā pasaulē, bet lietuvietis V. Sidzikauskas — par sakariem ar okupētajām Baltijas valstīm.

Plašāku piepemšanu 15. jūnijā plkst. 7 vakarā Igauņu namā BTFK uzdevumā rīkos Baltijas sieviešu padome Kanadā. Piedalīšanās maksa noteikta 5 dol. no personas, arī pieņemšanai ieejas kartes varēs pasūtināt jau iepriekš. Baltiešu nedēļas ietvaros BTFK prezidijs bija iecerējis arī baltiešu garīdznieku konferenci, kuŗas organizēšanai sazinājies ar archibīskapu A. Lūsi, kas savukārt sazinājies ar citiem garīgās dzīves vadītājiem un ieteicis konferences vietā rīkot kopīgu baltiešu dievkalpojumu. Sakarā ar neatliekamajiem sava amata cejojumiem arī dievkalpojuma organizēšanu archibīskaps A. Lūsis tomēr nevar uzņemties, tādēļ BTFK prezidijs stājies sakaros ar lietuviešu garīdzniekiem, izteicot cerību, ka iecerēto garīdznieku konferenci tomēr varēs noorganizēt.

Plašāks baltiešu sarīkojums jau 11. maijā notiks Londonā, kur to organizē vietējās Baltiešu federācijas pr-ža R. Epneŗa vadībā. Šai sakarā BTFK sagatavojusi piemērotu skaņu lenti radioraidījumiem, kuŗu, paredzams, varēs izmantot ne tikai Londonā, bet arī citos centros Baltijas valstu dibināšanas 50 gadu atcerei un 14. jūnija deportāciju piemiņai. Jau sagatavota un tuvākajās dienās iznāks arī vispusīga informātīva brošūra par Baltijas valstīm, kuŗu varēs saņemt visas organizācijas. Pieprasījumi adresējami BTFK prezidija pr-dim T. Kronbergam: 209 Bayview Hights Dr., Toronto 17, Ont.

Sakarā ar Pjēra Trudo izraudzīšanu par liberāļu partijas vadītāju BTFK prezidija pr-dis T. Kronbergs viņam nosūtījis apsveikumu, norādot arī uz Baltijas valstu pašreizējo stāvokli un joprojām neatrisināto problēmu. Kopš BTFK dibināšanas 1950. gadā, visi līdzšinējie Kanadas ministru prezidenti un valdības sekmējušas un atbalstījušas federācijas mērķus un darbu, tādēļ apsveikumā izteikta cerība, ka līdzīgu atbalstu neliegs arī Trudo pēc ministru prezidenta pienākumu pārņemšanas. Šādam apsveikumam un iesniegumam bez iebildumiem piekritis arī BTFK prezidijs, kas cer tuvākajā laikā saņemt jaunā Kanadas ministru prezidenta atbildi, pēc kuŗas, domājams, varēs spriest par Trudo ieskatiem Baltijas valstu jautājumā.

R. N.

Svētā Juŗa diena Hamiltonā

Latviešu skautu un gaidu ķēdu Sv. Juŗa dienas svinības 28. aprīlī Hamiltonā ievadīja māc. E. Pavasars ar svētbrīdi, kuŗā vietējās Aiviekstes vienības dalībnieki nolasīja skautu lītaniju, kuŗu sacerējuši bijušie kaŗavīri pirmajos trīsdas gados Vācijā. Pēc svētbrīža vienības savirknējās parādes laukumā. Bez vietējām Ventas (10.) gaidu un Aiviekstes (39.) skautu vienībām bija ieradušās arī Gaujas (14.) gaidu, Rīgas (72.) skautu un Tērvetes (19.) skautu vienības no Toronto, Abavas (32.) gaidu un Ventspils (10.) skautu vienības no Londonas, Saulkrastu (34.) un Jelgavas (5.) skautu vienības no Sv. Katrīnām.

LNAK vārdā gaidas un skautus apsveica V. Upeslācis, novērtējot visu vienību dalībniekiem būt devīzes „Esi modrs" cienīgiem. J. Gailītis Kanadas DV valdes vārdā pasniedza aploksnes gaidu un skautu jendu priekšniekiem. Latviešu gaidu pr-ces M. Vilkas apsveikumu nolasīja V. Vāgnere, bet latviešu skautu pr-ks F. Sīpols personīgi bija ieradies no ASV, lai svelcinātu un izteiktu labākos vēlējumus Kanadas latviešu skautiem un gaidām. Parādes dalībniekus sveica arī gaidu jendas pr-ce A. Martinsone. Hamiltonas apgabala kanadiešu skautu pr-ks Džeks Ačinsons savā apsveikumā uzsvēra, ka latviešu skautiem un gaidām vajadzētu lepoties ar to, ka viņiem ir divkultūru dzīve, nevis tikai viena kultūra kā vietējiem jauniešiem. Viņš mudināja latvisko kultūru saglabāt arī nākotnē. Vēl apsveikuma vārdus teica kanadiešu rietumu distrikta skautu vadītājs Džeks Varners un igauņu skautu pārstāvis K. Ārlats.

Kanadas latviešu skautu jendas pr-ks E. Dāvidsons aicināja latviešu skautu pr-ku F. Sīpolu pasniegt brīvības skauta nozīmes torontiešiem Imantam Kārkliņam un Andrim Šmitam. Pateicoties Dž. Varneram par Hamiltonas gaidu un skautu vienībām sniegto lielo plīdzību, E. Dāvidsons viņam pasniedza latvisku prieviti, kuŗu kanadiešu vadītājs jau ilgi bija cerējis reiz iegūt. V. Vāgners vēl nolasīja Latvijas konsula Motreālā V. Tomsona apsveikumā, tad sākās parāde, pēc kuŗas visi devās pusdienās.

Pēc pusstundas pārtraukuma gaidas un skauti pulcējās telpās, kur katra vienība pieteica savu ierašanos ar īpašu dziesmu. Pēc V. Vāgnera vadītās „balona spēles", Ventas gaidu vienības dalībnieces Dzintra Treimane, Baiba Dābola un Baiba Šmita—Kalēja uzstājās ar dziesmām, vienu no tām dziedot angļu, franču un latviešu valodā. E. Dāvidsons demonstrēja kultūrfilmu par dzelzs iegūšanu — kā rok dzelzs rūdu, kā to pārstrādā un gatavo produktu izlieto.

Tad vienības vēlreiz pulcējās parādes laukumā, kur E. Dāvidsons pateicās Hamiltonas latviešu gaidu un skautu vienību vecāku padomei un dāmu komitejai par palīdzēšanu šo svinību sarīkošanā un pusdienām, Daugavas Vanagiem par sniegto atbalstu un visiem apsveicējiem. Ar to Sv. Juŗa dienas svinības beidzās, visiem dalībniekiem atvadoties līdz lielajai nometnei, kas notiks jūlijā.

BSK

SV. JUŖA DIENAS SVINĪBAS HAMILTONĀ

Vietējās Ventas gaidu vienības guntiņas saskaitīja 23 arodzīmes uz Aiviekstes skautu vienības Bebru kopas kopnieka Aivara Jēkabsona ietērpa: no kreisās — Ilze Jirgena, Karmena Bleka, Daina Bitmane, Aivars Jēkabsons, Velta Dāholiņa, Benita Kraukle un Valda Tērauda.

Foto: J. Gailītis

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

Toronto latviešu kreditsabiedrība
Latvian (Toronto) Credit Union Limited
491 College St., Toronto 4, Ont.
Telef. 924-2775
maksā
5% par noguldījumiem
Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, pieņem maksājumus par telefonu, elektrības, gāzes un ūdens lēsēm, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.
REIZĒ AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 vai $5000.00.
Birojs atvērts darbdienās no pl 12 — 8 vak.

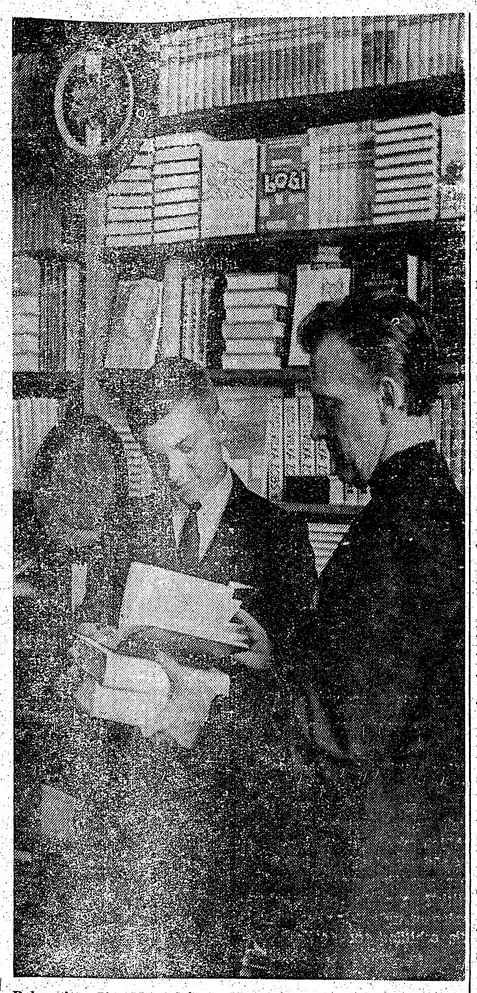

Balvas ieguvējs „Mazputniņa" rīkotajā sacensībā — Andris Jaunzemis no Niagaras, ASV, „iepērkas" Kanadas DV grāmatnīcā Toronto. Pa labi: grāmatnīcas un DV apgāda vadītājs Pēteris Ratnieks.

Foto: J. Liģers

Vai gudrā pūce Andris kļūs vēsturnieks?

Latviešu namā Toronto iekārtotajā DV grāmatnīcā iznāca tikšanās ar manu kādreizējo audzēkni Niagaras latviešu skolā — Andri Jaunzemi, kas bija ieradies no savas dzīvesvietas, ASV Niagaras, lai izņemtu „graudā" savu godalgu par iegūto pirmo vietu žurnāla „Mazputniņš" rīkotās rakstu darbu sacensības vecākajā grupā, 12—14 gadu vecajiem lasītājiem. Sacensības darba temats bija „Interesantākais notikums Latvijas vēsturē manā uztverē". Šīs grupas labākā darba uzrakstītājam Kanadas DV valde bija dāvinājusi balvu 20 dol. apmērā. Tā tomēr nebija saņemama naudā, bet gan — grāmatās. Un tā nu Andris Jaunzemis bija ieradies Toronto, lai DV grāmatnīcā „iepirktos".

Jau toreiz, Niagaras skolā, Andris Jaunzemis bija viens no čaklākajiem grāmatu lasītājiem un cītīgs „Mazputniņa" sacensību dalībnieks „gudro putnu klubā". Tagad sarunā izrādījās, ka viņš ieguvis visas iespējamās šī kluba pakāpes — gudrās zīlītes, gudrā dzeņa un gudrās pūces nosaukumu. Lai to paveiktu, intensīvi jāstrādā 3 vai 4 gadi, neizlaižot nevienu uzdevumu, kas saistīti ar atjautības pārbaudi, mīklu minēšanu, zināšanām latviskajos priekšmetos un citu. Paskaidrojams, ka šajā „gudro putnu klubā" piedalās latviešu bērni no visām trīsdas zemēm.

Cilājot, skatot un izmeklējot iegādājamās latviešu grāmatas, gudrā pūce Andris stāstīja par savu dzīvi Niagarā, ASV. Viņš spēlē vijoli skolas orķestrī, bet tikpat labi patīk arī klavierspēle. Ceļš uz skolu, vienu no pilsētas vidusskolām, šogad ir patāls, jo viņš iedalīts speciālajā skolā, kuŗu apmeklē tikai sekmīgākie skolēni ar atzīmēm virs 80%. Viņš mācās arī latviešu neklātienes ģimnazijā Toronto, kuŗa viņa skolotāji „papastu" ir E. Ezera latviešu valodā, T. Dubrovska Latvijas ģeografijā un J. Mežaks Latvijas vēsturē. Šogad viņš cer pabeigt ģeografijas kursu.

Liekas, ka Andrim Jaunzemim tomēr vislabāk patīk vēsture, jo grāmatas, kuŗas sarunas laikā viņš izvēlējās, bija E. Dunsdorfa „Latvijas vēsture 1600 — 1710." E. Andersona „Latvijas vēsture 1914. — 1920." un Raiņa „Indulis un Ārija".

Citīgi grāmatu izvēlē piedalījās arī Andŗa brālis — 10 gadu vecais Vilnis, kas tāpat ir liels grāmatu lasītājs un līdztekus amerikāņu skolas darbam mācās latviešu neklātienes pamatskolas 6. klasē. „Mācības abās skolās un mūzikas stundās aizņem daudz laika, tā ka bēzbolam un citām bumbu spēlēm atliek pavisam maz," paskaidroja Vilnis.

Uz jautājumu, vai tagad, pēc 14 gadu vecuma sasniegšanas, arī vēl paliks „Mazputniņa" lasītājs, Andris Jaunzemis atbildēja, ka ne tikai lasītājs, bet arī līdzstrādnieks.

Informācijai vēl piebilstams, ka „Mazputniņa" rīkotajā rakstu darbu sacensības jaunākajā grupā (līdz 11 gadiem) uzvarēja Ilze Sile Kalifornijā, saņemot ASV DV valdes balvu 15 dol. apmērā un par šo summu iegādājoties Torontō daiļamatnieka A. Gugāna darinātu Abrenes saktu. Otru vietu šai grupā ieguva Gunta Bierne Ņujorkas pavalstī, bet vecākajā grupā aiz Andŗa Jaunzema 2. vietā ierindojusies Guntas māsa Maira Bierne. Arī viņas abas saņēmušas ASV DV valdes dāvinātas balvas.

J. V.

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības Kanadā gada sapulcē 25. aprīlī Latviešu namā pr-dis P. Rasiņš sniedza aizvadītā gada darbības pārskatu un norādīja, ka 16. jūnijā aprītēs 15 gadu, kopš apvienība dibināta. Sakarā ar Latvijas dibināšanas 50 gadu atceri nolemts rīkot plašu saimniecisko darbinieku veikumu skati 2. un 3. novembrī, šai vajadzībai abām dienām noīrējot visu Latviešu namu. Savas darbības laikā LSDAK visu laiku atbalstījusi latviešu jaunatni—abas skolas, skautus un gaidas, bet izcilākais nopelns tas, ka apvienība likusi pamatus Toronto latv. kreditsabiedrībai, visus tās pastāvēšanas gadus piedaloties pašu latviešu „bankas" attīstībā un darbā. Sekojošajās vēlēšanās amatos izraudzīja visus līdzšinējos: par valdes priekšsēdi P. Rasiņu un valdes locekļiem A. Kristapsonu, A. Kaktiņu, P. Pavasaru un A. Tīrumu, bet revīzijas komisijā A. Svenni, A. Budrēvicu un A. Eglīti. Par dāmu komitejas darbību ziņoja E. Svenne. Sapulci vadīja A. Svenne, bet protokolēja I. Jankovskis.

● Vīru ansambļa Kalvis gadskārtējo koncertu 26. aprīlī Unitarian Church auditorijā noklausījās vairāk nekā 150 apmeklētāju. Mūzikālā vadītāja Jura Dzeguzes sagatavotie kalvieši šogad programmā sniedza latviešu komponistu 16 darbu, no kuŗiem 3 atkārtoja, un vienu piedevu.

● DV Toronto nodaļas rīkotais V. Sabanska referāts par lidojošajiem šķivjiem (cikla 3. daļa) 28. aprīlī DV namā bija pulcinājis ap 60 apmeklētāju. Referents apskatīja jautājumus, kuŗiem pašreiz nav zinātniski precīza izskaidrojuma, bet kuŗi tomēr nodarbina ļaužu domas, stāstījumu papildinot ar diapozitīvu demonstrējumu. Pēc referāta bija pārrunas. DV Toronto nodaļas sarīkojumu daļas vadītājs O. Zvirgzdgrauds paziņoja, ka referātu vakari turpmāk iecerēti regulāri. Nākošais referāts paredzēts 12. maijā plkst. 4.30 pēcpusdienā DV namā, kur senātors A. Rumpēteris no ASV runās par ģen. J. Balodi kā latviešu kaŗavīru un armijas virspavēlnieku. Šim referātam ir sakars ar prof. E. Andersona vēstures grāmatu par attiecīgo laika posmu.

● Etnisko grupu mākslinieku apvienības Color and Form gadskārtējo izstādi atklās 5. maijā plkst. 3 pēcpusdienā Toronto universitātes Hart House telpās. Izstādē no latviešu mākslinieku piedalās gleznotāji A. Nulītis un V. Reinholds. Izstāde turpināsies līdz 31. maijam.

● DV teātŗa Kanadā rīkotā referātu cikla turinājumā 25. aprīlī Latviešu namā Osvalds Liepa runāja par tematu „No zila gaisa". Bija ap 30 apmeklētāju, kas dzīvi piedalījās arī sekojošajās debatēs, kuŗas vadīja pats referents ar H. Miķelsonu. Šis bija sezonas pēdējais referāts. Pasākums, kuŗu DV teātris ievadīja rudenī, ar 7 referātu vakariem un klausītāju apliecinātō interesi izvērtās par it priecīgu pārsteigumu pašiem rīkotājiem, tādēļ teātŗa valde apsveŗ līdzīgu referātu ciklu atsākt šoruden, bet šo jautājumu izlems teātŗa ansambļa gada sapulcē, kuŗa paredzēta jūnijā.

● Sv. Jāņa draudzes rīkoto sopŗāna Irmas Kurmes garīgo koncertu, kuŗā ērģeļu pavadījumus spēlēja Anita Rundāne, 27. aprīlī noklausījās vairāk nekā 100 nopietnās mūzikas draugu. Programmā bija tikai latviešu komponistu darbi, kopskaitā 13. Anita Rundāne savukārt sniedza divus ērģeļu solo. Jānozīmē, ka vērtīgajā koncertā nebija vairāk klausītāju, bet tas izskaidrojams ar to, ka tai pašā laikā notika arī citi sarīkojumi. Liekas, ka arī Toronto sarīkojumu organizētājiem derētu vairāk padomāt par koordināciju.

● Austrumu draudzes īpašuma gadskārtējā izdevumā „Tālavas Ziņas", kuŗas iznāk, vasaras sezonu uzsākot, bija lasāma „ziņa", ka Notavasagas upē, kuŗa plūst cauri Tālavai, ir tik daudz zivju, ka upē tikai jāiemēre pirksts, lai zivs pie tā tūlīt piekostos...

Protams, piedzīvojuši makšķernieki par to var tikai pasmaidīt, bet Toronto laikraksta „The Globe and Mail" fotografam Haroldam Robinsonam par to ir lietišķs pierādījums: avīzes 23. aprīļa numurā ievietots viņa lielformāta uzņēmums, kuŗā redzama milzīga forele izlecam no Notavasagas upes pie Nikolstona dambja, austrumos no Alistonas, t.i. pie Tālavas!

● DV Toronto nodaļas sporta kluba rīkotā futbola sezonas atklāšanas balle 27. aprīlī Latviešu namā bija pulcinājusi ap 140 sporta draugu un deju cienītāju. Sarīkojuma laikā apbalvoja pērnā gada futbola sezonas labāko vārtu guvēju J. Vilmani, bet par teicamāko spēles veidu un disciplīnu J. Skuju, balvas pasniedzot sporta kluba pr-kam R. Kadiķim. Latviešu sporta apvienības Kanadā futbola sekcijas vadītājs A. Grīnbergs savukārt pasniedza piemiņas balvas DV sporta kluba futbola sekcijas vadītājam K. Gulbim un Toronto DV vienības dalībniekiem pērn izcīnīto Ziemeļamerikas latviešu un baltiešu meistartitulu. Futbola karalieni šoreiz kopīgi izraudzīja visi balles apmeklētāji aizklātā nobalsošanā, piešķirot šo godu Laimai Burģelei. Ballinieki guva pārsteiguma balvas uz „laimīgajām" ieejas biļetēm; bija arī loterija. Kaut sarīkojums bija mazāk apmeklēts nekā iepriekšējos gados, rīkotājiem tas tomēr deva krietnu atlikumu. Balles norisi vadīja kluba jaunizraudzītais sarīkojumu kārtotājs Br. Hercbergs.

● TLMM kluba lauku īpašumā Bērzainē vasaras sezonu atklāja 28. aprīlī ar tītaru šaušanas sacīkstēm, kuŗās piedalījās ap 100 dalībnieku. No tiem ap 30 varēja atgriezties mājās ar vienu vai vairāk tītariem. Laimīgākais izrādījās H. Leitis, iegūstot 3 tītarus. Sacensības vadīja kluba sporta daļas vadītājs K. Šverns ar palīgiem M. Holcmani, Kārli un Vēru Krieviņu u.c. Kluba makšķernieki vasaras sezonu atklās ar sacensīgu līdaku makšķerēšanā, kuŗa notiks 5. maijā Hurona ezerā pie Honney Harbor.

● Sv. Andreja draudzē māc. Ā. Čops kristīja Jāni Aleksandru Ābolu, Jāņa un Valentīnas dēlu.

● Ap 30 viesu pirmo reizi ieradās DV nama jaunajā klubā, kur 26. aprīlī notika bāra pirmsatklāšana ar siltiem ēdieniem, vīnu un alu. Bārs būs atvērts arī 3. maijā no plkst. 6 vakarā līdz 12 naktī. Kluba oficiālā atklāšana paredzēta 25. maijā.

● Latviešu nama dāmu komiteja 31. maijā plkst. 8 vakarā rīko nama „atslēgas" — gadasvētku sarīkojumu ar jautru programmu. Ieejas maksa, ieskaitot kopīgas vakariņas, 3 dol. no personas. Iepriekšēja pieteikšanās pie S. Zaķes (tel. 293—2513).

● Svētdien, 5. maijā, plkst. 4.30 pēcpusdienā Sv. Andreja baznīcas zālē notiks referātu cikla „Kā saprast un novērtēt tevi: Dievs ir miris" pēdējais priekšlasījums. Referēs māc. Ā. Čops.

AICINĀJUMS ŠACHISTIEM

Pie DV Toronto nodaļas noorganizētā šacha sekcija nodarbības uzsāka jau janvāŗa sākumā. Pašreiz sekcijā ir 12 dalībnieku, no tiem 5 jaunieši. Jaunajā DV namā iesāktā draudzības turnīra spēles notiek piektdienu vakaros, sacenšoties katram dalībniekam ar katru. Šis turnīrs jau tuvojas nobeigumam, tādēļ sekcijas dalībnieki iecerējuši tuvākajā nākotnē sākt meistarsacīkšu turnīru jauniešu un pieaugušo grupām atsevišķi. Abu grupu uzvarētāji pēc tam sacentīsies par vispārējo meistartitulu.

Pie sekcijas paredzēts organizēt arī iesācēju grupu ar teorētiskām un praktiskām nodarbībām. Visi šacha interesenti, neatkarīgi no piederības pie DV organizācijas, aicināti pieteikties pie N. Brasliņa (tālr. 261-5767, vakaros) vai ierasties DV namā (125 Broadview Ave), kuŗ šacha nodarbības sākas katru piektdienu plkst. 7.30 vakarā.

R. N.

TAUTIEŠI!

Ja jums ir grāmatas, kuŗas jūs negribat vai arī nevarat telpu trūkuma dēļ paturēt, lūdzu ziedojiet tās DV bibliotēkas „Grāmatu fondam".

Grāmatas var nodot DV grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

Bibliotēkārs

Divi ga

ADOLFAM PUĶITEM ZVIEDRIJĀ

Lidingo pilsētiņā pie Stokholmas 29. aprīlī uz 70 mūža un 50 žurnālista darba gadiem atskatījās redaktors Adolfs Puķīte, viens no retajiem vēl aktīvajiem neatkarīgās Latvijas laika preses darbiniekiem, kas redakcijas darbā stājās tad, kad ar ieročiem rokās bija palīdzējis nodrošināt tēvzemes brīvību. Šai laikā avīžnieku gaitas sāka arī citi bijušie virsnieki un skolotāji, kas jau iepriekš ar rakstīto vārdu bija stiprinājuši nacionālo garu latviešu tautā, bet nu pilnīgi pievērsās darbam redakcijās, piemēram, brāļi Grīni, brāļi Kroderi, J. Porietis, Freivalds, H. Asars, F. Krusa, Bergs u. c.

Kā žurnālists Adolfs Puķīte arvien augstā godā turējis savu profesiju un tās ētiku, cīnījies par to un cīnās vēl tagad, jo žurnālistika, pretēji dažu trimdas latviešu ieskatiem, ir ne vien apgūstama, bet arī cienījama profesija, kuŗa nepieciešama katras kultūras tautas dzīvē, jo nav tautas, kuŗai nebūtu savu laikrakstu. Bet tie nav veidojami ar amatieriskiem apcerējumiem, un ne katrs, kas pamatskolā domrakstiņu uzrakstījis, ir jau žurnālists. Kā jau teikts, žurnālistika ir profesija, kuŗu tāpat jāapgūst kā visas citas.

Daudz enerģijas Adolfs Puķīte savos 50 avīžnieka gados ieguldījis laikrakstu slejās, kuŗas tagad var apskatīt vairs vienīgi bibliotēkās, daļēji jau piemirstos periodikas izdevumos. Kas reiz nervu stīgās vibrējis, kad darbā galva karsusi, — kas to lai tagad atceras un novērtē? Tāda reiz nu ir žurnālista dzīve, jo smagāka tiem, kas atrodas trimdā. Vēl smagāka tā ir gavilniekam A. Puķītem, jo viņa veselība stipri cietusi gan kaŗa laika pārbaudījumos, glābjot kailo dzīvību, gan emigrācijas gados, kuŗos viņš arī nav saudzēts.

Kaut jubilāru personīgi nekad neesmu saticis, mēs, šķiet, tomēr esam viena lējuma un vienu domu vaditi. Tā mazākais jāspriež no vēstulēm, ar kuŗām palaikam apmainīmies. Pēc kolēģu nobstāstiem A. Puķīte ir īsts dzēntīmenis un korrekts atticksmēs ar darba biedriem, vienmēr sirsnīgs, tikai rezignācija, liekas, pēdējā laikā kļuvusi viņa neatkāpīga pavadone. Gavilnieks tomēr izturējis visus ikteņa triecienus, arvien vēl raksta trimdas presē un sola to darīt līdz pēdējam elpas vilcienam. To zinot, var tikai apbrīnot viņa milestību uz latviešu tautu un darba ētiku. Viņa augstā morāle arvien būs labs piemērs latviešu žurnālistiem.

Adolfs Puķīte dzimis 1898. gada 29. aprīlī Rīgā, beidzis ģimnaziju Pēterpilī, sācis studēt tieslietas, beidzis kaŗaskolu Ķijevā, kā virsnieks 17. Sibirijas pulkā pirmā pasaules kaŗa laikā cīnījies arī pie Rīgas, vairākas reizes ievainots, apbalvots ar ordeņiem un krievu armiju atstājis kā štāba kapteinis, bet Latvijas atbrīvošanas cīņās bija Latgales virsnieku rotā, kuŗu komandēja vēlākais ģen. K. Olekšs. Jau agrāk strādājis krievu un vācu (Rigasche Rundschau) laikrakstos, A. Puķīte pēc kaŗa atgriezās preses darbā un nodibināja latviešu ziņu aģentūru (LZA), kuŗu vadīja trīs gadus, pēc tam pārgāja citu redakciju darbā, darbodamies „Latvijas Sargā", A. Berga laikrakstā „Latvis", bet pēc tā slēgšanas 1934. gadā „Pēdējā Brīdī". Visu Latvijas neatkarības laiku A. Puķīte bija profesionāls žurnālists un Latviešu rakstnieku un žurnālistu arodbiedrības biedrs. Vienīgi padomju un vācu okupācijas gados viņš pelnīja iztiku kā ierēdnis tirdzniecības un rūpniecības kameras ziņu birojā.

Pašreiz gavilnieks Zviedrijā strādā par archīvāru Stokholmas techniskās augstskolas bibliotēkā un, cik veselības stāvoklis un brīvais laiks atļauj, raksta trimdas laikrakstiem. Viņš

Adolf

ir Latviešu pre
Starptautiskās
rācijas biedrs.

Mūsu laikrak
un ievadnieks
—Sešasdēls 10
atskatīsies uz
Viņš dzimis
1923. gadā abs
vidusskolu, ku
ja" žurnālistik
dot skolas pa
žurnālisti „Kīs
kā viņš sāka
ces Rīgas laik
un „Latvijas S

Obligātajā
Vilks pabeidz
nieku vietnieku
nātas karasko
Tiešī šai laikā
savu žurnālist
kot ciešos sa
laikrakstu „ L
kur viņa cent
reizējais laik
Edvīns Medni
jas redaktors
ravīra izjūtas,
jumi un soliju
zemei bija ga
toreizējiem re
neatkarīgu nev
radienestā, k
nacionālo stā
dienestu armi
arvien plašāk
ko darbību,
clonālās
miem, tā pa
matiem vispē
rakstiem un
„Latvijas Ka
jās toreizējā
J. Baloža nau

Pamazām A
tematiku pap
ties arī litera
un publicēja

DV Toronto
balle par
paceltu, sum

Atklāta audzēkņu pieteikšanās
GAŖEZERA VIDUSSKOLĀ
Skola darbosies no 1. jūl. — 10. aug. ar 9., 10. un 11. klasi.
Sīkāku informāciju pieprasīt Gaŗezera administrātoram —
Mr. V. Klētnieks,
R. 3, Box 369, Three Rivers, Mich. 49093, U.S.A.

O ZIŅAS

rotams, piedzīvojuši makšķer-
ieki par to var tikai pasmaidīt,
et Toronto laikraksta „The Glo-
e and Mail" fotografam Harol-
am Robinsonam par to ir lie-
šķs pierādījums: avīzes 23. ap-
ļa numurā ievietots viņa liel-
rmāta uzņēmums, kurā redza-
a milzīga forele izlecam no
otavasagas upes pie Nikolstona
ambja, austrumos no Alistonas,
pie Tālavas!

DV Toronto nodaļas sporta
uba rīkotā futbola sezonas at-
āšanas balle 27. aprīlī Latvie-
namā bija pulcinājusi ap 140
porta draugu un deju cienītāju.
arīkojuma laikā apbalvoja pēr-
ā gada futbola sezonas labāko
rtu guvēju J. Vilmani, bet par
icamāko spēles veidu un dis-
plīnu J. Skuju, balvas pasnie-
zot sporta kluba pr-kam R. Ka-
kim. Latviešu sporta apvieni-
as Kanadā futbola sekcijas va-
tājs A. Grīnbergs savukārt pa-
iedza piemiņas balvas DV
porta kluba futbola sekcijas va-
tājam K. Gulbim un Toronto
V vienības dalībniekiem par
ērn izcīnīto Ziemeļamerikas lat-
ešu un baltiešu meistartitulu.
utbola karalieni šoreiz kopīgi
raudzīja visi balles apmeklētā-
aizklātā nobalsošanā, pieš-
ot šo godu Laimai Burģelei.
allinieki guva pārsteiguma bal-
as uz „laimīgajām" ieejas bilje-
m; bija arī loterija. Kaut sa-
kojums bija mazāk apmeklēts
ekā iepriekšējos gados, rīkotā-
em tas tomēr deva krietnu atli-
umu. Balles norisi vadīja kluba
unizraudzītais sarīkojumu kār-
tājs Br. Hercbergs.

TLMM kluba lauku īpašumā
ērzainē vasaras sezonu atklāja
aprīlī ar tīraru šaušanas
cikstēm, kuŗās piedalījās
100 dalībnieku. No tiem ap
varēja atgriezties mājās ar
enu vai vairāk tīrariem. Laimī-
kais izrādījās H. Leitis, iegūs-
t 3 tīrarus. Sacensības vadīja
uba sporta daļas vadītājs K.
verns ar palīgiem M. Holcma-
, Kārli un Vēru Krieviņu u.c.
luba makšķernieki vasaras se-
nu atklās ar sacensību līdaku
nkšķerēšanā, kuŗa notiks 5.
aijā Hurona ezerā pie Honney
arbor.

Sv. Andreja draudzē māc. Ā.
ops kristīja Jāni Aleksandru
olu, Jāņa un Valentīnas dēlu.

Ap 30 viesu pirmo reizi ierā-
ās DV nama jaunajā klubā, kur
aprīlī notika bāra pirmsat-
šana ar siltiem ēdieniem, vīnu
alu. Bārs būs atvērts arī 3.
aijā no plkst. 6 vakarā līdz 12
kti. Kluba oficiālā atklāšana
redzēta 25. maijā.

Latviešu nama dāmu komite-
31. maijā plkst. 8 vakarā rīko
ma „atslēgas" — gadasvētku
rīkojumu ar jautru program-
u. Ieejas maksa, ieskaitot ko-
ģas vakariņas, 3 dol. no perso-
s. Iepriekšēja pieteikšanās pie
Zaķes (tel. 293—2513).

Svētdien, 5. maijā, plkst. 4.30
pusdienā Sv. Andreja baznī-
zālē notiks referātu cikla
saprast un novērtēt tezi:
evs ir miris" pēdējais priekš-
ījums. Referēs māc. Ā. Čops.

AICINĀJUMS ŠACHISTIEM

Pie DV Toronto nodaļas no-
anizētā šacha sekcija nodar-
as uzsāka jau janvāra sāku-
. Pašreiz sekcijā ir 12 dalīb-
ku, no tiem 5 jaunieši. Jau-
ā DV namā iesāktā draudzī-
turnīra spēles notiek piekt-
ņu vakaros, sacenšoties kat-
dalībniekam ar katru. Šis
nīrs jau tuvojas nobeigumam,
ēļ sekcijas dalībnieki iece-
si tuvākajā nākotnē sākt
stārsacīkšu turnīru jauniešu
pieaugušo grupām atsevišķi.
grupu uzvarētāji pēc tam
entīsies par vispārējo meis-
rtitulu.
ie sekcijas paredzēts organi-
arī iesācēju grupu ar teorē-
ām un praktiskām nodarbī-
. Visi šacha interesenti, ne-
arīgi no piederības pie DV
anizācijas, aicināti pieteikties
N. Brasliņa (tālr. 261-5767,
aros) vai ierasties DV namā
5 Broadview Ave), kur šacha
arbības sākas katru piekt-
ņu plkst. 7.30 vakarā.

R. N.

ūs negribat vai arī neva-
zu ziedojiet tās DV bibli-

matnīcā, 491 College St.,
Bibliotēkārs

Divi gavilnieki preses lielvalstī

ADOLFAM PUĶITEM ZVIEDRIJA PIEPILDĪJUSIES 70, BET ALEKSANDRS VILKS GATAVOJAS PĀRKĀPT 65 GADU SLIEKSNIM

Lidingo pilsētiņā pie Stokholmas 29. aprīlī uz 70 mūža un 50 žurnālista darba gadiem atskatījās redaktors Adolfs Puķīte, viens no retajiem vēl aktīvajiem neatkarīgās Latvijas laika preses darbiniekiem, kas redakcijas darbā stājās tad, kad ar ieročiem rokās bija palīdzējis nodrošināt tēvzemes brīvību. Šai laikā avīznieku gaitas sāka arī citi bijušie virsnieki un skolotāji, kas jau iepriekš ar rakstīto vārdu bija stiprinājuši nacionālo garu latviešu tautā, bet nu pilnīgi pievērsās darbam redakcijās, piemēram, brāļi Grīni, brāļi Kroderi, J. Porietis, Freivalds, H. Asars, F. Krusa, Bergs u. c.

Kā žurnālists Adolfs Puķīte arvien augstā godā turējis savu profesiju un tās ētiku, cīnījies par to un cīnās vēl tagad, jo žurnālistika, pretēji dažu trimdas latviešu ieskatiem, ir ne vien apgūstama, bet arī cienījama profesija, kuŗa nepieciešama katras kultūras tautas dzīvē, jo nav tautas, kuŗai nebūtu savu laikrakstu. Bet tie nav veidojami ar amatieriskiem apcerējumiem, un ne katrs, kas pamatskolā domrakstiņu uzrakstījis, ir jau žurnālists. Kā jau teikts, žurnālistika ir profesija, kuŗu tāpat jāapgūst kā visas citas.

Daudz enerģijas Adolfs Puķīte savos 50 avīznieka gados ieguldījis laikrakstu slejās, kuŗas tagad var apskatīt vairs vienīgi bibliotēkās, daļēji jau piemirstos periodikas izdevumos. Kas reiz nervu stīgās vibrējis, kad darbā galva karsusi, — kas to lai tagad atceras un novērtē? Tāda reiz nu ir žurnālista dzīve, jo smagāka tiem, kas atrodas trimdā. Vēl smagāka tā ir gavilniekam A. Puķītem, jo viņa veselība stipri cietusi gan kaŗa laika pārbaudījumos, glābjot kallo dzīvību, gan emigrācijas gados, kuŗos viņš arī nav saudzēts.

Kaut jubilāru personīgi nekad neesmu saticis, mēs, šķiet, tomēr esam viena lējuma un vienu domu vadīti. Tā mazākais jāspriež no vēstulēm, ar kuŗām palaikam apmaināmies. Pēc kolēģu nostāstiem A. Puķīte ir īsts džentlmenis un korekts atbieksmēs ar darba biedriem, vienmēr sirsnīgs, tikai rezignācija, liekas, pēdējā laikā kļuvusi viņa neatkāpīga pavadone. Gavilnieks tomēr izturējis visus likteņa triecienus, arvien vēl raksta trimdas presē un sola to darīt līdz pēdējam elpas vilcienam. To zinot, var tikai apbrīnot viņa mīlestību uz latviešu tautu un darba ētiku. Viņa augstā morāle arvien būs labs piemērs latviešu žurnālistiem.

Adolfs Puķīte dzimis 1898. gada 29. aprīlī Rīgā, beidzis ģimnaziju Pēterpilī, sācis studēt tieslietas, beidzis kaŗaskolu Ķijevā, kā virsnieks 17. Sibirijas pulkā pirmā pasaules kaŗa laikā cīnījies arī pie Rīgas, vairākas reizes ievainots, apbalvots ar ordeņiem un krievu armiju atstājis kā štāba kapteinis, bet Latvijas atbrīvošanas cīņās bija Latgales virsnieku rotā, kuŗu komandēja vēlākais ģen. K. Olekšs. Jau agrāk strādājis krievu un vācu (Rigasche Rundschau) laikrakstos, A. Puķīte pēc kaŗa atgriezās preses darbā un nodibināja latviešu ziņu aģentūru (LZA), kuŗu vadīja trīs gadus, pēc tam pārgāja citu redakciju darbā, darbodamies „Latvijas Sargā", A. Berga laikrakstā „Latvis", bet pēc tā slēgšanas 1934. gadā „Pēdējā Brīdī". Visu Latvijas neatkarības laiku A. Puķīte bija profesionāls žurnālists un Latviešu rakstnieku un žurnālistu arodbiedrības biedrs. Vienīgi padomju un vācu okupācijas gados viņš pelnīja iztiku kā ierēdnis tirdzniecības un rūpniecības kameras ziņu birojā.

Pašreiz gavilnieks Zviedrijā strādā par archīvāru Stokholmas techniskās augstskolas bibliotēkā un, cik veselības stāvoklis un brīvais laiks atļauj, raksta trimdas laikrakstiem. Viņš

Adolfs Puķīte

ir Latviešu preses biedrības un Starptautiskās žurnālistu federācijas biedrs.

Osvalds Akmentiņš

☆

Mūsu laikraksta līdzstrādnieks un ievadnieks Aleksandrs Vilks —Sedasdēls 10. maijā Ročestrā atskatīsies uz 65 mūža gadiem. Viņš dzimis Ziemeļvidzemē un 1923. gadā absolvējis Mazsalacas vidusskolu, kuŗā viņu jau „tirdīja" žurnālistikas jautājumi, vadot skolas paškarbības pulciņa žurnāliti „Klusētājs". Jau šai laikā viņš sāka sūtīt korespondences Rīgas laikrakstiem „Latvis" un „Latvijas Sargs".

Obligātajā kaŗadienestā A. Vilks pabeidza artilerijas virsnieku vietnieku kursus pēc sašaurinātas kaŗaskolas programmas. Tieši šai laikā viņš sāka izvērst savu žurnālista darbību, nonākot ciešos sakaros ar armijas laikrakstu „ Latvijas Kareivis", kur viņa centienus sekmēja toreizējais laikraksta redaktors Edvīns Mednis un literārās daļas redaktors Kārlis Eliass. Kaŗavīra izjūtas, pārdomas, vērtējumi un solījumi paša sargāmai zemei bija galvenie temati viņa toreizējiem rakstiem, neatstājot neattēlotu nevienu notikumu kaŗadienestā, kas skāra kaŗavīru nacionālo stāju. Turpinot kaŗadienestu armijas štābā, A. Vilks arvien plašāk izvērsa žurnālistisko darbību, rakstot kā par nacionālās audzināšanas jautājumiem, tā par patriotiskiem tematiem vispār. Par šāda veida rakstiem un ilggadējo darbību „Latvijas Kareivī" viņš izpelnījās toreizējā kaŗa ministra ģen. J. Baloža naudas balvu.

Pamazām A. Vilks savu rakstu tematiku paplašināja, pievēršoties arī literāra žanra darbiem, un publicējās žurnālos „Aizsargs", „Kadets", „Militārais Apskats", „Universitas", „Zeltene" un „Audzinātājs", kā arī laikrakstos „Latvis", „Latvijas Sargs", „Brīvā Zeme", „Kurzemes Vārds", „Zemgales Balss" u. c., nekur tomēr nesaistoties redakciju tiešajā darbā. Viņa īstēlojumus un literārās skices „Latvī" ievēroja prof. Aleksandrs Dauge, ieteicot nopietnāk pievērsties rakstniecībai un neizplēnēt žurnālistikā vien, tomēr eksistences darbs un dažādi dzīves samezglojumi kavēja šo ieteikumu īstenot, it seviški vēl pēc tam, kad 1938. gada maijā viņu ar valsts prezidenta pavēli armijai un flotei paaugstināja par administratīvo virsnieku.

Līdztekus dienestam armijā A. Vilks studēja mežsaimniecību Jelgavas mežsaimniecības akadēmijā un pievienojās korporācijas Frat. Livonica saimei, pabeidzot studijas 1944. gadā. Iepriekš, pēc sarkanarmijas iebrukuma Latvijā, viņam ar trīskārtēja ziņojuma palīdzību bija laimējies 1941. gada februārī izkļūt no komūnistu pārņemtās bijušās Latvijas armijas, kuŗā bija nokalpojis 15 gadu. Lai paglābtos no sarkano ķetnām, viņš pēc demobilizācijas saistījās mežu resora dienestā un pārzinēja Bērzsīpeles, Svētes un Īles mežus.

Jau ar pirmajām trimdas dienām Vācijā A. Vilks atsāka darbošanos presē, dodot nacionālpolitiskus ievadrakstus, tēlojumus un skices laikrakstiem „Tēvzeme", „Latvju Vārds", „Latvija", „Jaunaudze" „Nedēļas Apskats", „Baltiešu Ziņas" u. c. 1949. gadā viņš stājās DV organizācijas biedru rindās. Iecelojis ASV, A. Vilks vēl kvēlāk pievērsās žurnālistikai, ar patriotiskiem un nacionālpolitiskiem rakstiem, kā arī ievadrakstiem visvairāk publicējoties mūsu laikrakstā, kuŗa pastāvīgs līdzstrādnieks gavilnieks ir kopš pirmā numura iznākšanas, bet kuplinot saturu arī žurnāliem „Lāčplēsis", „Universitas", „DV Mēnešraksts" un laikrakstam „Laiks". Trimdas periodā mūsu presē publicēti ap 350 gavilnieka rakstu, no tiem gandrīz 75% ievadrakstu. Atzīmējams, ka arī dažādos amerikāņu laikrakstos ievietotas ap 100 A. Vilka lasītāja vēstules, ar kuŗām viņš galvenokārt vērsies pret komūnismu.

Līdztekus žurnālistikai gavilnieks nav stāvējis dīkā arī sabiedriskajā darbā. Ieradies ASV, viņš Ročestrā, piemēram, uzņēmās iniciātīvu DV apvienības dibināšanā, darbodamies arī tās vadībā. Šautene, spalva, kalpošana Latvijas mežiem — tas viss nav sašķēlis viņa intereses un apņēmību, bet koplējumā radījis apziņu, ka jau pagaŗajā mūžā kaut ko arī no savas puses ielicis tēvzemes vērtību apcirkņos. Žurnālista spalvai ar drošu un pat asu vēzienu. Aleksandrs Vilks apņēmies kalpot arī turpmāk.

Alfrēds Vinčels

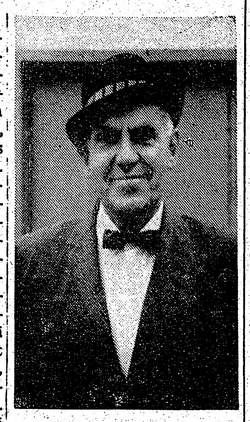

Aleksandrs Vilks

379 kandidāti uz 46 „nopelnu stipendijām"

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS IZGLĪTĪBAS BIROJA SĒDE ŅUJORKĀ

Amerikas latviešu apvienības izglītības biroja izsludinātajai sacensībai sakarā ar Latvijas dibināšanas 50 gadu atceri, ASV latviešu skolās pieteikušies 397 kandidāti. Tā ziņoja biroja vadītājs J. Blumbergs 27. aprīlī Ņujorkā ALAs izglītības valdes sēdē. Biroja vadītājs arī ziņoja, ka pārbaudījumu lapas ar jautājumiem un izvēles atbildēm ir gatavas un jau izsūtītas uz attālākajām vietām. Pārbaudījums, kā jau zināms, paredzēts pamatskolas audzēkņiem (līdz 15 gadu vecumam) un vidusskolēniem (līdz 17 gadu vecumam). Pamatskolēniem 1. stipendija ir — 250 dol., 2. — 150 dol., 3. — 100 dol. un 20 pa 50 dol.; vidusskolēniem — 1. stipendija — 500 dol., 2. — 300 dol., 3. — 200 dol. un 20 — pa 100 dol. Pārbaudījums ir obligāts skolu absolventiem, bet neapmeklētājiem un pārējo klašu audzēkņiem brīvprātīgs. Stipendiju saņemšanā visiem vienādas tiesības. Tās piešķirs, vadoties no atbilžu pareizuma. J. Blumbergs arī informēja, ka sacensība radījusi interesi ne tikai absolventos, bet arī jaunāko klašu audzēkņos; pieteikušies ar daži jaunieši, kas latviešu skolu neapmeklē. Pārbaudījums iedalīts 6 daļās. Pamatskolēniem katrā daļā ir 10, bet vidusskolēniem 20 jautājumu. Pamatskolēniem atbildēm atļautas 75, bet vidusskolēniem 105 minūtes. Aploksnes ar pārbaudījumu lapām atvērs tikai 11. maijā eksāmenu telpā.

Nav izšķirts vienīgi jautājums, kādā veidā izsniegs stipendijas: latviešu „bankas" krājgrāmatiņu, čeku (uz ieguvēja vai tā vecāku vārda) vai citādi. Ņujorkas skolu padome izteikusi izbrīnu par stipendiju lielumu, jo ideālismu nevarot pirkt par naudu.

Sēdē izskanēja cerība, ka izsludinātajām 46 stipendijām vēl var rasties skolu labvēļu u.c. dāvinātas pārsteiguma balvas tiem, kuŗi gan bijuši labi zināšanās, bet nav ieguvuši godalgu.

„Mazputniņa" redakcija pašreiz sagatavo ģeogrāfijas palīggrāmatu, izmantojot F. Kurata, A. Liepkalna un N. Kalniņa materiālus. Sagatavošanā atrodas arī A. Brigaderes „Spridīša" jaunizdevums ar Goppera fonda godalgotajām E. Dajevska ilustrācijām un „Trimdas skolu albums". Tā cena kalkulēta 3 dol. gabalā. Jācer, ka albums būs gatavs septembŗa sākumā, lai Latvijas valstssvētkiem tas aizsniegtu arī Austrāliju. Uz to pašu laiku būs gatava arī 18. novembŗa skolu aktos izsniedzamā 32 lappušu brošūra „Tēvu zeme Latvija", no kuŗas Austrālija pieprasījusi 700 eksemplāru.

LNAK izglītības nozares Kanadā izstrādātās vidusskolu programmas izsūtītas ASV latviešu vidusskolu pārziņiem atsaukšmei. Daudzas jau saņemtas, un tajās ieteikts no klašu sistēmas pāriet uz kursu sistēmu. Šādā veidā būs iespējama ziemas un vasaras vidusskolu sadarbība. Sēdes dalībnieki šo ieteikumu apsveica un savukārt ieteica 4 priekšmetus (ticības mācību, latviešu valodu un literatūru, Latvijas saimniecisko ģeografiju) paturēt par obligātiem, bet pārējos pēc skolas iespējām un skolēnu intereses — par izvēles priekšmetiem.

Pamatskolu programmas jau izstrādātas ASV un Kanadā. Attiekšmē uz latviešu valodu, sagatavo projektu izstrādājusi arī Ņujorkas latviešu skolu padome. Tuvākajā laikā paredzama visu trīs projektu saskaņošana. Sēdē pacēlās arī jautājums, vai programmas izstrādās, vadoties no jau esošajām mācības grāmatām, jeb vai vēl izdodamās mācību grāmatas sagatavos, atbilstot tagad izstrādātajām programmām, galvenokārt domājot lasāmās grāmatas, jo tās nokritizētas par mūsdienu bērniem nesaprotamiem jēdzieniem. Velta Rūķe-Draviņa pašreiz strādā gar lasāmām grāmatām 1., 2., 3. un 4. klasei, bet mācītājs un rakstnieks Arturs Voitkus tām pašām klasēm sagatavo ticības mācības grāmatas.

Ņujorkā, Sheraton Atlantic viesnīcas telpās, kur atklās ALAs ceļojošo izstādi, paredzētas paneldiskusijas izglītības jautājumos, arī par skolu problēmām un to, ko skolas gaida no ALAs izglītības biroja.

Sēdē piedalījās J. Blumbergs, māc. P. Nesaule, prof. E. Kāpostiņš, A. Richters, A. Leiņa, V. Zante un A. Cīrule. — Ir —

DV Toronto nodaļas sporta kluba 27. aprīlī rīkotajā futbolistu ballē par karalieni izraudzīja Laimu Burģeli, kuŗu, uz rokām paceltu, sumina K. Alksnis (pa kreisi) un J. Vilmanis.

Foto: J. Lāgers

Atklāta audzēkņu pieteikšanās

GAŖEZERA VIDUSSKOLĀ

Skola darbosies no 1. jūl. — 10. aug. ar 9., 10. un 11. klasi. Sīkāku informāciju pieprasīt Gaŗezera administrātoram — Mr. V. Klētnieks, R. 3, Box 369, Three Rivers, Mich. 49093, U.S.A.

Rīcības komiteja ceļā uz saprašanos

Čikagas latviešu organizāciju apvienības izveidotās Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres rīcības komitejas 22. aprīļa sēdē, kuŗu Latviešu namā vadīja tās pr-dis V. Landmanis, kasieris A. Osis ziņoja, ka līdz šim no 179 ziedotājiem ienākuši 1120 dol. Sēdes tālākajā gaitā pārrunāja ALAs sakārtotās ceļojošās jubilejas izstādes jautājumus. To 18. maijā atklās Ņujorkā, bet 27. maijā plkst. 7 vakarā Čikagā, piedalīsies Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājam Dr. A. Spekkem. Tai pašā dienā plkst. 10 rītā Čikagas pilsētas galva R. Dēlijs parakstīs īpašo Latviešu dienu proklamāciju, bet plkst. 11 dienā State ielā dekorējumam uzvilks visu trīs Baltijas valstu un ASV karogus, piedaloties šīs ielas īpašās padomes pr-dim Samuelam Fosdikam, baltiešu pārstāvjiem un preses ļaudīm. Karogus uzvilks 6 pilsētas centra galveno ielu krustojumos ar State ielu. Sēdē atzina, ka šai ceremonijā vēlama visu rīcības komitejas locekļu piedalīšanās. Tā kā 16. aprīlī notikušajā ČLOAs sēdē bija nolemts piedalīties ALAs kultūras izstādes izkārtošanā un tās atklāšanai sekojošajā pieņemšanā, rīcības komiteja pārrunāja, cik un kādā veidā atvēlēt līdzekļus šai vajadzībai. Izstrādājot budžeta projektu, paredzēja 300 dol., bet šo summu vēl jāapstiprina pārējiem organizāciju pārstāvjiem ČLOA. Apspiesto tautu nedēļas parādei paredzēja 200 dol.

Latvijas valstssvētku svinību technisko vadību uzņēmās R. Kalunds, bet mākslinieciskās programmas sakārtošanu K. Vanags, kuŗu ieteica A. Vanags, pašam „paliekot palīgos". Pārrunāja arī karogu ienešanas ceremoniālu un varbūtējas maiņas tajā un goda sardzē. Pēc valstssvētku akta paredzēts draudzības vakars Latviešu namā.

ALAs vicepr-dis A. Puķīte rīcības komitejai piesūtījis informāciju par BPLA vārdā pieškiramo Latvijas jubilejas medaļu pasniegšanu latviešu labvēļiem — cittautiešiem, kuŗu vidū Ilinojā ir Čikagas pilsētas galva Dēlijs, senātors Dirksens, tautas vietnieku nama loceklis Dervinskis un Koljē. Latvijas sūtniecības vadītājs Dr. A. Spekke medaļu Dēlijam varētu pasniegt Latviešu dienu laikā Čikagā. Goda rakstus ilggadējiem latviešu sabiedriskajiem darbiniekiem pasniegs 18. maijā Ņujorkā.

Prāv. B. Baginskis ierosināja izraudzīt īpašu ziņotāju amerikāņu laikrakstiem, radiofonam un televīzijas raidītājiem, bet A. Vanags ieteica piealicināt rīcības komitejas darbā aktīvus jaunatnes darbiniekus.

Z. K.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Neparasti kupli apmeklēta bija „preses pelikānu" sanāksme 26. aprīlī Stanziani restorānā Grīničas rajonā Manhatenā. Bez literātiem bija ieradušies arī literātūras cienītāji, tā ka kopīgais dalībnieku skaits bija 26. Pēc vakariņām apmeklētāji noklausījās LPB pr-ka V. Irbes lasītos laikrakstu noraidītos rakstus, redaktora K. Rabāca paskaidrojumus par to, kādus darbus iespiež laikrakstos, un redaktora A. Strautmaņa nolasītu paraugu no kāda iespiesta raksta. Pēc tam O. Bergmansons un I. Rumpēteris nolasīja dažus noraidītus vai noraidāmus dzejoļus.

MINESOTA

● DV apvienības koŗa Beverīna tradicionāli rīkotais raibais vakars bija pulcinājis vairāk nekā 100 apmeklētāju. Brīvmākslinieces E. Pones diriģētais koris bez citām jauki nodziedāja Jāņa Ozoliņa „Zvejnieka atvadu dziesmu", tāpat piekrīšanu guva „Motorlaiva" un „Pa ielu staigājot". Koklētāju ansamblis, kas komplektējas no Beverīnas dziedātājiem, nospēlēja vairākas dziesmas, bet ar solodziedājumiem iepriecināja soprāns Elza Sproģe un alts Pārsla Beķere. No jaunās paaudzes piedalījās Viesturs Vidiņš — saksofona solo un klavieŗu pavadījumos, Māris Kurmis un Gunars Brūvelis, Zelma Eglīte dziedāja tautas dziesmas „negātīvā skatījumā" — par sievām dzērājiņām un līdzīgas, dažas no tām ar vecām un jaunajai paaudzei nedzirdētām meldijām. Apmeklētāju vidū bija arī kāda tautiete no okupētās Latvijas, kuŗu no skatuves sveica programmas norises vadītājs J. Vērenieks, bet Z. Bulāte pasniedza rozes. Režisors J. Vērenieks, kas veica konferansjē uzdevumus, asprātīgi pasmaidīja pats par sevi, mūsu organizācijām, lielo politiku, vēlēšanām u. t. t.

POKIPSIJA

● Pēc ev.-lut. draudzes gada sapulces valde darbosies šādā amatu sadalījumā: priekšniece Austra Grīnberga, viņas vietnieks Ansis Birznieks, kasiere Elza Dubovica, sekretārs Eduards Līcis un valdes locekļi Guna Ozols. Ar 1966. gadu valdes locekļus sāka ievēlēt rotācijas kārtībā. Pārejas laikā katrai amatpersonai noteica darbības laiku īpaši, lai panāktu, ka katru valdes locekli, katru gadu dažus pārvēlot, ievēlētu uz 3 gadiem. Tagad tas ir sasniegts. Draudzes dāmu komiteja pēc vēlēšanām savukārt darbosies šādā sastāvā: priekšniece Alvīne Upīte, viņas palīdze Alise Knospiņa, sekretāre Zelma Balode, saimniecības pārzine Regina Bērziņa un aprūpes jautājumu kārtotājas Benita Vimba un Erna Daugaviete. Apsveicams jaunums ir dāmu komitejas paspārnē izaugušais dāmu koris. Jau no pērnā rudens notiek koŗa mēģinājumi diriģenta Artura Palkaunieka vadībā. Ar pirmo uzstāšanos koris kuplināja draudzes rīkoto Latvijas valsts dē jure atceres sarīkojumu 27. janvārī un Lieldienu dievkalpojumu baznīcā.

E. L.

LOSANDŽELOSA

● Pēc ilgāka pārtraukuma Losandželosas latviešiem bija iespēja garīgā koncertā dzirdēt pašu pilsētas dziedoni Alfredu Poriņu, kuŗš no neatkarīgajā Latvijā pazīstamajiem tenoriem ir pēdējais, kas vēl spītē laikam un gadu nastai, turpinot kalpot dziesmai. Programma bija vispusīga un skaista, no tautas dziesmu sabalsojumiem līdz vecmeistariem un klasiķiem. Teicams pavadītājs bija Raimonds Makfiters, kas sniedza arī solo. Tāpat piealicinātā amerikāņu vijolniece Dauna Adama Felpa izrādījās par teicamas klases spēku. Viņas dueti ar Poriņu bija koncerta izcilākie sniegumi. Sakarā ar labi apmeklētajiem Lieldienu rīta dievkalpojumiem, kas atsaucās uz koncerta apmeklētāju skaitu, latviešu namam iecerētais atlikums izpalika.

● Atceļā no Austrālijas Losandželosā viesosies māc. Dr. theol. Kārlis Bilzēns, 12. maijā spredikojot Dienvidkalifornijas latviešu ev.-lut. draudzes Ģimenes dienas dievkalpojumā. — Arkadijas pilsētā 86 gadu vecumā mirusi Lizete Freija un apbedīta draudzes kapos Vitjērā. Aizgājēja dzimtenē dzīvoja Bauskā. — Sakarā ar darba slodzi archibīskaps A. Lūsis atsaucis iecerēto braucienu uz ASV rietumiem maija beigās. Reizē ar to izpaliks arī viņa plānotā viesošanās 30. maijā Losandželosā.

M. V.

FILADELFIJA

● Kad nodibinājās latviešu kreditsabiedrība lielajā Ņujorkā, arī Filadelfijā radās lielāka interese par šo jautājumu. Tā vietējā Sv. Jāņa ev.-lut. draudze 21. aprīlī sasauca informācijas sanāksmi, lai pārrunātu kreditsabiedrības dibināšanu arī Filadelfijā. Pārskatu par jau pastāvošo latviešu kreditsabiedrību darbību brīvajā pasaulē un informāciju par to, kas darāms, lai varētu kreditsabiedrību nodibināt, sniedza draudzes pr-ks A. Griezis un Sibrukas kopas pr-ks A. Sietinsons. Pēc lietišķām pārrunām sanāksmes dalībnieki atzina, ka iegūstama vēl tuvāka informācija no Pensilvēnijas kreditīgas, lai pēc tam sasauktu dibināšanas sapulci. Nepieciešamo priekšdarbu veikšanai izraudzīja A. Griezi, G. Richiju, V. Lanku, V. Zantu, J. Silāju un A. Sietinsonu, kas visiem interesentiem arī sniedz tuvāku informāciju par latviešu kreditsabiedrības organizēšanas jautājumiem.

A. S.

KLĪVLENDA

● DV apvienības protektorātā 20. un 21. aprīlī DV mītnē notika Kanadas latviešu gleznotājas Gundegas Cennes darbu izstāde, kuŗu iekārtoja un pārzināja mākslinieks B. Sniedze. Mākslinieci, ierodoties izstādē, Klīvlendas dāmas apsveica ar krāšņām rozēm. Bija izstādītas 30 gleznas, no kuŗām 10 pārgāja vietējo tautiešu īpašumā. Izstāde bija samērā labi apmeklēta un atšķīrās no līdzšinējām ar gleznu īpato tematiku un tehnisko apdari.

Miris Pērkonkrusta dibinātājs Gustavs Celmiņš

Sanantonio, Teksasā, 10. aprīlī miris Pērkonkrusta nodibinātājs un priekšnieks Gustavs Celmiņš, kuŗa politiskā darbība savā laikā Latvijā bija visai apstrīdēta un radīja daudz diskusiju.

Gustavs Celmiņš dzimis 1899. gada 1. aprīlī Rīgā, Latvijas atbrīvošanas cīņās bija Kalpaka bataljona sastāvā, pēc tam pabeidza Latvijas universitātes filozofijas nodaļu un strādāja Ārlietu un finanču ministrijā. 1930. gadā viņš nodibināja radikāli nacionālo organizāciju Pērkonkrusts, kuŗas biedri valkāja vienveida ietērpu un bija organizēti formācijās pēc militāra parauga, būdams šīs organizācijas priekšnieks līdz 1934. gada 15. maijam, kad organizāciju slēdza, Gustavu Celmiņu notiesāja uz 3 gadiem cietumā un pēc tam izraidīja no Latvijas.

Somijas ziemas kaŗa laikā pret Pad. savienību Celmiņš kā brīvprātīgais cīnījās somu pusē, bet 1941. gadā, kad vācu bruņotie spēki bija okupējuši Latviju, viņš atgriezās Rīgā, organizēja pretestības kustību un izdeva pagrīdes laikrakstiņu „Brīvā Latvija", kamēr 1944. gadā viņu apcietināja un ieslodzīja Flosenburgas un citās koncentrācijas nometnēs. 1945. gadā viņu atbrīvoja rietumu sabiedroto armija.

Trimdas sākuma gadus Gustavs Celmiņš aizvadīja Italijā, 1947. gadā publicēja grāmatu „Eiropas krustceļos", bet 1950. gadā izceļoja uz ASV, latviešu sabiedriskajā dzīvē vairs nepiedaloties.

Nelaikus atstājis ASV dzīvesbiedri un meitu, bet Anglijā dēlu ar ģimeni.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MĀJAS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, dubultgarāža. Cena $24.900.

Danforth — Broadview: 6 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, moderna apkure. Cena $19.900.

Avenue Rd. — Lawrence: Atsevišķs 2 guļamistabu dubultķieģeļu bungalovs. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $3.900.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGAKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISA PILSĒTĀ.

DV TORONTO NODAĻA RĪKO piektdien, 10. maijā, plkst. 8 vakarā
DV namā, 125 Broadview Avenue (Broadview & Queen),

TRADICIONĀLO MAIJA BALLI

ar Maija karalienes vēlēšanu.

Sarīkojumu kuplinās Niagaras - Sv. Katrīnu meiteņu kvintets „DZIMTALE".
Spēlēs A. Virbuļa orķestris.

Ieeja $2.50, jauniešiem $1.50

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Līdz 5. maijam — DV namā ģeznotājas Annas Dārziņas darbu izstāde.

4. maijā — plkst. 6.30 vak. Piemineķļa valde rīko Saulainē kritušo varoņu piemiņas brīdi.

4. maijā — pl. 7.30 Bickford vidusskolas teātrī, Bloor un Cristy ielu krustojumā DVTK izrādīs A. Lansberģa „Pieci stabi". Biļetes iepriekšpārdošanā DV grāmatnīcā.

10. maijā — pl. 8.00 vak. tradicionālā maija balle „Kādreiz maijā" DV namā, 125 Broadview Ave.

11. maijā — plkst. 7.30 Parkdale Collegiate, 209 Jameson Ave., koncertapvienības sezonas pēdējais koncerts. Montrealas vīru koris Junda, diriģ. Daumants Vītols.

12 maijā — pl. 5 p.p. Latviešu namā Latviešu jaunatnes mūzikas pēcpusdiena.

19. maijā — Pavasaŗa svētki Sidrabenē ar sporta sacīkstēm vieglatlētikā, futbolā un volejbolā.

25. maijā — pl. 6 vak. Latviešu namā TLTA Šestdienas ģimnazijas 12. izlaiduma akts.

25. maijā — pl. 7 vak. Kluba atklāšana DV namā, 125 Broadview Ave.

31. maijā — pl. 8 vak. Latviešu namā vakariņas ar jautru programmu.

8. un 9. jūnijā — pl. 8 un 6 resp. Sv. Andreja baznīcas zālē A. Tipāna un V. Vētras veltījums Latvijai „Dzejas un dejas". Biļetes iepriekšpārdošanā pēc 4. maija DV grāmatnīcā.

15. un 16. jūnijā — Sidrabenē jaunatnes un sporta svētki.

21. jūnijā — pl. 7.30 vak. Jāņu ielīgošana „Jāņi — kā pa Jāņiem" DV namā — 125 Broadview Ave.

22. jūnijā — Sidrabenē Līgo vakars ar brīvdabas uzvedumu un deju.

5. oktobrī — Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansambļa viesizrāde — Eaton auditorijā.

20. oktobrī — pl. 5.30 pēcp. Sv Andreja baznīcas zālē baritona Pēteŗa Geistauta jubilejas koncerts.

HAMILTONA

4. maijā — pl. 7.30 Dainas koŗa koncerts 1150 Main St. W.

11. maijā — pl. 7 Hamiltonas Latviešu Biedrības maija balle Latviešu namā, 16 Queen St. N. Hamiltonā.

KIČENERA

1. jūnijā — plkst. 7 vakarā Ceriņu balle ar karalienes vēlēšanām un raibu programmu. Ungāru kluba telpās, 3 jūdzes ziemeļos no Hespeleras, pie Waterloo-Wellington lidlauka.

OTAVA

18. maijā — plkst. 7 vak. Royal Canadian Legion zālē — Trafalgare House, 110 Argyle St., DV rīko otrā darbības gada atceres sarīk. „Tulpju balle". Svētku akts un priekšnesumi.

Kas laimējis Raiņa un Aspazijas pieminekļa celšanas izlozē

7. APRĪLĪ, 1968. G. ČIKAGĀ

Galvenie laimesti krituši uz lozēm: 37 55 223 455 1370 1848 3835 4472 4780 5184 5390 10094 10408 10963 12306 13206 14393 14949 15138 15668 17027 18059 18172 19079 22518 24033 24746 3719 3835 289[illegible] 29953 33219 33351 38122 3849 41117 58534 59315.

Grāmatas laimējuši ložu Nr.: 104 129 130 149 201 244 247 372 495 500 677 911 1027 1061 1039 1130 1135 1188 1277 1280 1337 1377 1456 [illegible]37 1737 1697 1698 1805 1898 [illegible]99 2001 2017 2346 2555 2605 2634 2945 3229 3319 3332 3400 3586 3636 3641 3719 3835 3866 4103 4188 4504 4822 4886 5049 5137 5154 5347 5432 5501 5506 5520 5656 5672 5705 5803 5830 5836 5874 5895 5906 5999 6076 6078 6164 6325 6326 6335 6361 6637 6665 6885 7011 7053 7063 7121 7291 7320 7427 7556 7559 7768 7922 7985 7987 8163 8169 8198 8216 8373 8397 8459 8461 8466 8562 8948 8977 9000 9180 9637 9757 9775 9849 9912 9938 9947 10083 10119 10145 10239 10458 10600 10977 11049 11132 11272 11302 11340 11370 11524 11614 11787 11820 11845 12147 12166 12459 12501 12552 12669 12788 12903 12913 12949 12992 13014 13096 13263 13295 13500 13851 13934 13944 13969 14023 14067 14136 14207 14407 14421 14483 14876 14880 14889 14941 14951 15001 15022 15152 15188 15281 15335 15394 15456 15525 15592 15731 15760 15866 16040 16306 16428 16435 16517 16518 16522 16647 16708 16764 16767 16916 16963 16996 17025 17121 17190 17428 17500 17526 17577 17609 17705 17738 17790 17860 17969 18087 18091 18124 18162 18290 18335 18411 18452 18550 18571 18611 18643 19026 19042 19068 19213 19266 19272 19306 19474 19761 19769 19821 19860 19930 19985 20039 20049 20132 20396 20410 20463 20504 20674 20814 20931 20949 21155 21214 21273 21472 21538 21677 21679 21746 21887 21911 22225 22291 22542 22629 22648 22668 22785 22940 22942 22785 23217 23317 23394 23448 23577 23618 23636 23719 24000 24037 24124 24131 24253 24351 24476 24507 24572 24641 24643 24656 24996 25014 25050 25077 25120 25163 25241 25264 25266 25387 25589 25619 25719 25766 25776 25810 25831 25920 26010 26117 26297 26337 26359 26557 26743 26757 26799 26822 26825 26887 26888 26957 26972 27145 27312 27317 27355 27355 27473 27500 27626 27628 27714 27714 27788 28003 28133 28160 28221 28313 28377 28482 28534 28586 28591 28688 28722 28785 28839 28988 28990 29230 29321 29603 29715 29858 29886 29918 29953 30016 30038 3013 30134 30281 30334 20740 30819 30820 30992 31021 31584 31649 31651 31709 31731 31752 31832 31956 32072 32317 32444 32501 32581 32628 32758 32816 33128 33219 33228 33241 33319 33419 33499 33503 33639 33743 33962 34009 34134 34239 34349 34378 34512 34747 34833 35021 35036 35210 35211 35282 35303 35353 35432 35500 35557 35692 35744 37887 36157 36232 36373 36838 36932 36999 37151 37200 37393 37547 37686 37767 37790 37918 37933 37952 37957 38112 28202 38412 38586 38587 38590 38591 38781 38920 38954 39079 39298 39422 39715 39826 39896 39903 39908 40118 40189 40191 40982 41017 41222 42000 42101 42498 58004 58006 58122 58524 58524 58529 58564 59001 59313 59429.

Laimesti saņemami līdz 20. maijam 1968. g., iesūtot lozes Otto Krollam, 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, U.S.A.

Izlozes komisija izsaka sirsnīgu pateicību Jānim Kalmītim, Leldei Kalmītei, Rutai Brēmanei, Gunāram Barenam, Ojāram Jēgenam, Silvijai Steinerei-Jēgenei, Jānim Strodam, Ojāram Steineram, Tālivaldam Beno, V. Strautniekam, Jānim Lejiņam, Uldim Krūmiņam, Arnoldam Šīmaniņ, V. Šīmanim, Kopmanim, Aizsila Zilītei, Egilam Krollam, E. Indriksonei, Jānim Mintikam, Reinim Bikenam, Reinim Kalnājam, J. Rītiņam, Tellem, Grencionam, Grāmatu Draugam, Ciānas bazn. grāmatu galda vad. T. Bērziņam, Jānim Abucim, Krolla kultūras birojam, Ed. Freimanim, O. Rūsim, Dainai Kalnājai, O. Cakaram, prof. K. Dzelzītim, Kārlim Ķezberam, Jānim Šķirmantam, Jānim Mierkalnam, A. Veldrei, J. Richterei, Osis-Stundai, Klārai Zālei, A. Eglītim, Ed. Dobelim, A. Kalnāja apgādam, O. Dīķim, Hugo Riekstiņam, prof. J. Turaidam u.c. Tāpat liels tencinājums ložu pircējiem un to izplatītājiem, kas veicinājuši īstenot cēlo nodomu. Jo liels paldies arī presei par sniegto atbalstu.

RAIŅA UN ASPAZIJAS PIEMINEKĻA KOMITEJA

MĒS IESPIEŽAM

- *Laulību un iesvētību ielūgumu kartes*
- *Vizītkartes*
- *Dokumentus biedrību vajadzībām*
- *Koncertu programmas*
- *Sarīkojumu biļetes*
- *Plakātus, dziesmu lapiņas*
- *Vēstuļu veidlapas, aploksnes*
- *Grāmatas, žurnālus*

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

Latvija Amerikā
491 College St., Toronto 4, Ont.
Canada.
TEL.: 921-7121 (Code 416)

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr. Mrs. Miss .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzskaitīšanai/pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Dāviniet sveštautiešiem
Prof. Alekša Rubuļa
LATVIAN LITERATURE
lai palīdzētu popularizēt Latvijas vārdu
Dabūjama
DV grāmatnīcā
491 College St., Toronto 4, Ont.
kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.

UZ LATVIJU
sūtiet visvairāk pieprasītās dāvanas
DĀVANU CERTIFIKĀTUS
Pilnīgi garantēti tikai dāvanu certifikāti ir visvērtīgākie un daudz labāki nekā dāvanu sainīši. To jums piederīgie apliecinās.

TIKAI PAR DĀVANU CERTIFIKĀTIEM
jūsu piederīgie visu var iegādāties — pārtiku, apģērbu, tekstilijas, apavus un daudz citu lietu — amerikāņu, rietumeiropiešu, kā arī vietējos ražojumus speciālos Vneshposyltorg dolaru veikalos. To jums piederīgie apliecinās.

TIKAI PAR DĀVANU CERTIFIKĀTIEM
jūsu piederīgie var nopirkt ko vēlas par speciāli pazeminātām cenām. To viņi jums apliecinās.

NAV PIEMAKSAS
ne sūtītājam, ne arī saņēmējam.

PASŪTINIET TAGAD
TIKAI CAUR
INERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street
New York, N.Y. 10010
PIEPRASIET JAUNĀKO CENRĀDI ĻOTI SVARĪGI

ASV dolaru certifikāti uz Latviju

Kā mums ziņo Intertrade Express Corp. firma, tagad ir ļoti izdevīgi sūtīt ASV dolaru certifikātus uz Latviju, jo par tiem jūsu piederīgie var iegādāties pat četrreiz vairāk nekā par rubļiem speciālos Vneshposyltorg veikalos. Šie veikali iekārtoti visās lielākās pilsētās, tajos dabūjami amerikāņu, rietumeiropiešu un vietējie ražojumi. Tāpat jums ir iespēja par dolariem jūsu piederīgajiem iegādāties dzīvokli, kas ir nesalīdzināmi lētāk nekā par rubļiem. Tāpēc sūtiet ASV dolaru certifikātus caur INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, New York, N.Y. 10010.

PIEDĀVĀJAM AUGSTĀKĀS KVALITĀTES AUTOMAŠĪNAS
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
ROBERTSON MOTORS
1515 DANFORTH AVE., TORONTO
Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi
Hans PLAUDE
Tel. HO 6-1131

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Niedra — Atkal Eiropā, rom.	$4.50
Latviešu vēsture dzejā un gleznās 2. gr. Asinis un ugunis	$6.80
„ Svešos ceļos un pajumtē	$6.80
Ceļi, rakstu krājums XIII	$3.20
Latviešu tautas teikas un pasakas 10. gr.	$7.80
K. Dzelzītis — Dzīves krustceļos, dzej.	$3.00
A. Vilnis — Rājiens sirdij, dz.	$3.00
„ Lauru vainags, dz.	$3.25
„ The Laurel wreath (angļu val.)	$2.75
„ In Memory (velt. J. F. Kennedy)	$2.00
G. Janovskis — Pār Trentu kāpj migla, rom.	$4.80
„ Pēc pastardienas, rom.	$4.50
P. Jēgere-Freimane — Es apliecinu tevi	$4.20
R. Rīdzinieks — Patiesību meklējot, dzejoļi	$1.00
V. Avens — Caurumi, dz.	$1.00
R. Mūks — Nāve un Otto, dz.	$1.00
G. Pļavkalns — Caurspīdīgas ēnas, dz.	$1.00
A. Daugule — Sadedzinātie tilti, rom.	$3.00
K. Ķezbers — Daktera Applebija kalpi, st. un nov.	$4.00
E. Lūkins — Meditācija par Mendelsonu - Bartholdiju	$2.00
K. Zvejnieks — Inese, rom.	$3.25
V. Ramons — Putekļi sarkanā rietā, rom.	$4.50
Turģēņevs — Dūmi, rom.	$3.85
Jānis Niedra — Dziedonim veltīts rakstu krājums	$4.50
Teach Yourself Latvian	$2.75
L. Dombrovska-Larsena—Uz darbnīcas sliekšņa, pārdomas	$4.50
Danno — Domu atomi, aforismi	$0.50
A. Voitkus — Aiz miglas aust saule, rom.	$4.80
Raiņa un Aspazijas 1968. g. Gada grāmata	$2.50
J. Kronlins — 379 dienas	$9.60
Jānis Rozentāls —	$24.00
H. Kreicers — Logi, apceres	$6.00
K. Ķezbers — Brencītis, pasaka	$4.00
E. Ārdenss — Serafima spārni, noveles un stāsti	$4.50
G. Zariņš — Trimdas augstā dziesma, stāsts	$3.80
Latviešu tautas teikas un pasakas — 8. gr.	$7.80
Latviešu tautas teikas un pasakas — 9. gr.	$7.80
A. Eglītis — Tiesa nāk	$6.00
K. Raudive — Gaisma un mijkrēslis, rom.	$7.50
Indra Gubiņa — Ritdiena neskaitās, nov.	$4.00
P. Ludvigs — Mūsu Latvijas ūdeņi, stāsti	$5.50
I. Vīksniņa — Saules sala, rom.	$4.50
G. Saliņš — Melnā saule, dzej.	$4.00
B. Grunde un M. Kovaļevska — Meža bērni	$4.00
H. Loftings — Doktors Dūlitls un viņa zvēri	$4.00
Ventiņ puse	$3.60
P. Karells—Sadedzinātā zeme, kauja starp Volgu un Vislu	7.00
T. Dangavs — Strandējušo sala, stāsti	$8.20
P. Babris — Baltic Youth under Communism	$5.95
Zvaigžņu sega — rakstu krāj. proz. Dr. L. Bērziņa piem.	$6.50
A. Niedra — Sastapšanās pie operas kafejnīcas, rom.	$4.50
Čenču Jezups — Piters Vylāns, rom. latg. izl.	$7.00
Latvijas vēsture 1914—1920.	$17.00
J. Veselis — Trīs laimes, rom.	$2.50
„ Tērauda dvēsele, rom.	$4.00
I. Lindbergs — Starp atnākšanu un aiziešanu, dzeja	$4.00
G. Janovskis — Sola, rom.	$4.00
A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāmata	$4.00
G. Janovskis — Smiekliņam, pastāsti un feļetoni	$4.50
Latviešu tautas teikas un pasakas VIII	$7.80
P. Rozītis — Granātu ziedi, stāsti	$4.50
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerlefa — Antikrista brīnumi	$4.75
ARCHĪVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.	$7.80
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci naktī, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonimu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņār	$6.00
A. Dzilums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Riga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolis — Dārgakmeņi	$3.00
Z. Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zilīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keišs — Globāla būšana, karik.	$5.00
J. Sirmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Johansons — Rīgas svārki mugurā	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
K. Pētersons — Apvāršņi aicina	$6.50
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Uguni	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poēmas	$3.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

Pasūtināšanai zvaniet
Tālr. 921-7121
DV GRĀMATNĪCĀ

PĀRSŪTĀM
naudu uz LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laiā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIŅĪŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

LATVIEŠU NAMS
īrē telpas
sarīkojumiem un viesībām.
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak., sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko godību galdus.
TELEFONS 922-2931
491 COLLEGE ST. TORONTO.

KAS? KUR? KO? TORONT
R. G. Balodis, D.C
Ārsts — chiropraktiķis
Ārsvēju muguras, kāju un galvas sāpes. 928 A Ki 13, Ont. tālr. 699-3584.
Pieņemu Hamiltonā: 2 reizes nedēļā, otrdien 191 James St., tālr. JA 2-4713
BROADVIEW DELIKATES
105 DANFORTH AVE. (pie
Tel.: HO 5-9905. AUSMA
Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO
1095 QUEEN ST. E.
Pavasara delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE. Īpaš
789-1511 Alfred Stikuts Realtor
Diplomēts I Insti
A. STI
2889 Dufferin
8
KRĀSU UN MELNBALT
■ attīstīšana ■ palielinājumi
■ citi darbi ■ teicīga kvalitāte
BENJAMIŅA FILMU LA
247 Richmond St. E., To
Tel. 363—6496

Vai jūs mainā
Paziņojiet citiem savas dzīves vietas maiņu! Apgādājiet bezmaksas adresu maiņas kartītes pastā, aizpildiet un nosūtiet tās (BEZ PASTMARKAS), tad variet pārkraväties.
Tā būs labāk.

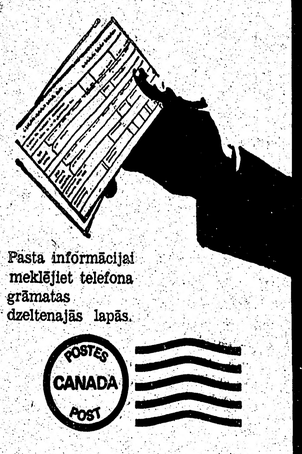

Pasta informācijai meklējiet telefona grāmatas dzeltenajās lapās.
POSTES CANADA POST

Pasūtiniet sev un
DAUGAV
MĒN
Šis izdevums veltīts LATVIJ
Daugavas Vanag
Atbildīgais redakt
Redaktori: RAIMONDS ČAK
DVM iznāk regulāri sešas reizes ga tiska satura rakstiem un apcerēm ves informāciju, vanadžu.
Abonēšanas maksa vienam gadam: Amer Iaros — $3.60. Atse
PASŪTINĀJ
Apgāds DAUGAVAS V
Toronto

PASI SAVUS IPAŠUMUS!

vrence: Atsevišķs 2 gulamistabu alovs! Privāts iebraucamais ceļš a $3.900.

IEKĪEM UZ 6 GADIEM UZ Ā IZVĒLE VISĀ PILSETA.

šanas izlozē

	35211	35282	35303	35353	35432
85	35500	35557	35692	35744	37887
21	36157	36232	36373	36838	36932
18	36999	37151	37200	37393	37547
34	37686	37767	37790	37918	37933
20	37952	37957	38112	28202	38412
51	38586	38587	38590	38591	38781
56	38920	38954	39079	39298	39422
81	39715	39826	39896	39903	39908
19	40118	40189	40191	40982	41017
99	41222	42000	42101	42498	58004
09	58006	58122	58524	58524	58529
12	58564	59001	59313	59429.	
10					

maijam 1968. g., iesūtot lozes Otto ak Park, Illinois, 60304, U.S.A.
nīgu pateicību Jānim Kalmītim, anei, Gunāram Barenam, Ojāram ēgenei, Jānim Strodam, Ojāram V. Strautniekam, Jānim Lejiņam, šīmanim, V. Sīmanim, Kopmanim, m, E. Indriksonei, Jānim Mintikam, lnājam, J. Rītiņam, Tellem, Gren-Ciānas bazn. grāmatu galda vad. T. lla kultūras birojam, Ed. Freima-ai, O. Cakaram, prof. K. Dzelzītim, rmantam, Jānim Mierkalnam, A. ndai, Klārai Zālei, A. Eglītim, Ed. m, O. Dīķim, Hugo Riekstiņam, prof. ncinājums ložu pircējiem un to iz-tenot cēlo nodomu. Jo liels paldies u.
AS PIEMINEKĻA KOMITEJA

LATVIEŠU NAMS
īrē telpas
sarīkojumiem un viesībām.
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak., sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko godību galdus.
TELEFONS 922-2931
491 COLLEGE ST. TORONTO.

pastāsti un feļetoni	$4.50
sakas VIII	$7.80
stāsti	$4.50
st.	$3.80
numi	$4.75
par zinātni un teātri	$5.70
of Co-Existence	$6.00
as VIII sēj.	$7.80
stiklā, stāsti	$4.00
rom.	$4.00
s, rom.	$5.00
t, atm.	$6.00
	$6.00
sla	$6.00
ipār	$6.00
	$4.80
vēst. rom.	$3.80
meklē līgavu, rom	$4.50
ās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
ba	$6.00
proza	$3.80
n gu, mana dvēsele, spred.	4.50
	$3.00
stāsti	$3.80
	$4.00
	$3.80
	$3.00
	$3.00
moni, rom.	$4.50
karik.	$5.00
	$4.00
irstami sporta brīži un	
	$4.50
mugurā	$4.50
	$20.00
	$37.50
	$37.50
dziesmas	$5.50
	$5.50
as 7. gr.	$7.80
	$6.50
	$6.80
	$4.00
leks	$4.00
ris rokās	$3.50
obri	$3.90
koks, rom.	$4.50
m.	$5.00
stāsti	$4.00
atm.	$3.80
ar Bēthovena dz.	$9.60
pieci	$7.00
	$3.50
ra	$3.50
ērnu audzināšana	$0.50
	$6.56
pasakas	$3.25
un lir. poemas	$3.50
aradīzes, dzejas	$3.80
02 ilustrāc.	$8.50

ai zvaniet
-7121
ĀTNĪCĀ

KAS? KUR? KO? TORONTO

R. G. Balodis, D.C.
Arsts — chiropraktiķis
Arstēju muguras, kāju un galvas sāpes. 928 A Kingston Rd. Toronto 13, Ont. tālr. 699-3584.
Pieņemu Hamiltonā: 2 reizes nedēļā, otrdienās un sestdienās, 191 James St., tālr. JA 2-4713

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

789-1511
Alfred Stikuts Realtor
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
A. STIKUTS, FRI.
2989 Dufferin St. 789-3949

KRĀSU UN MELNBALTAS FILMAS
attīstīšana · palielinājumi · duplikāti · citi darbi · izcilus kvalitātē · atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

Uz plašākām telpām jaunā īpašumā pārcēlušies

apgāds
„IMANTA"
un
„IMANTA PARCEL SERVICE"

Mūsu jaunā adrese:
Mosekaeret 6, Bagsværd,
Copenhagen, Denmark
Tel. 98 18 26

Sakarā ar pārcelšanos aizkavējušies grāmatu lielāko pieprasījumu nosūtīšana, ko lūdzam saprast.
Dāvanu saiņu ekspedēšana pēc īsa pārtraukuma atkal rit normāli.
Pateikdamies par līdzšinējo uzticību, lūdzam to dāvāt mūsu pasākumiem arī turpmāk.
Lūdzam pieprasīt jaunāko vasaras drānu paraugus un katalogus, kam tie vēl nebūtu.

Jūsu
apgāds IMANTA
IMANTA PARCEL SERVICE
Mosekaeret 6, Bagsvaerd
Copenhagen, Denmark
Tel. 98 18 26

MEKLĒ
VOLDEMĀRU VĪTOLU,
Pēteŗa d., dz. 1920. g. 20. februārī.
Pēdējās dzīves vietas: Sarkandaugavā un Mīlgrāvī, Rīgā.
Meklē māte Latvijā
Rakstīt: L. VERDIŅAI,
144 Hillview Rd. St. Catharines, Ontario, Canada.

TAUTIEŠI!
Meklēju sev draugu.
Ja atrastu — tad glabātu kā acu raugu.
Vēl. vec. līdz 62. Of. š. av. kant. zem „Andra".

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēŗu mājās

LAIKRAKSTA
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos

DĀVANU SAIŅI

uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, šautenes, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televīzijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie saiņiši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas. Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5, ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

A. EGLĪTIS — TV RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Toronto Window MFG Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes aluminija logus un durvis
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROGIS

Cik maksā labs padoms?

Īstā brīdī — nesamaksājams, un citās reizēs tas pasarga no „dārgas maksāšanas" nezinas vai viegliprātīgas taupības dēļ. Lietpratīgs padoms, vairāk nekā 17 gadu pieredzes asināts, bez maksas nāk līdz un vienmēr pavada katru apdrošināšanas darījumu, ko Jūs labā nokārtojis

VALD. BEBRIS
apdrošināšanas speciālists
759 — 0266

LATVIEŠU ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkalēs
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4
Ont., tālr. 538—2857 Pastāvīgam atlaide

Vai jūs mainat adresi?

Paziņojiet citiem savas dzīves vietas maiņu! Apgādājiet bezmaksas adresu maiņas kartītes pastā, aizpildiet un nosūtiet tās (BEZ PASTMARKAS), tad variet pārkravāties.
Tā būs labāk.

Pasta informācijai meklējiet telefona grāmatas dzeltenajās lapās.

Pasūtiniet sev un saviem draugiem žurnālu

DAUGAVAS VANAGU MĒNEŠRAKSTS

Šis izdevums veltīts LATVIJAS brīvībai un labākai nākotnei un ir Daugavas Vānagu centrālās valdes izdevums.

Atbildīgais redaktors — VILIS HAZNERS

Redaktori: RAIMONDS CAKS, RITA GĀLE un TONIJA KRŪKA.

DVM iznāk regulāri sešas reizes gadā ar plašu literāro daļu, idejiska un politiska satura rakstiem un apcerēm, ievērojamu darbinieku atmiņām, DV dzīves informāciju, vanadžu, sporta un humora nodaļām.

Abonēšanas maksa vienam gadam: Amerikas kontinentā $5.50, uz ārzemēm, ja maksā dolāros — $3.60. Atsevišķu numuru cena $1.00.

PASŪTINĀJUMI ADRESEJAMI —
Apgāds DAUGAVAS VANAGS — 491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

LATVIAN MUSIC

LP 1
Reitera koris, diriģents Teodors Reiters;
E. Dārziņš SENATNE; H. Pavasars BĒRZI; A. Kalniņš SVESUMA KLĪSTOT; P. Barisons PAVASARA JAUSMA, solo E. Ziverte; J. Graubiņš AIZ KRŪMIŅA AIZVĒJIŅA, solo E. Ziverte; J. Graubiņš ALUTIŅŠ — BALELIŅŠ; E. Melngailis JĀŅU VAKARS, solo V. Brodiņa.

LP 2
Reitera koris, Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters;
K. Baumanis DIEVS SVĒTĪ LATVIJU; J. Graubiņš EZERZEME, solo H. Holm un E. Ziverte; A. Kalniņš ŪDENSROŽU VAINAGS; J. Vītols BEVERĪNAS DZIEDONIS; E. Melngailis DZIEDAT MAKU, DANCOT MAKU, solo E. Jaunviksna; V. Ozoliņš MAN SAJAJA TRIS TAUTIEŠI; E. Melngailis CIRULA VEDĪBAS solo E. Ziverte; J. Poruks PAVASARA DZIESMA.

LP 3
Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters
Jānis Mediņš ĀRIJA; E. Dārziņš MELANCHOLISKAIS VALSIS; J. Kalniņš SUITU DANCIS; A. Abele MEDITĀCIJA; J. Vītols 5 TAUTAS DZIESMAS: Skaisti dziedi, lakstīgala, Āvu, āvu baltas kājas, Pūt, vējiņi, Tautiešam roku devu, Ej, saulīte, drīz pie Dieva.

LP 4
Ziemsvētku dziesmas:
Reitera koris ar simf. ork. diriģents Teodors Reiters
J. Vītols DIEVIŠĶAIS MIRDZUMS; E. Melngailis ES SKAISTU ROZĪT ZINU; L. van Beethoven SVĒTA NAKTS, AK IZLEJ TU; E. Melngailis KLUSA NAKTS, SVĒTA NAKTS; J. Graubiņš NĀVES ĒJAS, A. Kalniņš SENA AUKLES DZIESMA; A. Kalniņš NAKTS DZIESMA; W. A. Mozart AVE VERUM CORPUS.

LP 5
Stokholmas Filharmonijas orķestris, Zviedrijas I karaliskais diriģents Sixten Ehrling;
Jānis Mediņš LATVIJAS AINAS, III svita: Kurzeme, Vidzeme, Zemgale, Latgale; LATVJU RAPSODIJA I; PUIŠU DEJA; MEITEŅU DEJA

LP 6
Paula Brīvkalne, soprāns, Stokholmas Filharmonijas orķestris; Jānis Mediņš VĒSTULES PĒRAM GINTAM I, II — Elzas Ķezberes teksts, diriģents — autors; 6 TAUTAS DZIESMAS: Saulīt' tecēj' tecēdama, Puiši jāja pieguļā, Aiz ezera augsti kalni, Tautiešam roku devu, Ziedi, ziedi, rudzu vārpa, Raibie cimdi, diriģents Arvīds Norītis.

LP 7
Adele Pulciņa-Karpa, soprāns; Latviešu Stīgu Kvartets: A. Norītis, V. Ružēvics, E. Vinerts, A. Ozoliņš.
J. Vītols PIE TAVA AUGSTĀ BALTĀ LOGA; AIZVER ACTIŅAS; MAN PRĀTA STĀV; MAZIŅŠ BIJU, NEREDZĒJU; W. A. Mozart MEDĪBU KVARTETS (K. 458).

LP 8
Marisa Vētras dziedoņi, A. Štrombergs, klavieres.
A. Štrombergs LOKATIES, MEŽU GALI, M. MacVicar, soprāns, M. Bērziņa, alts, K. Šūns, tenors, J. Cīrulis, baritons; MAZA BIJU, NEREDZĒJU M. MacVicar; P. Līcīte DZEGUZE KŪKO M. MacVicar, M. Bērziņa, K. Šūns; E. Dārziņš MĀTES DZIESMIŅA M. MacVicar; P. Ķeniņš EJ, SAULĪTE, DRĪZ PIE DIEVA I. Birne-Veinberga, soprāns, M. Bērziņa; A. Štrombergs EJ, SAULĪTE Marisa Vētra (60 g. v.); H. Pavasars PROTU PROTU, REDZU REDZU Kalvis, dubultkvartets; T. Ķeniņš AI, ZAĻĀ LĪDACIŅA M. MacVicar, soprāns; A. Štrombergs PILNA UPĒ BALTU ZIEDU M. Bērziņa, alts; A. Ķivlenieks, tenors; M. Zariņš DZEGUZE UN PRECINIEKS A. Vītols, baritons; A. Štrombergs REDZ, KUR JĀJA DIV' BAJĀRI A. Ķivlenieks, A. Vītols; A. Kalniņš JURKA, PUIKA, MADI ĶERA A. Ķivlenieks; A. Štrombergs APSEGLOJU MELNO KUIĻI M. Vētra (60 g. v.); T. Ķeniņš MIESTIŅŠ J. Cīrulis, baritons PIECI GADI KALPIŅŠ BIJU M. MacVicar, A. Ķivlenieks, J. Cīrulis.

LP 9
Paula Brīvkalne, soprāns, Gerhard Huber, klavieres.
Bruno Skulte 11 BĒRNU DZIESMAS, J. Raiņa teksts: 1. Lielais slinkums, 2. Kārlītis, 3. Jaunais bērziņš, 4. Visi desmit, 5. Zivtiņa un meitiņa, 6. Kara kungs, 7. Rudens — rūķis, 8. Kaķenīte, 9. Čak stītes dziesma, 10. Pavasara gaņības, 11. Ģimenņa precības.
6 tautas dziesmas:
Jāzeps Vītols NO KURZEMES BĒRNIŅŠ BIJU; Pāvuls Jurjāns AIZ UPĪTES ES UZAUGU; Jāzeps Vītols DZIEDAJ' TAUTU TĪRUMĀ; ES NEIETU TO CEĻIŅU; SKAISTI DZIEDI, LAKSTĪGALA; AI CIEMIŅI, AI KAIMIŅI.

LP 10
Ernests Māršaus, tenors, Valija Reizniece-Baranovička, klavieres.
P. Šuberts SAPĒS UN CERĪBAS; J. Ivanovs MĀRAS ZEME; ARAJA TICĪBA; J. Kalniņš MOCEKĻI; J. Norvilis AGLONA; J. Ķepītis AGRĀ PAVASARĪ; Jānis Mediņš TEV MŪZAM DZĪVOT, LATVIJA.
Latviešu karavīrs tautas dziesmās
J. Vītols STRAUJA, STRAUJA UPE TECĒJ, KARAVĪRI BĒDĀJAS, NU AR DIEVU, VIDZEMĪTE, DIV' DŪJIŅAS GAISĀ SKRĒJA, PADZIEDĀSIM NU, BALIŅI; P. Jurjāns ES KARA AIZIEDAMS; J. Vītols APKART KALNU GAJU, ČUČI, MANA LĪGAVIŅA.

LP 11
Jānis Mediņš UZ AUGŠU, AKA, BIRZTALIŅA, TOREIZ, DĀRZS, IR VIENS VAKARS, PIESKAŅA, MIĻA SKŪPSTS. Ludmila Šepe-Ese, soprāns. Pie klavierēm autors GLĀSTS, MAN SIRDS IR ATKAL JAUNA, Leonarda Daine, mecosoprāns. TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 VIJOLĒM AR ORĶESTRI solisti: Marita un Gunārs Larsens.

LP 12
Ksenija Bikina, mecosoprāns, Josephine Lee, klavieres.
Volfgangs Dārziņš 10 TAUTAS DZIESMAS: Sudrabiņa lietiņš lija, Sūpo mani māmuliņa, Man' māmiņa tā glabāja, Kūko, mana dzeguzīņa, Brāliti, brāliti, Man bij zelta atslēdziņa, Es adīju raibus cimdus, Puiši, puiši, Ņem iekš rokas, Ej projām, ledutiņ.
8 tautas dziesmas:
Aura Raiskuma, soprāns, Ernests Māršaus, tenors un vijole, Roger Heagney, klavieres, E. Melngailis ES BIJ' PUIKA — tenors ar vijoli. J. Ķepītis KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA; A. Plīčs SIJA AUZAS, TAUTU MEITA; J. Vītols ROŽU DĀRZIŅS, AUN, MEITIŅA, BALTI KAJAS. Soprāna un tenora duets. L. Garūta SUDRABOTA ZĪLE BRECA, NO JURIŅAS IZPELDĒJA. Soprāna solo. J. Vītols AIJĀ, ANCIT, AIJA, Tenora solo.

LP 13
J. Graubiņš — Lāčplēšu dziesma. K. Lietiņš — Tikai viena dziesma. J. Cimze — Seglo, māsiņ, kumelīnu. Vīru koris Kokle. Diriģ.: E. Māršaus 1., 3. / E. Smalkais 2. A. Kalniņš — Brīnos es. P. Šuberts — Pasaciņa. E. Māršaus, tenors. J. Vītols — Bālais mēness, Debess lotoss, A. Raiskuma, soprāns. A. Ore — Daugaviņa māmuliņa. J. Norvilis — Piebaldzietes precinieks. Vīru koris Kokle, diriģ. E. Māršaus, L. Garūta — Rīga dimd, Pūt, vējiņi. Duets: A. Raiskuma un E. Māršaus. A. Kalniņš — Ak tu mazais akotiņis. J. Vītols — Visi mani radi raud. A. Raiskuma, soprāns. P. Līcīte — Tumša nakte, zaļa zāle. E. Māršaus, tenors.

LP 14
Kas tie tādi. M. Lavri — Lāčplēšiem, Dzimtene. G. Verdi — Trubadūrs, Traviata. A. Jurjāns — Nevis slinkojot. Jāz. Mediņš — Baudi zaļo jaunību. A. Ore — Meldermeitiņa. P. Sančbergs — Es dziļi glāzē ieskatījos. Ch. Gounod — Fausts. V. Zommers — Vai gudrās dabas mājiens, Laiks steidzas prom. Adolfs Kaktiņš, baritons, ar simf. orķestri.

LP 15
Jānis Mediņš — 2 Spīdolas ārijas no op. Uguns un nakts: Es esmu es, Dzer manu dzidrumuņ 6 dejas no baleta Mīlas uzvara: Baltā roze, Rožu valsis, Vijolītes, Tulpes, Majpukītes, Komiskā deja. Žermēna Heine - Vāgnere, soprāns, Latviešu simfoniskais orķestris. Diriģents — autors.

LP 16
E. d'Albert — Ieleja. R. Wagner — Tanheizers. A. Bizet — Karmena. Ch. Thomas — Hamlets Conradi — Vina dziesma. Adolfs Kaktiņš ar simf. orķestri — Maziņš biju, neredzēju, Līgo virkne, Puiši jāja pieguļā, Šitā, zēni, mums dzīvoti. Mariss Vētra ar orķestri — Ej, saulīte, drīz pie Dieva (2. variants). Amanda Liberts-Rebane ar orķestri.

DABŪJAMAS
DV GRĀMATNĪCĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
CENA $5.50 + 5% PST.

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST. KĀRKLIŅŠ
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Danforth — Broadview: 11 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas. Izbūvētas 2 istabas pagrabā. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $12.000.

Danforth — Woodbine: 5 istabu atsevišķa dubultķieģeļu mājā, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Cena $16.900.

Eglinton — Midland: 6 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs. Eļļas apkure, moderna virtuve ar brokasta telpu. Vannas istaba, izbūvēta atsevišķa telpa pagrabā. Privāts iebraucamais ceļš un dubultgarāža. Iemaksa $6.000.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZĪBAS

SPORTS

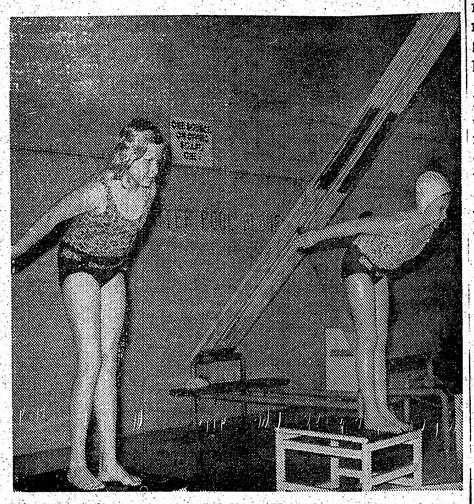

Vienīgās meitenes, kuras piedalījās Kanadas latviešu meistarsacīkstēs peldēšanā Toronto, gatavojas starta lēcienam — Ruta Sīle un Daina Brumele. Foto: A. Vinčels

MAZ DALĪBNIEKU, VĀJI REZULTĀTI

Pirms pievēršanās nule Toronto notikušajām Kanadas latviešu meistarsacīkstēm peldēšanā, jāatceras, ka pērnajā rudenī Hambersaides vidusskolas peldbaseina ūdenī izplūdusi elektriskā strāva nogalināja kādu zēnu. Toronto pilsētas skolu pārvalde tūlīt slēdza visus skolu pelbaseinus, kā rezultātā iepriekšējos gados rosīgās peldēšanas un sacensību sezonas šai mācību gadā skolās neblja. Šis fakts bija nelabvēlīgs priekšnoteikums Latviešu sporta apvienības Kanadā rīkotajām peldēšanas meistarsacīkstēm, jo visi latvieši līdz šim teicamākie peldētāji sagatavojušies, izveidojušies un rūdījušies tieši skolu sacensībās.

Kanadas latviešu meistarsacīkstēs 27. aprīlī Toronto tomēr notika, kaut iztrūka visu „dūžu", kuri bez treniņiem nevēlējās startēt, jo grūtības radītu jau distanču veikšana vien, bet rezultāti paliktu tālu aiz īstajām spējām. Tā šoreiz bija tikai 13 jauniešu (2 meitenes), no kuriem vienam otram ir labi dotumi izveidoties par teicamu peldētāju.

Meistarsacīkšu tehniskie rezultāti:

Zēniem 1958. gadā un vēlāk dzimušiem: 25 j brīvā stilā — M. Grimba 39,0 sek., A. Ronis 57,8 sek. 1956. un 1957. gadā dzimušiem: 50 j brīvā stilā — A. Sīlis 1:05,3 min., I. Grimba 1:12,3 min., G. Brumelis 1:26,0 min.: 50 j uz krūtīm — A. Sīlis 49,9 sek., I. Grimba 1:02,3 min., G. Brumelis 1:19,2 min.; 50 j uz muguras — A. Sīlis 46,7 sek., G. Brumelis 49,4 sek., I. Grimba 1:17,0 min. 1954. un 1955. gadā dzimušiem: 100 j brīvā stilā — I. Kārkliņš 1:31,2 min., M. Kārkliņš 1:31,8 min.; 200 j uz krūtīm — I. Kārkliņš 3:57,2 min., M. Kārkliņš 4:12,2 min.; 100 j uz muguras — I. Kārkliņš 2:05,6 min., M. Kārkliņš 2:17,4 min.; 50 j tauriņstilā — M. Kārkliņš 52,4 sek., I. Kārkliņš 57,2 sek. 1952. un 1953. gadā dzimušiem: 100 j brīvā stilā — V. Pālens 1:06,7 min., Č. Listigovers 1:33,7 min.; 200 j uz krūtīm V. Pālens 3:31,0 min., Č. Listigovers 4:23,0 min.; 100 j uz muguras — V. Pālens 1:21,4 min. Č. Listigovers 1:46,2 min.; 50 j tauriņstilā — V. Pālens 48,7 sek.; 400 j brīvā stilā — V. Pālens 5:46,1 min.

Meitenēm 1958. gadā un vēlāk dzimušām: 25 j brīvā stilā — R. Sīle 29,0 sek.; 25 j uz muguras — R. Sīle 28,2 sek. 1956. un 1957. gadā dzimušiem: 50 j brīvā stilā — D. Brumele 1:00,7 min; 25 j uz muguras — D. Brumele 31,9 sek.

Sekmīgākie atsevišķajās vecuma grupās saņēma Latviešu sporta apvienības Kanadā dāvinātas balvas. Tiesnešu kollēģijā darbojās A. Bergvalds, K. Brasliņš, G. Guoris, V. Kļaviņš, J. Pālens un R. Ronis. —cbb—

MEISTARSACĪKSTES BEZ ASV LATVIEŠIEM

Arvien vairāk nostiprinās pārliecība, ka dažos sporta veidos mūsu sportisti nepiedalās pašu sacensību vai sportošanas prieka dēļ, bet gan, lai gūtu uzvaras un ar tām saistītās balvas, tādēļ nav dalībnieku vidū, ja apzinās, ka labāko vidū neiekļūs. Liekas, ka tas it sevišķi sakāms par galda tenisu, kurā Kanadas latvieši ir krietni pārāki par saviem ASV draugiem. Tādēļ abu valstu kopīgajās meistarsacīkstēs parasti startējuši gandrīz vienīgi „kanadieši", bet retos ASV pārstāvjus nācies atzīt par gandrīz neticamiem izņēmumiem.

Šāgada Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstes Toronto notika pat bez neviena ASV pārstāvja, par meistartituliem sacenšoties vienīgi mājniekiem. Vīriešu vienspēlē 10 dalībnieku konkurencē uzvarēja M. Žulps, finālā pieveicot I. Kūliti ar 16—21, 21—11, 21—10 rezultātu. Trešā vietā ierindojās J. Kuga, kas pusfinālā zaudēja Kūlitim ar 16—21, 9—21. Sieviešu vienspēlē V. Ādmine pārspēja B. Skujiņu ar 21—7, 21—12, 21—8, bet vīriešu divspēlē meistargodu ieguva M. Žulps un E. Skujiņš, finālā uzvarot I. Kūliti un J. Robežnieku ar 21—14, 21—18.

Uzvarētāji saņēma Latviešu sporta apvienības Kanadā dāvinātās balvas. —cbb—

Trudo un Stenfilda divkaujas priekšvakarā

(Pārnesums no 1. lpp.)

ministru prezidentu, esot viens no „Trudo manijas" radīšanai izgudrotajiem reklāmu aģentūru paņēmieniem.

Pašu liberāļu vecās gvardes politiķu aprindās jau runā, ka Trudo veiklajām runām nesekošot nopietni darbi. Lai kā liberāļi censtos slēpt, patiesībā Trudo ievēlēšana ir bīstami sašķēlusi partijas vienotību. To skaidri pierāda populārāko un spējīgāko Pīrsona kabineta ministru atteikšanās darboties Trudo valdībā. Jauno kabinetu Trudo sastādījis no Pīrsona administrācijas paliekām, tām pievienojot dažus savus izraudzītos kandidātus kuŗi Kanadas politiskajā dzīvē ir vēl pilnīgi neaprakstītas, baltas lapas. Lielas bažas rada arī Trudo un Kvebekas premjēra Džonsona personīgās pretišķības, kuŗas var radīt nepārvaramus šķēršļus paredzamajā federālās konstitūcijas apspriešanā.

Arī Trudo lēmumu par parlamenta atlaišanu un jaunām vēlēšanām nav simtprocentīgi akceptējuši liberāļu parlamentārieši. Jaunajam ministru prezidentam bija dota iespēja vēl veselu gadu atrasties valdības priekšgalā un tieši parlamentā parādīt savas spējas, lai tikai tad prasītu savas likumdošanas akceptu un jaunu mandātu no vēlētājiem četriem gadiem.

Atklāts paliek jautājums, vai Kanada šajā nopietnajā starptautisko pārvērtību un saimniecīskās krizes laikā var atļauties uzticēt valsts vadīšanu jaunam politiskās pasaules brīnumbērnam Trudo. Uz to atbildi dos jaunā federālā parlamenta vēlēšanas, jo vēlētājiem nāksies izšķirties starp Trudo un konservātīvo partijas līderi Stenfildu. Kā jau teikts, Stenfilds ir pilnīgi pretēja rakstura personība. Viņam trūkst Trudo straujuma. Runās viņš ir lēnīgs un spriedumos piesardzīgs. Stenfildam zināmas rūpes sagādā arī tas, ka brūces pēc Difenbēkera un Daltona Kampa konflikta konservātīvo partijā vēl nav pilnīgi sadziušas. Stenfilds ir piedzīvojis politiķis un apzinās, ka visam ir nepieciešams laiks. Pēc Difenbēkera aiziešanas daudzi uzskatīja Stenfildu par paklausīgu partijas prezidenta Daltona Kampa lelli. Tas izrādījās par aplamu pieņēmumu, jo Daltons Kamps, kam nenoliedzami piekrita izšķirēja loma Difenbēkera politiskās karjēras beigu cēlienā, tagad, kad Stenfildam pavērts ceļš uz Kanadas prezidenta amatu, savu politisko aktīvitāti iesaldējis un aizbraucis uz vairākām nedēļām no Kanadas. Roberts Stenfilds priekšā stāvošajās vēlēšanās saskata savu lielo izdevību un jau tagad uzsācis vēlēšanu kampaņu. Viņa vēlēšanu solījumi ir pieticīgi, galveno uzsvaru liekot uz saimniecisko problēmu atrisināšanu.

Sociālistu vai jaundemokratu (NDP) partija, tāpat kā sociālā kredita partija un kreditisti, vēlēšanās var piedzīvot tikai zaudējumus. Visas pazīmes liecina, ka šīs vēlēšanas būs tikai Trudo un Stenfilda personīga divkauja, reizē ar to Kanadas atgriešanās pie divu partiju parlamentārās iekārtas.

Kā uz priekšā stāvošajām vēlēšanām raugās caurmēra kanadietis? Tieši tāpat, kā demokratiskā iekārtā uz pilnu azaida galdu skatās negribētos ciemos ielūgts paēdis viesis — negribīgi, vienaldzīgi, bez sajūsmas. Ja galdā parādīsies stiprāki malki, tikai tad cieminš var sasparoties, sākt runāt līdz un beigās pateikt savu izšķirēju gala vārdu.

Alfons Rūsa

☆

Jaunajā Trudo valdībā avansējies līdzšinējais tirdzniecības ministrs Mičels Šārps, kas liberāļu partijas līdera vēlēšanās negaidīti nosvērās Trudo pusē, tā ievērojami palīdzot viņam tikt augstajā amatā. Pola Martina vietā, kas kļuvis par ministru bez portfeļa, Šārps tagad ieņem ārlietu ministra amatu. Tirdzniecības ministru Robertu Vinteru neizdevās pierunāt palikt valdībā, tā līdzšinējais rūpniecības ministrs Čarlzs Drurijs tagad vada trīs ministrijas, pieņemot klāt bruņošanās rūpniecību un tirdzniecības resoru.

Arī citiem ministriem tagad ir vairāki amati. Tā, piemēram, visas finanču lietas atrodas līdzšinējā finanču padomes priekšsēža E. J. Bensona ziņā, kas bez finanču ministra uzdevumiem vadīs arī valsts ienākumu resoru. Enerģijas, raktuvju un dabas bagātību ministram Z. Pepēnam nācis klāt darba ministra uzdevums, bet darba spēka un imigrācijas ministrs Žans Maršāns līdztekus pārņēmis arī valsts sekretāra (pretēji ASV nevis ārlietu, bet apmēram iekšlietu ministrs) pienākumus, jo līdzšinējā Džudija Lamarša jau liberāļu partijas konvencijas laikā strikti paziņoja, ka Trudo kabinetā nepiedalīsies nekādā gadījumā. Patērētāju un korporāciju ministrs Džons Terners pārņēmis arī ģenerālprokurora palīga pienākumus. Pats jaunais ministru prezidents Pjērs Trudo paturējis savu līdzšinējo tieslietu ministra portfeli un piedevām uzņēmies arī ģenerālprokurora amatu. Ministru prezidenta aizstājējs ir līdzšinējais transporta ministrs Pols Heljers.

Bez tam klāt nākuši trīs jauni ministri bez portfeļiem: Donalds Makdonalds no Toronto, Džons Munro no Hamiltonas un Žerards Peletjē no Montrealas. Viena ministra rokās apvienojot divus un pat trīs resorus, pašreizējais ministru skaits kabinetā samazināts, bet šis fakts atstāj Trudo iespēju valdības locekļu skaitu pēc patikas atkal palielināt, pieaicinot sev vēlamas un patīkamas personas.

DR. KINGA PĒCNIEKS NOBAŽĪJIES PAR SAVU DZĪVIBU

Noslepkavotā ASV nēģeru vadītāja Dr. Kinga pēctecis R. Abernati izteicies, ka nopietni nobažījies par to, ka atentāts pret Kingu varētu būt plānota savērestība, lai vienu pēc otra nogalinātu nēģeru civīlo tiesību cīnītājus. „Launi spēki mēģina sakaut mūsu kustību, nogalinot tās vadoņus," secināja Abernati. Tālāk Dr. Kinga pēcnieks kritizēja ASV drošību un brīnījies, ka valsts pieļauj šādas sazvērestības. Cik lielu drošību valstī rada paši nēģeru „tiesībnieki" un viņu sakūditie „cīnītāji", par to Abernatī nav izteicies.

RUMĀNIJA GODINA MANERHEIMU

Maskava uztraukusies par rumāņu delegāciju, kuŗa Helsinkos nolikusi vainagu uz somu nacionālā varoņa maršala Manerheima kapa. Šai delegācijā bijis arī Rumānijas ministru prezidents Jans Maurers un ārlietu ministrs Kornelijs Maneskū. Izvairoties no abu šo Rumānijas valstsvīru piemiņēšanas vārdā, padomju oficiālā ziņu aģentūra TASS un Maskavas radiofons pilnībā citē kāda sōmu krelsā spārna laikraksta kenēšanos par Rumānijas valstsvīriem, kuŗi ar vainaga nolikšanu godinājuši Pad. savienības lielākā ienaidnieka maršala Manerheima piemiņu. Kremlis vēl nespēj aizmirst somu sīksto pretestību Manerheima vadībā 1939. gada ziemas karā Pad. savienībai, kad tā, līdzīgi Baltijas valstīm, tīkoja Somiju pilnīgi paķļaut savai varai.

Maskava rumāņu komūnistiem šo „ķecerību" vēl ilgi nevarēs piedot, jo Manerheims bija padomju ienaidnieks un pretinieks ne vien Pad. savienības un Somijas karā, bet arī padomju bāzu ierīkošanas laikā Baltijas valstīs, tāpat arī agrāk. Jau kā krievu cara armijas virsnieks Manerheims pēc bolševiku revolūcijas organizēja nacionālos somus, lai cīnītos pret komūnistiem. Maskava nevar aizmirst arī Manerheima attieksmes ar nacionālsociālistisko Vāciju otra pasaules kara laikā, piezīmējot, ka arī Rumānijas kara laika diktātors Jans Antonesku bijis kolaborants nacistu aliansē.

Kopš 1962. gada ideoloģiskajām nesaskaņām Maskava bija izvairījusies no pārmetumiem Rumānijai. Pašreizējie uzbrukumi liecina, ka Kremlis atsācis jaunu akciju pret komūnistisko Rumāniju, kuŗa arvien atklātāk sāk staigāt separātus ceļus.

SĪKĀS ZIŅAS

● No Prāgas ziņo, ka jaunais režīms brīdinājis Maskavu neiejaukties Čechoslovakijas iekšējās lietās. Čechi piedraudzējuši ignorēt Kremļa organizētās starptautiskās komūnistu sanāksmes, ja Pad. savienība kaut kādā veidā mēģinās ietekmēt Prāgas iekšējo politiku.

● ASV zaudējušas Vietnamā trešo F - 111 tipa bumbvedēju, no kuriem katrs maksā 6 milj. dolaru. Mašīna notriekta Kvangbinas provincē, kuŗa dala abas Vietnamas. Pirmie divi no kopā 6 šī tipa bumbvedējiem, kas iesaistīti Vietnamas cīņās 25. martā, zaudēti jau 28. un 30. martā.

● Grieķi savā galvaspilsētā mierīgi nosvinēja ortodoksās Lieldienas, kuŗas sakrita ar armijas apvērsuma viena gada atceri 21. aprīlī. Pret militāro režīmu, kas jau pilnīgi nostiprinājies, nenotika nekādas demonstrācijas. Atēnu ielas bija svinīgi klusas. Turpretim pret režīmu demonstrēja tūkstošiem grieķu strādnieku dažādās Rietumvācijas pilsētās un ap 5000 galvu liels jaužu pūlis Londonā. Grieķijas ministru prezidents Papadopuolos kādā intervijā brīdinājis ASV, ka smago ieroču sūtījumu pārtraukšana Grieķijai ir bīstama ābām valstīm, un tas būtu jāsaprot, iekām padomju flote divkāršojas Vidusjūrā. ASV pārtrauca tanku un lidmašīnu sūtīšanu Grieķijai, tikko armijas atbalstītais režīms sagrāba varu. ASV tomēr turpināja sūtīt uz Grieķiju rezerves daļas un vieglo apbruņojumu kā daļu no piešķirtās 65 milj. dolaru militārās palīdzības. Rietumberlīnē, kuŗā „gars" ieplūst pāri kauna mūrim, pret Grieķijas režīmu demonstrēja ap 2000 grieķu strādnieku. Arī Toronto pāris simtu grieķu no Karalienes parka soļoja uz Grieķijas konsulātu, lai protestētu pret militāro režīmu.

● No Prāgas ziņo, ka jaunais režīms brīdinājis Maskavu neiejaukties Čechoslovakijas iekšējās lietās. Čechi piedraudzējuši ignorēt Kremļa organizētās starptautiskās komūnistu sanāksmes, ja Pad. savienība kaut kādā veidā mēģinās ietekmēt Prāgas iekšējo politiku.

● ASV zaudējušas Vietnamā trešo F - 111 tipa bumbvedēju, no kuriem katrs maksā 6 milj. dolaru. Mašīna notriekta Kvangbinas provincē, kuŗa dala abas Vietnamas. Pirmie divi no kopā 6 šī tipa bumbvedējiem, kas iesaistīti Vietnamas cīņās 25. martā, zaudēti jau 28. un 30. martā.

● Grieķi savā galvaspilsētā mierīgi nosvinēja ortodoksās Lieldienas, kuŗas sakrita ar armijas apvērsuma viena gada atceri 21. aprīlī. Pret militāro režīmu, kas jau pilnīgi nostiprinājies, nenotika nekādas demonstrācijas. Atēnu ielas bija svinīgi klusas. Turpretim pret režīmu demonstrēja tūkstošiem grieķu strādnieku dažādās Rietumvācijas pilsētās un ap 5000 galvu liels jaužu pūlis Londonā. Grieķijas ministru prezidents Papadopuolos kādā intervijā brīdinājis ASV, ka smago ieroču sūtījumu pārtraukšana Grieķijai ir bīstama ābām valstīm, un tas būtu jāsaprot, iekām padomju flote divkāršojas Vidusjūrā. ASV pārtrauca tanku un lidmašīnu sūtīšanu Grieķijai, tikko armijas atbalstītais režīms sagrāba varu. ASV tomēr turpināja sūtīt uz Grieķiju rezerves daļas un vieglo apbruņojumu kā daļu no piešķirtās 65 milj. dolaru militārās palīdzības. Rietumberlīnē, kuŗā „gars" ieplūst pāri kauna mūrim, pret Grieķijas režīmu demonstrēja ap 2000 grieķu strādnieku. Arī Toronto pāris simtu grieķu no Karalienes parka soļoja uz Grieķijas konsulātu, lai protestētu pret militāro režīmu.

KOMŪNISTU ROBEŽSARGI AIZTURĒJUŠI RIETUMBERLĪNES LIELVECĀKO

Austrumvācijas robežsargi aizturējuši Rietumberlīnes lielvecāko Klausu Šicu, kad tas automašīnā devās uz Bonnu, lai piedalītos bundesrāta sesijā. Šics ir Rietumvācijas bundesrāta prezidents un automatiski aizstāj valsts prezidentu prombūtnes laikā, tādēļ brauca uz Bonnu veikt šo amatu, jo valsts prezidents Heinrichs Lībke tieši atrodas apmeklējumā Tunēzijā.

Šarkano robežsargi lielvecāko Šicu aizturējuši pie Bābelbergas robežu pārejas, ārpus Berlīnes, un lika braukt atpakaļ, paskaidrojot, ka viņš aizturēts sakarā ar Austrumvācijas iekšlietu ministra jauno dekrētu, kas aizliedz Rietumvācijas ministriem un vadošajiem valsts pārstāvjiem šķērsot Austrumvācijas teritoriju.

Rietumberlīne atrodas 110 jūdžu attālumā no Rietumvācijas robežas, un visas autoceļu robežas pārbrauktuves padotas Austrumvācijas kontrolei. Uz četru Berlīnes lielvaru vienošanās pamata krievi ir atbildīgi par brīvu pieeju Berlīnei.

Rietumberlīnes senāts par incidentu ziņojis trīs rietumu sabiedrotajiem. Lielvecākais Šics Bonnā ieradās ar lidmašīnu.

AKTUĀLAIS KATĀDĀ

★ Pakļaujoties ievērojamam liberāļu un jaundemokratu pārstāvju spiedienam, Ontario veselības ministrs Metjū Daimonds nolēmis slēgt nervu slimnieku atpūtas vietu „Cara Villa" Kolingvudā. Sūdzības par atpūtas vietas īpašnieces Žanetes Germanes izturēšanos pret slimniekiem bija sasniegušas veselības departamentu jau pērnajā vasarā, un opozicijas locekļi Ontario valdībā pārmeta Daimondam nevērību pienākumos, neslēdzot šo „atpūtas" vietu tūdaļ, kur slimnieki grūstīti tik nešpetni, ka kāda paciente krizdama lauzusi pleca kaulu, pie ārsta nokļuvusi tikai pēc 4 dienām un pēc 10 dienām mirusi sirds vājuma dēļ. Kādu citu slimnieci Germane situsi dūrēm un atņēmusi tai acenes. Atpūtas vietas darbinieki izmeklēšanā liecinājuši arī par dauzdiem neticami brutāliem un sadistiskiem gados vecāku nervu slimnieku pazemošanas gadījumiem, kuŗus novērojuši. 20 pacienti jau pārvesti citur, 7 drīzumā izvietos, un Z. Germani nodos tiesai. Interesanti atzīmēt, ka parlamenta sesijā, kuŗā šīs liecības nolasīja, jaundemokrats Dr. M. Šulmans bija vienīgais, kas, izsmiekla saucienu pavadīts, centās aizstāvēt Germani un runāja par „pierādījumu trūkumu".

☆ Ministru prezidents Trudo iecēlis transporta ministru P. Heljeru par savu vietnieku prombūtnes laikā, kā arī uzticējis viņam CMHC (valdības hipotēku un mājokļu korporāciju) pārraudzības pienākumus, ļoti atzinīgi uzsvērdams Heljera skaidrās domas un spējas. Heljers nekustamu īpašumu nozarē jau darbojies pirms ievēlēšanas parlamentā.

☆ Kanadas sūtnis Francijā Žils Ležē pēc 2 nedēļu uzturēšanās Otavā un apspriedēm par Francijas jauno izaicinājumu Kanadas suverēnitātei devies atpakaļ uz Parīzi ar Trudo norādījumiem, par kuŗiem ministru prezidents gan presei nekādus paskaidrojumus nav sniedzis. Domā, ka Ležē uzdots iesniegt Francijas valdībai protesta notu par kādas provinces alcināšanu uz valstu starptautisku izglītības kongresu.

★ Viena no nākamajām pārmaiņām federālajā parlamentā varētu būt pastāvīga spīkera iecelšana. Par šī soļa lietderību vienis prātis kā pozicija, tā opozicija. Jautājums vienīgi, vai konservātīvie un jaundemokrati atzīs Trudo izvēli — līdzšinējo spīkeru Lisjēnu Lamurē. Lamurē ir bilingvāls un savā darbības laikā kopš 1966. gada janvāŗa iemantojis vispārēju parlamenta locekļu atzinību. Pieņemot pastāvīga spīkera posteni, viņam būtu gan jāatsakās no jebkādas partijas politikas un kandidēšanas liberāļu partijas ietvaros, jo šis postenis prasa neitrālitāti parlamentā.

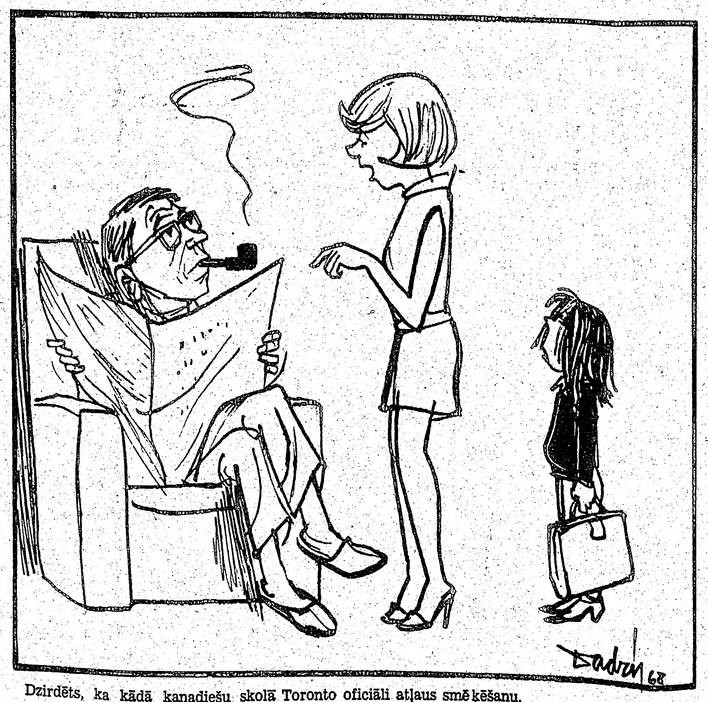

Dzirdēts, ka kādā kanadiešu skolā Toronto oficiāli atļaus smēķēšanu.

„Vecais, vai tu vari aizdot Jānītim vienu no savām pīpēm? Šodien skolā esot smēķēšanas pusstunda."

Dadža karikatūra

VAJADZĪGAS PAVĀRES
LATVIEŠU VASARNĪCAI MUSKOKĀ NO 28. JŪNIJA — 3. SEPTEMBRIM.
Jāstrādā 5 — 7 dienas nedēļā.
Alga $15.00 — $20.00 dienā.
Brīvs uzturs un istaba. Ēdiena kartē nav komplicēta.
Produktu aprēķinus un iepirkšanos izdarām paši.
Vieta piemērota darbīgām namamātēm, kuŗas vēlas vasarā labi nopelnīt.
Pieteikties līdz: I. Fricbergs Box 910, Gravenhurst, Ont.
Zvanīt vakaros, code 705 687—4471.